prointerior

ARKKITEHTUURI, TILASUUNNITTELU JA RAKENTAMINEN

Metallit rakennusmateriaaleina | Kauppakeskus AINOA Tapiolassa | Kestävät julkisivut
Uudenlainen hotellikonsepti Noli Studios | Lasin monimuotoisuus
Telkon ja Vainun uudet toimitilat | AMANDA toimistokiinteistön kunnostus
Vihersisustaminen | Monipuolinen puu rakennusmateriaalina | Kiinteistöturvallisuus

prointerior.fi
5 / 2019

15 VUODEN TAKUU

Lupaamme toimittaa markkinoiden lujimmat ja kulutusta kestävimmät kylpyhuonekalusteet ja suhtaudumme tähän lupaukseen vakavasti. Olemme varmistaneet lupauksemme erittäin laajoilla laboratoriotesteillä, jotta pystymme tarjoamaan 15 vuoden takuun sekä suihkutilaratkaisuille että kylpyhuonekalusteille. Yksinkertaisuuden, turvallisuuden ja kestävän maailmanlaajuisen kehityksen takia. Nyt ja tulevaisuudessa. Uusi tuoteluettelo on ilmestynyt, tilaa omasi info@inr.fi

INR
ICONIC
NORDIC
ROOMS

15y

inr.fi

GEBERIT

THE POWER OF LESS
KÄYTÄNNÖSSÄ

KNOW HOW INSTALLED

THE POWER OF LESS
HELPOMPAA. YKSINKERTAISEMPAA. RISKITTÖMÄMPÄÄ.

Joensuu Lighthouse on valmistuessaan Suomen ja maailman korkein täysin puusta rakennettu kerrostalo, mikä on aiheuttanut uudenlaisia haasteita äänen ja tilan optimoinnin suhteen arkkitehdeille, rakentajille ja valvojille. Geberit on ollut projektissa tiiviisti mukana tarjoten teknistä tukea ja ratkaisuja rajallisen putkiasennus- ja äänieristystilan suunnittelussa. Tätä kutsumme yksinkertaisuuden voimaksi – helpompaa, yksinkertaisempaa ja riskittömämpää.
Lue lisää: geberit.fi/powerofless

Meet the brands, the designers, the cold, the darkness and the warm hospitality. Experience new, innovative and sustainable furniture and lighting design.
Feb 4–8 2020
We form the world's leading event for Scandinavian design
70th edition
Stockholm Design Week®
Stockholm Furniture Fair®
Northern Light Fair™
Stockholm Furniture & Light Fair | stockholmfurniturefair.com
Stockholm Design Week | stockholmdesignweek.com

TILARATKAISUT ■ JULKISET KOHTEET ■ ASUMINEN ■ LIIKETILAT ■ TOIMISTOT ■ LIUKUVAT VÄLIOVET ■ VÄLISEINÄT ■ LIUNE

MASSIIVIOVET ■ PEILI- JA LASIOVET ■ PRINTTI- JA MAGNEETTIOVET ■ KOSTEAN TILAN OVET ■ SAUNAOVET ■ KEVYTOVET ■ PINTAOVET

SUUNNITTELIJAN PUHEENVUORO

Miten saat enemmän mukavuutta vähemmillä neliöillä

Arkkitehti Jani Vahala kuuluu maineikkaan turkulaisen Sigge Arkkitehtien osakkaisiin. Vuonna 1956 perustettu toimisto tunnetaan monista palkituista töistään.

Asuntojen ja toimitilojen kehitys on viime vuosina kulkenut kohti pienempiä neliömääriä. Muutosta ohjaavat sekä kustannustehokkuus että ekologiset tavoitteet. Suunnittelijoille tämä tarkoittaa sitä, että on löydettävä uusia tapoja toteuttaa asumismukavuutta ja asuntojen monikäyttöisyyttä, sekä parantaa toimitilojen joustavuutta ja edistää hyvää työmpäristöä.

Arkkitehti Jani Vahala kertoo suunnittelutyöstä ja missä vaiheessa uusia teknisiä ratkaisuja voi sovittaa asunto- tai toimitilaratkaisuun.

– Suunnittelijan on ratkaistava vaikeimmat tilat ensin. Toimitiloissa ja julkisissa rakennuksissa suunnittelua ohjaavat eniten monikäyttöiset yhteiset tilat, kuten aulat, ravintolat ja kulkureitit. Niissä luodaan rakennuksen henki ja ilme.

– Sen jälkeen tutkin, miten tila tukisi työskentelyä parhaiten – silloinkin, kun tilan suhteen mennään minimimitoilla. Kustannustehokkaassa pohjaratkaisussa jokainen monikäyttöinen neliö on arvokas, ja samalla akustiikan kysymykset on ratkaistava laadukkaasti, sanoo Jani Vahala.

– Huoneistoissa ilmeeseen vaikuttavat paljon näkymä sisään tullessa, ja toisaalta näkymät ulos. Valon taitavalla käytöllä on aina lisätty tilavuuden tuntua, mutta tarvitsemme lisäksi monenlaisia rakennustuotteita, joilla avaruutta ja selkeyttä lisätään arkikäytössä, Jani Vahala kertoo.

Tämän päivän arkkitehdit vastustavat kaikin keinoin sokkeloisuutta. Siihen tarpeeseen on syntynyt myös Aulis Lundell Oy:n väliseinän sisään liukuva Liune-väliovi. Niitä käytetään yleisesti sekä toimistoissa että asuintiloissa. Verrattuna avautuvaan oveen, jokainen Liune-ovi säästää 2-3 neliötä kulkutilaa.

– Olen käyttänyt Liune-liukuovia useissa erilaisissa kohteissa – sekä tilansäästön että luontevan tilan jakamisen takia. Lisäksi rakentajat arvostavat sitä, että ovi tulee kokonaisena väliseinäelementtinä. Kun asennuspaikka on valmisteltu, tasainen ja oikean kokoinen, niin liukuovi runkoineen istuu paikalleen nopeasti.

Suunnittelutrendit ja asiakkaiden toiveet tuottavat myös tuotekehitysajatuksia. Toisinaan ovi voi olla katseenvangitsija, mutta usein myös minimalistinen ja seinään sulautuva ovi miellyttää arkkitehdin silmää.

– Sarjavalmisteisten ovien lisäksi tarvitsen toisinaan uniikkiratkaisuja. Voisin esimerkiksi nähdä, että tyylikkään kokoustilan seinä olisi päällystetty jalopuuviilulla, joka jatkuisi samanlaisena myös liukuovessa. Ovi jäisi näin mahdollisimman huomaamattomaksi. Yksittäiskappaleina valmistut ovet ovat tietysti arvokkaampia, mutta toisinaan perusteluja tilan visuaalisuuden kannalta, Jani Vahala miettii.

Sarjana sekä yksilöllisesti – kaksi tuotantomallia

Aulis Lundell Oy valmistaa Liune-väliseinäelementtejä kahdella tuotantomallilla – sarjatuotantona ja yksilöllisesti. Sarjatuotanto menee rakennusliikkeille kerrostalo- ja hoivakohteisiin. Uniikkituotteita hankkivat yksityiset kodinrakentajat sekä hotellikohteiden rakentajat, jotka toteuttavat omia tilaunelmiaan. Molempien muotoilu- ja materiaalivalikoimaa kehitetään jatkuvasti. Liune-tuotteita on myyty jo 42 800 kappaletta.

– Kehityslinjat meillä liittyvät joko muotoiluun ja ratkaisujen parantamiseen – tai materiaalin parhaiden käyttöpaikkojen etsimiseen. Pidän tuotteiden ja palveluiden muotoilua tärkeänä koko rakennustuotetoimialalle. Meidän on jatkuvasti kysyttävä ja kuunneltava asiakkaiden ja käyttäjien tarpeita, jotta kehitymme ajan mukana, kertoo **toimitusjohtaja Leena Lundell.**

Aulis Lundell Oy
Puh 020 7341 400
myynti@liune.fi | info@liune.fi
www.liune.fi

LIUNE OVI JA RAKENTEET OVAT AULIS LUNDELL OY:N TUOTE.

LIUNE®
SIMPLIFY YOUR DOORS

Muraali on viraali

RAKENNETUSSA KAUPUNKIYMPÄRISTÖSSÄ harvalla asialla on yhtä pysäyttävä vaikutus kuin taiten tehdyllä seinämuraalilla. Viime vuosina julkiset seinämaalaukset ovat kokeneet ilahduttavan elinvoimaisen uuden tulemisen julkisen taiteen kentälle. ”Muraalibuumi” on tosiasia.

Muraalimaalauksilla on historiallisesti pitkät perinteet. Ajan saatossa seinämaalauksia on käytetty hyväksi mainonnassa ja propagandassa – mutta nyt valtavirtaa ovat kaupunki- ja katukulttuurin orgaanisesti kytkeytyvät, ”sallitusti anarkistiset” muraalit.

Aihepiiriä tutkineet Maija Saali ja Sisi Lindeblad uskovat, että muraalimaalausten uuteen tulemiseen on todennäköisesti vaikuttanut useampi tekijä. Lapin yliopistolle tehdyssä tuoreessa pro gradu -työssä kaksikko arvioi, että yksi syy nosteeseen on varmasti erilaisten kaupunkikulttuuritapahtumien suosion kasvaminen. Myös katutaidekulttuurin uudenlainen arvostaminen julkisen taiteen muotona on voinut vaikuttaa muraalibuumin syntymiseen ja kasvuun.

Katutaiteen kasvojenkohotus ja julkisen taiteen hyvinvointivaikutuksien tiedostaminen on luultavasti vaikuttanut siihen, että Upeart-katutaidefestivaalin kaltaisille tapahtumille riittää nykypäivänä kysyntää. Upeart-festivaali on Suomen suurin julkisen tilan taidetapahtuma ja malliesimerkki uuden ajan kaupunkikulttuuritapahtumasta. Upeart Festival 2019 lanseerasi syyskuun aikana julkisia taideteoksia yhdeksään kaupunkiin ympäri maata.

Muraalien esiinmarssissa on merkillepantavaa, taiteellisten lähtökohtien lisäksi, myös tietty asukaslähtöisyys: esimerkiksi Tampereen Härmälänrannan asukkaat saivat esittää toiveita alueelle maalattavasta muraalista. Unkarilainen taiteilija Fat Heat toteutti Skanskan tilaustyön, josta vastasi kaupunkitaiteeseen erikoistunut yhdistys Helsinki Urban Art.

Asukkaiden toivelistan pohjalta syntyi muraali, jossa komeilee esimerkiksi suomalaisen ilmailuhistorian ikoni Demoiselle, jolla tehtiin ensimmäiset lentoyritykset Pyhäjärven jäällä 1910-luvulla. Muraaliin on ikuistettu myös johdinauto eli rollikka, joita valmistettiin 1940-luvulta lähtien lentokonetehtaalla.

Yhteistyö alkuasukkaiden kanssa onkin toivottavaa. Julkiset muraalimaalaukset ovat aina aiheuttaneet runsaasti keskustelua siitä, minkälaista julkista taidetta halutaan kaikkien nähtäville – ja kuka viime kädessä päättää, mitä julkisille paikoille saa maalata? Julkista taidetta on keskusteluissa perusteltu mm. sen hyvinvointia lisäävän vaikutuksen ja alueiden imagon nostattamisen avulla. Kritiikkiäkin toki tulee tasaiseen tahtiin, koska katumaalauskin on katsojan silmissä.

Saalin ja Lindebladin pro gradu -tutkimuksesta saadaan tuoretta näkökulmaa aiheeseen. Kun ihmisten hyvinvointia ryhdyttiin tutkimaan Helsingin Kontulassa, lähtökohta oli kutkuttava: voiko taide pelastaa ankeaksi mielletyn betonilähiön? Tutkimuksen kohteeksi valittiin Kontulankaarelle vuonna 2017 tehdyt kolme muraalia, joiden takana ovat tunnetut kansainväliset katutaiteilijat Fintan Magee, Pat Perry ja Apolo Torres. Muraalit on aseteltu lähekkäin korkeisiin, 8-kerroksisiin vuokrakerrostaloihin, jotka on rakennettu 70-luvun alussa. Teemoiltaan teokset ovat varsin yleismaallisia ja kaikissa on aiheena ihminen.

Miten muraalit sitten otettiin vastaan? – Tutkimustulosten valossa muraalit ovat lisänneet merkittävästi esimerkiksi yhteisössä tapahtuvia esteettisiä kokemuksia, joista rakentuu pohja esteettiselle hyvinvoinnille. Myös sosiaalinen kanssakäyminen sekä osallisuus ovat lisääntyneet yhteisössä jonkin verran.

Lisäksi rakennetun ympäristön viihtyisyyden koettiin parantuneen muraalien myötä – ja yleinen viihtyisyys, tunnelma ja siisteyden tunne olivat nekin nousussa. Saali ja Lindeblad pohtivatkin, luovatko muraalit yhteisöllisyyttä, koska ne luovat alueelle uutta identiteettiä?

Tutkijoiden vastaus on kyllä. Arkikokemus puoltaa tätä johtopäätöstä myös.

PETRI CHARPENTIER

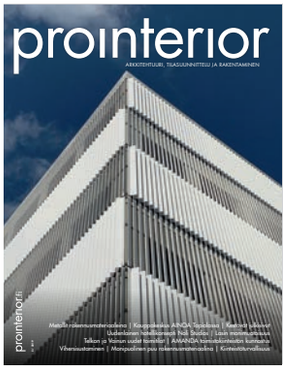

Kannen kuva: Purso Oy

Kohdetiedot:
Parkkihalli I4, Østre Havn, Aalborg, Tanska

Tilaaja: A. Enggaard A/S
Arkkitehtisuunnittelu: Sangberg
Julkisivun materiaali: kierrätetty alumiini toteutettu Purson NAPSU-järjestelmällä

prointerior

5/2019

julkaisija
Publi*Co* Oy
Pälkäneentie 19 A
00510 Helsinki
puh. 020 162 2200
info@publico.com
www.publico.com

päätoimittaja
Petri Charpentier

toimituspäällikkö
Tom Appelroth

projektipäällikkö
Ulla Höckerstedt

toimituksen koordinaattori
Liisa Hyvönen

graphic design
Riitta Yli-Öyrä

tilaajapalvelu
puh. 03 4246 5309
tilaajapalvelu@jaicom.com

toimittajat
Ari Mononen
Sami J. Anteroinen
Mari Jauhiainen
Merja Maukonen
Tanja Karpasto
Jari Peltoranta

paino
PunaMusta Oy

ISSN 1457-0955

www.prointerior.fi
prointerior@publico.com
@prointeriorFI (Twitter)
prointeriorlehti (Facebook)
prointeriorfi (Instagram)

Aikakauslehtien Liiton jäsen

© 2019 Publi*Co* Oy Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän julkaisun osittainenkin kopiointi ilman julkaisijan antamaa kirjallista suostumusta on ehdottomasti kielletty.

Keraamiset julkisivuklinkkerit ainutlaatuisella rankajärjestelmällä

Espanjalaisessa Favemanc-klinkkerilankussa on rajattomasti värivaihtoehtoja. Lankkua on saatavissa myös yksilöllisillä kuoseilla tai painatuksilla. Keraaminen materiaali on kestävää, paloturvallista ja likaa hylkivää.

Westface-rankajärjestelmät mahdollistavat pintamateriaalien ja sadetakkipeltien kiinnityksen kaikkiin runkorakenteisiin. Erityisesti pohjoismaisiin olosuhteisiin kehitetty kokonaisuus on vesitiivis, lämpöä eristävä ja hengittävä.

Meiltä saat julkisivutuotteet:
- Korkeapainelaminaatit
- Alumiinikomposiittilevyt
- Keraamiset klinkkerilankut
- Kiinnitysrangat kaikkiin järjestelmiin

Favemanc
Ventilated facade systems

westface.fi
info@westface.fi
050 338 9430
Tilaa mallipalat ja sovi tapaaminen!

sisältö | prointerior 5/2019

06 Esipuhe

10 **Hyvä julkisivu kestää aikaa**
Julkisivut ovat rakennuksen näkyvin osa, joten seinäpintojen ulkonäkö ja kestävyys ovat kriittisiä kysymyksiä kiinteistön elinkaaren ja toimivuuden näkökulmasta. Viime vuosina monia julkisivuja on elävöitetty väreillä ja erilaisilla taidekuvilla. Säänkestävyyttä on toisaalta parannettu betoni- ja tiilijulkisivujen pintakäsittelyillä.

14 Alumiinilankku nousi huipulle

16 Metallirakenteilla ja lasipinnoilla näyttävyyttä

17 Mielikuvituksellinen ja kestävä metallijulkisivu kustannustehokkaasti

18 Tyylikkäitä taloja tehdään metallimateriaaleista

SARC Architects
dSign Vertti Kivi & Co

26 **Kauppakeskus AINOA**
Kauppakeskus AINOA muodostui luonnolliseen liikenteen solmukohtaan Tapiolassa, metron, bussiaseman ja alueen luontaisen jalankulun risteyksessä. Kauppakeskukseksi projekti oli sikäli poikkeuksellinen, ettei keskusta rakennettu tyhjälle tontille, vaan rakennus täytyi sovittaa osaksi olemassa olevaa ja uudistettavaa, tunnettua keskusta.

KUVA: WESTFACE OY

dSign Vertti Kivi & Co

30 AINOAn sydämenä sykkii Food Garden

32 InnoGreen
Näkökulma – Biofilinen suunnittelu on hyvinvoivan kaupungin edellytys
Oula Harjula

34 Digiturvaa kiinteistöihin

37 Kira kiritti kiinteistöalaa

KUVA: JANNE LAINEA

KUVA: KARI PALSILA

38

PES-Arkkitehdit

38 Historiallinen Amanda

Amanda on historiallinen arvokiinteistö Eteläesplanadin ja Fabianinkadun kulmassa. Eteläesplanadi 8:ssa sijaitseva kolmikerroksinen uusrenessanssitalo valmistui vuonna 1884, ja vuonna 1977 siihen liitettiin Vientitalona tunnettu kuusikerroksinen toimistorakennus Fabianinkadun puolelle. Laajennuksen yhteydessä vanhan osan sisätiloja muokattiin rajusti.

dSign Vertti Kivi & Co

42 Uudenlainen hotellikonsepti Noli Studios

Kokema Design Oy

46 Jakelualalla toimiva Telko sai oranssista väristä piristystä arkeen

Kokema Design Oy

48 Vainun toimistossa uusi kohtaa vanhan

50 Lasi taipuu moneen käyttöön

Rakennuslasi on monipuolinen materiaali, jota pyritään kehittämään koko ajan yhä paremmaksi. Uudet lasituotteet täyttävät jo suuren osan nykyajan vaatimuksista niin viihtyvyyden, turvallisuuden kuin eristys- ja suojausominaisuuksienkin näkökulmasta. Toisaalta lasi on perinteinen ja yleensä läpinäkyvä rakennusmateriaali, jonka korvaaminen rakentamisessa ei olisi helppoa. Pikemminkin lasi on alkanut korvata muita rakennustuotteita.

54 Monipuolinen puu on miellyttävä materiaali sisärakentamiseen

58 Sisustussuunnittelijat SI ry
Kauneuden kaava
Suvi-Maria Silvola

60 Elamin lämmin puupintainen levy elävöittää tilan

62 Viherkasveilla elinvoimaa arjen ympäristöihin

66 Sisustusarkkitehdit SIO ry
Kolumni – Vuoden Liettualaisia sisustusarkkitehtikohteita valitsemassa ja ajatuksia tilan psykologiasta
Tatu Ahlroos

68 ajankohtaista

KUVA: ANDREAS MEICHSNER

50

HYVÄ JULKISIVU KESTÄÄ AIKAA

TEKSTI: ARI MONONEN

Julkisivut ovat rakennuksen näkyvin osa, joten seinäpintojen ulkonäkö ja kestävyys ovat kriittisiä kysymyksiä kiinteistön elinkaaren ja toimivuuden näkökulmasta. Viime vuosina monia julkisivuja on elävöitetty väreillä ja erilaisilla taidekuvilla. Säänkestävyyttä on toisaalta parannettu betoni- ja tiilijulkisivujen pintakäsittelyillä.

Arkkitehtuurilla saadaan julkisivuihin näyttävyyttä. Esimerkiksi Tampereen Tesomassa äskettäin valmistunut yhtenäiskoulun ja päiväkodin rakennushanke on nostanut koko alueensa yleisilmettä vaikuttavalla ulkonäöllään. Koulun uudisrakennuksessa on värikäs kuvitettu julkisivu.

”Maailmassa on harmautta ihan tarpeeksi. Suomalaisissa julkisivuissa olisi enemmänkin tilausta taiteelle, kuvituksille ja väreille”, korostaa Tesoma-hankkeen pääsuunnittelusta vastannut arkkitehti **Annika Marttinen** Arkkitehtitoimisto Lehto-Peltonen-Valkama Oy:stä (LPV).

”Värikkäät julkisivut eivät välttämättä ole trendi, mutta viime aikoina monet arkkitehdit ovat käyttäneet värejä aiempaa rohkeammin – varsinkin lapsille suunniteltujen tilojen julkisivuissa.”

”Tesoma on perinteinen 1970-luvun lähiö. Kouluhankkeen yhteydessä haluttiin lisää nostetta koko asuinalueelle. Kun kyseessä on iso rakennus, se tuo ympäristöönsä huomioarvoa ja näyttävyyttä”, selittää Marttinen.

”Arkkitehdit kuitenkin katsovat ympäristöä laajemmin. Aivan kaikkiin paikkoihin värikkäitä julkisivuja ei voi laittaa, mutta Tesoman koulu yksittäisenä julkisena rakennuksena sopii alueelle.”

Kaupunkien keskusta-alueilla värikkäät rakennukset voisivat sen sijaan herättää liikaakin huomiota.

”Toki paljon riippuu myös siitä, minkä tyyppinen rakennus tai projekti on kysymyksessä. Esimerkiksi Helsingin Jätkäsaaren uudella asuinalueella on värikkäitä julkisivuratkaisuja. Suunnittelussa on haettava sopusointuisia ratkaisuja, jotka myös kestävät aikaa”, Marttinen korostaa.

> **”Suomalaisissa julkisivuissa olisi enemmänkin tilausta taiteelle, kuvituksille ja väreille.**

Tesoman koulu Tampereella, Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama Oy.

KUVA: TAPIO KOIVULA

Harmoniaa seiniin

Tesoman koululle on sittemmin myönnetty hyvän rakentamisen palkinto. Eräitä palkintoperusteita olivat suunnitelman nuorekkuus ja rohkeus.

Marttisen mukaan Tesomassa tehtiin hyviä ja rohkeita ratkaisuja, joilla haettiin uutta ilmettä.

”Koulusta saatiin näyttävä kokonaisuus, jonka rakentamiskustannukset jäivät kuitenkin kohtuullisiksi.”

”Rakennuksen tiilijulkisivut ovat kantavia sandwich-elementtejä. Metalliset reikälevyt ovat säänkestävää polttomaalattua alumiinia”, Marttinen kertoo.

Metallijulkisivussa on kuvituksena suomalaisia metsäaiheita. Kuvat on tehty rei’ityksellä, jossa reikien koko ja tiheys vaihtelevat.

”Kuvien piti näkyä selkeästi niin rakennuksen ulko- kuin sisäpuolellekin. Yksityiskohdissa oli paljon pohtimista.”

Rakennukset ovat Marttisen mukaan hyvin yksilöllisiä. Monissa rakennuksissa tarvittaisiin myös rauhallisia julkisivuja, joissa esimerkiksi ikkunoiden sijoittelua harkittaisiin huolellisesti.

”Nimenomaan harmoniaa kaivattaisiin julkisivuihin nykyistä enemmän”, hän arvioi. ■

Materiaalit valittava rakennustapaan sopiviksi

Julkisivujen materiaalit ovat monimuotoistuneet.

”Nykyisin materiaaleja yhdistellään entistä rohkeammin uudenlaisten efektien aikaansaamiseksi. Helsinki on tämän kehityksen etulinjassa”, arvioi Westface Oy:n toimitusjohtaja **Marko Virtanen**.

Westface toimittaa muun muassa pintamateriaaleja ja kiinnitysjärjestelmiä erilaisille tuulettuville julkisivurakenteille.

”Monesti julkisivun toteutuksessa käytetään 2–3 eri materiaalia. Toisaalta rakentamisen ekologisuus ja ympäristöystävällisyys ovat lisääntyneet, ja tämä näkyy myös julkisivuissa.”

Onnistunut julkisivutoteutus edellyttää kuitenkin myös tietoa materiaalien kestävyydestä ja muista ominaisuuksista.

”Markkinoilla voi olla sellaisiakin tuontimateriaaleja, joita ei ole suunniteltu suomalaiseen rakennustapaan soveltuviksi. Ulkomailla julkisivuja tehdään eri tavalla. Vastuu julkisivusta on viime kädessä suunnittelijoilla, mutta heillä saattaa olla puutteellista tietoa materiaaleista”, Virtanen epäilee.

Myös asennustöiden valvonta voi olla ongelmallista, jos urakoitsijat käyttävät työmailla pitkiä alihankintaketjuja.

Kokonaisuus toimivaksi

Virtasen mukaan rakentamisessa olisi kiinnitettävä enemmän huomiota julkisivujen elinkaareen ja toimivuuteen.

”Julkisivun kuoren oikea toteutus on oleellinen kysymys. Siinä tarvitaan paljon rakennusteknistä osaamista.”

”Suomessa esimerkiksi ilmaston ja sään vaikutukset aiheuttavat julkisivuille ongelmia. Pulmana ovat muun muassa tuulikuormat, viistosateet, uv-säteily, jäätyminen sekä lämpötilan ja kosteuden vaihtelut. Materiaalien paloturvallisuuskin on tärkeää.”

”Hyvä julkisivusuunnitelma ottaa kaikki eri tekijät huomioon. Ongelmat voivat tulla esiin ehkä vasta vuosikymmenien kuluttua. Nyt esimerkiksi nähdään, että 1970- ja 1980-lukujen taloissa on vikoja julkisivuissa”, Virtanen muistuttaa.

Nykyisin kuntien rakennusvalvontaviranomaiset pyrkivätkin tutkimaan esimerkiksi ehdotettujen muutostöiden rakennusfysikaalisia vaikutuksia korjausrakentamishankkeissa yhä tarkemmin.

Toisaalta erilaisiin tehosteisiin julkisivuissa on suhtauduttu entistä sallivammin.

”Tehosteilla voidaan korostaa nykyvirtauksia. Toisaalta halutaan välttää sitä, että julkisivut olisivat liian yksitoikkoisen näköisiä”, Virtanen arvioi.

Hänen mukaansa esimerkiksi korkeapainelaminaateilla, keraamisilla lankuilla ja alumiinikomposiittilevyillä voidaan saada aikaan monenlaisia yksilöllisiä ratkaisuja.

”Julkisivujen suunnittelussa on otettava paljon asioita huomioon. Suunnittelu on usein varsin teknistä”, Virtanen muistuttaa. ■

Tampereen Koskikeskus

KUVA: WESTFACE OY

Pintakäsittelyillä väriä ja suojausta

Uudenmaan Pintasuojaus Ky:n myynti- ja hallintojohtaja **Merja Enroth** pitää betoni- ja tiilijulkisivujen pintakäsittelyä hyvänä ratkaisuna niin arkkitehtuurin kuin rakennusten elinkaarenkin näkökulmasta.

”Pintakäsittely suojaa kiviseinää muun muassa sään vaikutuksilta sekä liikenteen aiheuttamalta noelta. Lika ei imeydy käsiteltyyn betoniin, vaan jää sen pinnalle ja voidaan helposti pestä pois.”

”Toisaalta julkisivujen käsittelyaineessa on usein mukana väriä, jolloin betoni- tai tiilijulkisivu voidaan kuultokäsitellä halutun väriseksi tai sävyiseksi. Värikartan värien lisäksi seiniin saadaan metallisävyjä: kultaa, hopeaa, pronssia tai alumiinia”, Enroth luettelee vaihtoehtoja.

Myös erilaiset seinäefektit kuten kaksoisväritykset ovat mahdollisia. Seinä voi silloin näyttää eri suunnista katsottuna vaikkapa vihreän- tai violetinväriseltä, valon taittumisen mukaan.

”Julkisivujen pintasuojauksissa käytettävä Faceal Color ei ole maali, vaan nimenomaan seinien pintakäsittelyaine. Käsittelyn jälkeenkin betoni näyttää betonilta eikä maalatulta seinäpinnalta”, korostaa Enroth.

”Tällaiset pintasuojaukset tulivat alun perin käyttöön Saksassa vuonna 2003 ja niitä on toteutettu Euroopassa jo paljon. Suoritamme pintakäsittelyt Suomessa yleensä omin voimin, koska työ vaatii jonkin verran erikoisosaamista ja kokemusta.”

Pitkää ikää seinäpinnoille

Enrothin mukaan pintakäsittelyaineella betonipinta saadaan värilliseksi edullisemmin kuin käyttämällä niin sanottua väribetonia.

”Lisäksi tasalaatuisen pinnan aikaansaaminen väribetonilla on vaikeaa. Usein on parempi vaihtoehto käyttää tavallista harmaata betonia tai betonielementtiä ja sen jälkeen käsitellä seinä värillisellä suoja-aineella.”

”Suoja-aine sopii hyvin myös graafisen betonin pintakäsittelyyn, koska pintakuviointi jää edelleen näkyviin”, Enroth toteaa.

Julkisivupintaan saadaan myös erilaisia värikorjauksia, jos pintaväri vaikkapa poikkeaa liiaksi viereisen seinäpinnan sävystä.

KUVA: WESTFACE OY

Kuvat on printattu suoraan julkisivumateriaaliin tehtaalta asiakkaan toiveiden mukaan, paikallista historiaa kunnioittaen.

”Suoja-aine sopii hyvin myös graafisen betonin pintakäsittelyyn.

Ensimmäinen tällaisella pintakäsittelyllä suojattu rakennus Suomessa oli Kangasalan lukio. Viime aikojen merkittäviä kohteita ovat olleet esimerkiksi Imatran teatteri sekä Helsingin Länsiterminaali, jossa suojattiin ja sävytettiin myös rakennuksen sisäpuolisia betonipintoja. Myös monenlaisia asuinkerrostaloja on suojakäsitelty.

”Kohteita tulee koko ajan lisää, koska pintasuojauksen hyötyjä on alettu ymmärtää. Käsittely pidentää julkisivun ikää”, sanoo Enroth. ■

Koko korttelin laajuinen K-Kampus-kokonaisuus on pintasuojattu Uudenmaan pintasuojauksen Faceal Oleo HD -suoja-aineella. Käsittely pitää pintojen huoltokustannukset kurissa.

KUVA: UUDENMAAN PINTASUOJAUS KY

Add creative meeting places and comfortable lounges to your modern office landscapes. *The Hut Lounge Collection* doubles as a space for relaxed coffee meetings and brainstorming sessions with colleagues.

Create a welcoming atmosphere in your conference rooms with textiles and dynamic shapes. The *Sound Off ceiling absorbants* are the perfect lighting option with the acoustic benefits from their material – EcoSUND®.

Artificial Plants are the perfect details for modern spaces. Find a wide range of types and sizes at gotessons.com.

GOTESSONS

Visit gotessons.com for more inspiration.

Kun joku suunnittelee upeita rakennuksia ja jotkut niitä rakentaa ammattitaidolla, niin olisi haaskausta jättää pois viimeinen silaus eli pinnan suojaus.
Hyvällä suojauksella saadaan rakennuksiin upeita värejä ja suojaus samalla kerralla.
Myös taideteokset voidaan suojata likaa ja töhryjä vastaan.

Uudenmaan Pintasuojaus Ky

Merja Enroth
merja.enroth@pintasuojaus.com | +358 40 768 6377
Naarkoskentie 9 | 07560 Pukkila | www.pintasuojaus.com

PINTA-SUOJAUS

Taideseinä kauppakeskus AINOAssa, joka suojattiin töhryjä vastaan näkymättömällä PSS20 suojalla.

Tikkurilan päiväkoti, aiheena graafinen betoni "krokotiili", joka valmistettiin harmaasta perusbetonista. Suoja ja kuultoväri toteutettiin tuotteella Faceal Color.

ALUMIINILANKKU NOUSI HUIPULLE

Kalasataman torneista ensimmäinen saa pian asukkaansa. Majakaksi nimetty 134 metriin kurkottava rakennus on Suomen korkein asuintalo ja ensimmäinen pilvenpiirtäjä. Ylimpien kerrosten näyttävä valkoinen julkisivumateriaali on alumiinilankkua, joka kestää aikaa ja olosuhteita.

MATTAVALKOISEKSI JAUHEMAALATTU alumiinijulkisivu antaa rakennukselle arkkitehdin näkemyksen mukaista vaaleaa hohtoa. Majakan alumiinilankut on valmistanut tuusulalainen Alupro Oy, metallisten julkisivupintojen erikoisosaaja.

Kalasatama on ollut Aluprolle muutoinkin menestyksekkäiden projektien alue. Kauppakeskus Redin mittavien julkisivutoteutusten lisäksi Alupron toteuttamat arkkitehtoniset metallipinnat olivat pääosassa, kun Kalasataman sähkönsyöttöasema ja Suvilahden graffitiseinä voitti syyskuussa Vuoden Metallijulkisivu 2019 -kilpailun.

Alumiinilankku pitää pintansa

Alumiinilankku on ryhdikäs julkisivulamelli, ja kestävyytensä vuoksi hyvä valinta Majakan huipun suojaksi. Visuaalisesti näyttäviä mahdollisuuksia tarjoava materiaali on 2,5 mm vahvuista alumiinia, joten lamelli pysyy suorana ja tasapintaisena kaikissa olosuhteissa. Kun pinta ei vääristy kovassakaan tuulessa, ei synny myöskään epätoivottua peilautumista tai kolahduksia ja pauketta. Korkeissa, tuulille altistuvissa rakennuksissa tämä on merkittävä hyöty.

Alumiinilankut mahdollistavat lähes rajattoman värivalikoiman

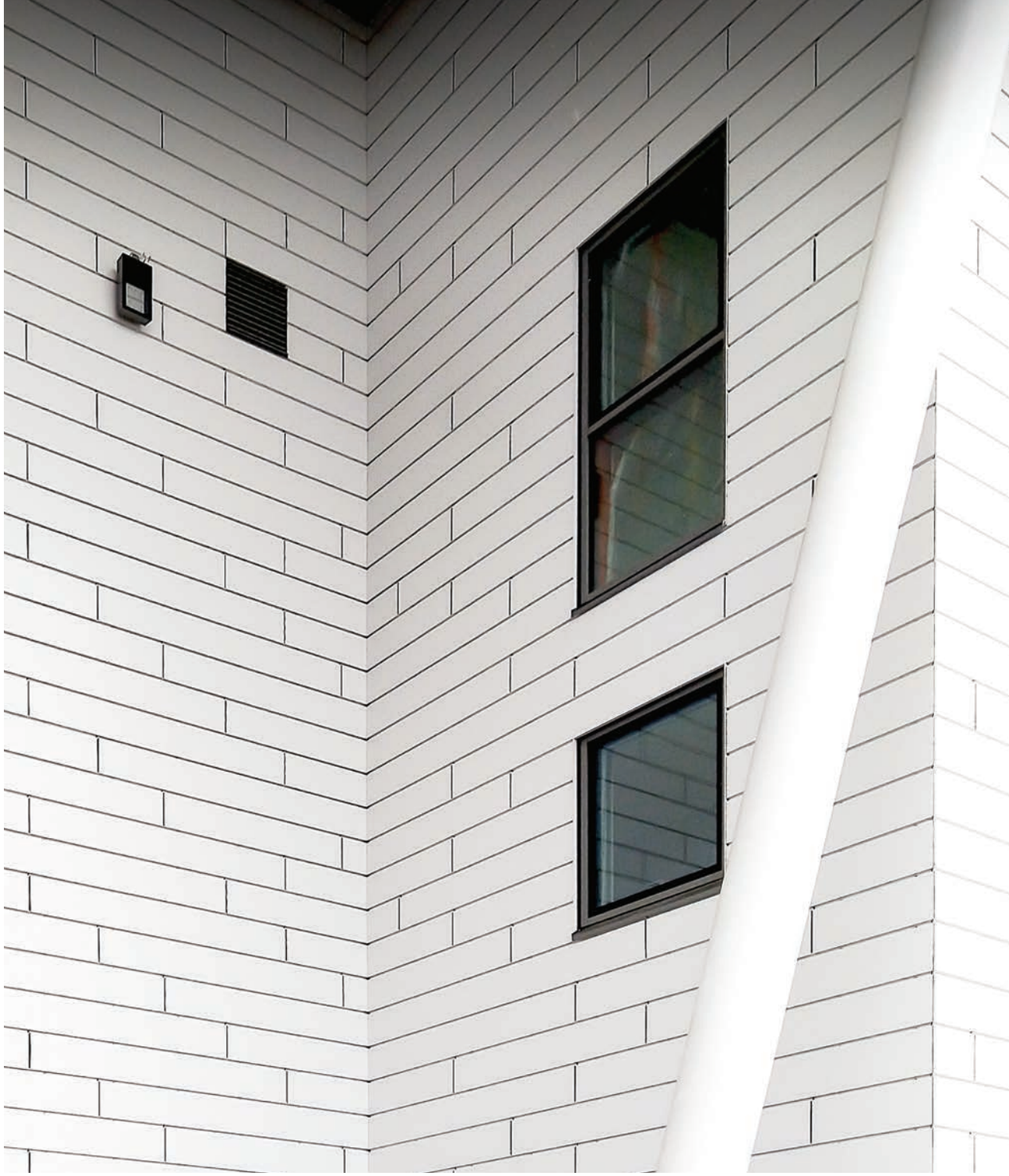

ja kiiltoasteen sekä paljon vaihtoehtoisia kuviointeja. Lankkumainen ilme syntyy jiirinurkista ja tunnusomaisia ovat hyvin erottuvat saumat ja vahvat horisontaaliset linjat, joita voidaan varioida pystysaumojen rytmityksellä, esim. kivikuvioinnin tapaan. Lankun päädyt voidaan myös sulkea, jolloin saadaan aineen vahvuuden vaikutelma.

Tietomallinnuksella millintarkka lopputulos

Majakan alumiiniverhouksen suunnittelu tehtiin Aluprossa käyttämällä BIM-mallinnusta. Mallinnuksella yhdistettiin arkkitehdin julkisivusuunnitelma ja rakennesuunnittelumalli yksityiskohtaiseksi 3D-tuotantomalliksi.

Tietomallinnuksella ratkaistiin myös korkealle rakentamisen haasteita. Kunkin lankun asennuspaikka määritettiin etukäteen ja ne viimeisteltiin jo valmistusvaiheessa paikkansa mukaan asennusdetaljeja myöden. Kun logistiikka ja asennus suunnitellaan saman tietomallin avulla, alumiinilankut asennusosineen saadaan ylös oikeassa järjestyksessä oikeaan paikkaan eikä asennus keskeydy eikä hidastu vääränlaisen tai viimeistelyä vaativan materiaalin vuoksi.

ALUPRO®
alupro.com

METALLIRAKENTEILLA JA LASIPINNOILLA NÄYTTÄVYYTTÄ

TEKSTI: MERJA MAUKONEN

KUVAT: FEON OY

Julkisivu näyttelee suurta roolia sekä uudiskohteissa että saneerauksissa. Feon toimittaa metalliurakoitsijoille Schücon alumiinirakennusjärjestelmiä ja Jansenin teräsrakennusjärjestelmiä, joilla voidaan toteuttaa erilaiset rakennusvaatimukset täyttävät ja vaikuttavat julkisivut.

SEKÄ UUDISKOHTEISSA että vanhaa rakennuskantaa saneeratessa nykypäivän rakennusvaatimukset täyttävät julkisivurakenteet voidaan toteuttaa rakennusjärjestelmillä. Alumiini- ja teräsjulkisivuilla saadaan näyttävyyttä ja valoisuutta liike-, toimisto- ja virastorakennuksiin.

”Ikkuna- ja lasipinnoilla saadaan rakennuksesta näyttävä, ja lisäksi sisätilat ovat avaran tuntuiset. Työhyvinvointi lisääntyy, kun sisätiloissa on luonnonvaloa ja ulos voi nähdä”, sanoo Feon Oy:n metallirakentamisesta vastaava liiketoimintapäällikkö Mika Kortelainen.

Nykyisin metalli-lasijulkisivuilla on monipuolisia ominaisuuksia, jotka saavutetaan erilaisilla teknisillä ratkaisuilla. Rakenteiden lämmöneristävyys, tiiveys, sateenpitävyys, ääneneristys ja turvallisuus ovat huippuluokkaa.

”Kaikkiin vaatimuksiin on tarjolla ratkaisu, olipa kyse palovaatimuksista, savunpoistosta, murtosuojasta tai luodinkestävyydestä”, sanoo Kortelainen.

Alumiini- ja teräsrakenteet ovat pitkäikäisiä ja huoltovapaita. Saneerauskohteissa kymmeniä vuosia sitten asennetut julkisivuikkunat voivat olla edelleen hyvässä kunnossa, mutta rakennusvaatimukset ovat muuttuneet ja rakenneratkaisut kehittyneet vuosien saatossa.

”Ruutuikkunoihin sopivia pieniä ja siroja järjestelmiä on saatavilla, jolloin esimerkiksi Museoviraston suojelemien vanhojen rakennusten julkisivuja voidaan parantaa nykyiset vaatimukset täyttäviksi ulkonäön muuttumatta. Uusilla rakenneratkaisuilla huolehditaan rakennuksen energiatehokkuudesta ja riittävistä U-arvoista”, Kortelainen kuvailee.

Saneerauskohteissa uusitaan yleensä ilmanvaihtojärjestelmät. Samalla kannattaa huomioida lasijulkisivu, sillä vanhat rakenteet eivät välttämättä tue uutta, alipaineistettua ilmanvaihtoa.

Kauppakeskus Puuvilla Porissa, Schücon julkisivujärjestelmä.

Toimitusjohtaja Petri Kalliokoski ja liiketoimintapäällikkö Mika Kortelainen.

Schücon uusi elementtijulkisivu.

Tuoteosaamisella toimiviin rakenneratkaisuihin

Feon toimii asiakasrajapinnassa etsien sopivia ratkaisuja ja teknisiä toteutuksia metallirakentajien kanssa. Suurempiin rakennuskohteisiin voidaan valmistaa mallielementtejä.

”Rakennusvaihe sujuu hyvin, kun suunnittelu tapahtuu arkkitehdin, urakoitsijan, investorin ja metallirakenteiden asiantuntijoiden yhteistyönä. Näin varmistetaan, että rakenneratkaisut täyttävät kohteen tekniset vaatimukset. Asiantuntijatiimimme lisäksi yhteistyökumppaneidemme Schücon ja Jansenin asiantuntijat auttavat mielellään suunnittelutyössä”, sanoo Feonin toimitusjohtaja Petri Kalliokoski.

Yhteistyön avulla erityisen näyttäviin kohteisiin löytyy budjettiin sopivia valmistustekniikoita.

”Mitä erikoisemmasta rakenneratkaisusta on kyse, sitä varhaisemmassa vaiheessa kannattaa varmistaa valmistettavuus ja saatavuus”, vinkkaa Kalliokoski.

”Autamme löytämään sopivat ja laadukkaat rakenneratkaisut suunnittelijan antamien ohjearvojen, kuten dB-ääniluokkavaatimusten tai U-arvojen, pohjalta. Edustamistamme tuotteista on CE-merkintöjen tueksi aina saatavilla testi- ja luokitusraportit, joiden avulla voidaan varmistaa rakenneratkaisujen täyttävän vaatimukset”, lisää Kortelainen.

Laajan teknisen tuoteosaamisen ansiosta Feon pystyy toimittamaan metallirakenteet myös nopealla aikataululla. Feonin verkkokaupasta voi tarkastaa tuotteiden saatavuuden ja hintatason. Tuotevalikoima kattaa julkisivurakenteiden lisäksi myös muut rakentamisen terästuotteet.

”Laadusta ei kannata tinkiä kustannuspaineiden vuoksi”, toteaa Kortelainen. ■

MIELIKUVITUKSELLINEN JA KESTÄVÄ METALLIJULKISIVU KUSTANNUSTEHOKKAASTI

TEKSTI: JARI PELTORANTA

NYKYAIKAISIMMALLA METALLINTYÖSTÖTEKNIIKALLA ja kehittyneillä maaleilla pystytään toteuttamaan silmää hivelevän kauniita ja pitkään värinsä pitäviä metalliverhouksia rakennusten julkisivuihin. Mikä parasta, erittäin kustannustehokkaasti. Uudet tuotantotekniikat antavat arkkitehtisuunnittelulle paljon lisää liikkumavaraa julkisivujen toteutuksessa, kun hinta ei ole enää este.

Laadukkaisiin metallisiin julkisivu-, sekä ohutlevytuotteisiin erikoistunut kotimainen Suomen Kanttauspalvelu Oy ja kansainvälinen maalinvalmistaja Teknos ovat jo pitkään tehneet kehitysyhteistyötä näyttävien, korkealaatuisten sekä kustannustehokkaiden metallijulkisivujen toteuttamiseksi.

Hyvänä esimerkkinä onnistuneesta julkisivuverhouksesta on Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin rakennuttama Turun yliopistollisen keskussairaalan T3-rakennus, jonka arvioitu valmistumisaika on loppuvuonna 2021. Rakennuksen julkisivuissa on Suomen Kanttauspalvelun toimittama monimuotoinen metallijulkisivu, jonka värit ja pintakäsittelyt on toteutettu Teknoksen korkealaatuisilla erikoisjauhemaaleilla.

TYKS T3 -rakennuksen projektinjohtourakoitsijana toimii Hartela Oy. Kohteen arkkitehtisuunnittelusta vastaavat pääsuunnittelijana Arkkitehtiryhmä Reino Koivula Oy yhteistyökumppaninaan Schauman Arkkitehdit Oy.

Innovatiivinen metalliverhous elää

TYKS T3-sairaalaan julkisivun metalliverhous muodostuu värikkäistä alumiinikasettilinjoista sekä moniulotteisista ja -muotoisista kukkakuvioisista alumiiniprofiileista. Kolmiulotteisen julkisivuverhouksen ilme muuttuu katselukulman ja -etäisyyden mukaan.

”Lähtökohtaisesti arkkitehdit hakivat näyttävää julkisivua. Alun perin suunnitelmissa oli mukana vaihtoehtoina myös muita, yksinkertaisempia toteutustapoja, mikäli ensisijainen vaihtoehto olisi tullut liian kalliiksi. Totesimme, ettei arkkitehdin haluama syvä kukkakuvio tulisi uudella konekannallamme merkittävästi kalliimmaksi kuin vaihtoehtona oleva yksinkertaisempi verhousratkaisu”, Suomen Kanttauspalvelu Oy:n toimitusjohtaja Sami Tuhkasaari kertoo.

”Pystymme toteuttamaan jopa metrin syvyisiä julkisivutuotteita, kun aiemmin profiililinjoilla on päästy vain noin kymmenen senttimetrin syvyisiin tuotteisiin. Voimme valmistaa profiiliin helposti myös erilaisia viistemuotoja sekä syviä kaarevia muotoja”, Tuhkasaari sanoo.

Suomen Kanttauspalvelu Oy on jo aiemmin toimittanut vastaavaa kasettimallia muun muassa Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Vantaan DSV:n projekteihin.

Värien hehku kestää

Tyks T3 -sairaalan metalliverhous hehkuu värejä kuin karamelli. Värikkäässä julkisivussa on käytetty pääosin Teknoksen supersäänkestäviä maaleja, joissa on huomattavasti tavanomaisia maaleja parempi UV-säteilyn kesto. Tällainen maalipinta säilyttää värisävynsä ja kiiltonsa selkeästi kauemmin perinteisiin jauhemaaleihin verrattuna. Värivalikoima on sama kuin perinteisissä jauhemaaleissa.

”Supersäänkestävät jauhemaalit ovat varsin pieni lisäinvestointi perinteisiin jauhemaaleihin verrattuna. Hintaan vaikuttaa valittava värisävy. Tavanomaisissa sävyissä kustannusvaikutus on noin 15 prosentin luokkaa, kun taas kirkkailla väreillä kustannusvaikutus on jonkin verran korkeampi. Pintakäsitellyn pinnan ja sävyjen ulkonäöllinen kestävyys on tuplasti pidempi tavanomaisiin jauhemaaleihin verrattuna”, myyntijohtaja Harry Kouri Teknos Oy:stä kertoo.

”Teknos kehittää aktiivisesti uusia ominaisuuksia markkinoiden tarpeisiin ja tarjoaa myös muita innovatiivisia ratkaisuja metallisten pintojen pintakäsittelyyn, kuten antimikrobiset ja antigraffitiset jauhemaalit”, Kouri kertoo. ■

www.suomenkanttauspalvelu.fi/
www.teknos.com/fi-FI/ammattilaisille/

KUVA: AURUBIS OY

TYYLIKKÄITÄ TALOJA TEHDÄÄN METALLIMATERIAALEISTA

TEKSTI: ARI MONONEN

Alumiini, teräs, kupari ja muut metallit ovat lujia, pitkäikäisiä ja vaikeitakin sääoloja kestäviä materiaaleja. Metalleilla saadaan lisäksi aikaan tyylikästä ja näyttävää arkkitehtuuria sekä uudenlaisia innovatiivisia yksityiskohtia. Eri metallit ovatkin nykyään suosittuja rakennusmateriaaleja, joilla on paljon käyttösovelluksia.

Kuparimateriaalit soveltuvat sekä uudis- että korjausrakentamiseen

”Kuparilla saadaan julkisivuihin ja kattoihin monenlaisia erikoispintoja”, muistuttaa kuparimateriaaleja toimittavan Aurubis Finland Oy:n myynti- ja projektipäällikkö **Juha-Pekka Susi**.

Esimerkiksi Helsingissä Siltasaarenkatu 12:ssa – Hakaniementorin varrella – on vuonna 1958 valmistunut liikerakennus, jossa on kuparikatto. Talossa tehtiin kattoremontti, jonka yhteydessä Museovirasto halusi säilyttää vihreäksi patinoituneen katon entisen ulkonäön mahdollisimman autenttisena.

”Entisen katon tilalle valittiin Aurubis Finlandin valmistamaa esipatinoitua vihreää kuparia yhteistyössä arkkitehdin kanssa”, Susi mainitsee.

Kuparipinnasta tehtiin useita malleja ennen vanhan katon purkamista.

”Toteutus osoittautui onnistuneeksi, sillä lopputulos muistuttaa luonnonpatinaa ja näyttää aivan alkuperäiseltä. Tällainen korjaustapa soveltuu historiallisille rakennuksille, mutta myös uudemmille”, Susi arvioi.

Vastaavaa korjaustyyliä on viime aikoina käytetty ulkomailla esimerkiksi Princetonin yliopiston rakennuksessa USA:ssa sekä Victoria & Albert -mausoleumissa Englannissa. Aurubis valmistaa kuparimateriaalit omalla tehtaallaan Porissa, myös ulkomaisia projekteja varten.

Koko kuparikatto voidaan kierrättää

Kuparilla on mahdollista toteuttaa erilaisia muitakin patinoitumisen sävyjä katto- tai julkisivupinnoissa.

”Tällä tavalla pintoihin saadaan elävyyttä. Kupari on muutenkin tyylikäs materiaali, joka sopii monenlaisiin projekteihin ja myös suojeltuihin rakennuksiin”, Susi toteaa.

”Kupari on pitkällä aikavälillä myös edullinen ratkaisu. Kuparimateriaalit eivät vaadi paljonkaan huoltoa ja ne ovat varsin pitkäikäisiä, kunhan asennuksessa käytetään ruostumattomia kiinnikkeitä. Kuparilla itsellään ei ole korroosioriskiä.”

Katon mahdollisen uusimisen yhteydessä koko kuparikatto voidaan kierrättää ja valaa uudelleen. Tällaista ekologista ratkaisua käytettiin muun muassa Siltasaarenkadun kattoremontissa.

”Myös uusissa kuparijulkisivuissa voidaan säädellä hapettumisen sävyä joko tummaksi tai vaaleaksi. Monimuotoiset toteutukset ovat mahdollisia”, Susi vakuuttaa. ■

Kansainvälistä kuparirakentamista

Kupari ja muut metallimateriaalit olivat hiljattain näyttävästi esillä ensimmäisessä Suomessa järjestetyssä Plootu-tapahtumassa, joka pidettiin Helsingin Kaapelitehtaalla syyskuussa 2019.

Kansainvälinen seminaari- ja näyttelytapahtuma keskittyi erityisesti metalliarkkitehtuuriin ja metallijulkisivuihin. Ensimmäistä kertaa myönnetyn 'Vuoden metallijulkisivu' -palkinnon sai Virkkunen & Co:n suunnittelema Kalasataman sähköasemarakennus.

Tapahtumassa esiteltiin muun muassa englantilaisen Ian Ritchie Architects Ltd. -toimiston suunnittelemia kuparirakenteita. Kokenut arkkitehti **Ian Ritchie** on suunnitellut useampiakin patinoidulla kuparilla toteutettuja näyttäviä hankkeita sekä Englantiin että muualle maailmaan.

"Kupari on ajaton ja jalo materiaali, joka kestää hyvin ja muuttuu kauniisti ajan mukana. Näin ollen se on ihanteellinen valinta julkisten rakennusten arkkitehtuuriin – erityisesti jos rakennukset sijaitsevat historiallisissa ympäristöissä", Ritchie luonnehtii.

"Käytettävissä olevia pintavaihtoehtoja ja asennustapoja on paljon. Niinpä kupari on monipuolinen vaihtoehto, joka soveltuu hyvin myös tyyliltään nykyaikaiseen rakentamiseen."

Ian Ritchie Architects Ltd. on käyttänyt kuparia muun muassa julkisivulevyinä, pehmeänä verkkotyyppisenä julkisivuna sekä joskus myös yhdistettynä muihin metallirakenteisiin.

Koska kupari on luonnostaan kaunis ja moneen käyttöön taipuva materiaali, sitä on Ritchien mukaan sovellettu maailmalla lähes kaikentyyppisissä rakennuksissa.

"Kupari sopii hyvin sekä sisä- että ulkoarkkitehtuuriin. Kupari usein valitaan materiaaliksi siksi, että kuparirakenteet ovat pitkäikäisiä ja kierrätettäviä eivätkä juuri vaadi huoltoa. – Toisaalta kupari on edelleen ykkösvaihtoehto johtimissa, joilla siirretään sähköä joko mantereiden välillä tai rakennusten sisäisissä sähköverkoissa", Ritchie muistuttaa.

Hän onkin aikanaan suunnitellut myös sähköpylväitä Ranskan valtiolliselle EDF-sähköyhtiölle.

Vaativia erikoisprojekteja

Ritchien toimiston hiljattain Lontooseen suunnittelemien Royal Academy of Musicin uudisrakennusten vieressä on monella suunnalla ykkös- ja kakkostasoon luokiteltuja suojelurakennuksia, joten rakenteiden arkkitehtuurissa oli otettava tarkoin huomioon sen yhteensopivuus herkän ja historiallisen ympäristön kanssa. Rakennuslupien saamisen uskottiin olevan vaikeaa, varsinkin kun uudet esityshallin kattorakenteet tulisivat korkeusasemansa takia varsin näkyvälle paikalle.

Ritchie itse varttui aikuiseksi Brightonissa ja kertoo aina pitäneensä rannikkoseudun kuparikatoista, jotka meri-ilma oli patinoinut turkoosinvärisiksi. Konservatorion kattoon asennetut kuparimateriaalit antoivat rannikon kattojen tapaan uudisrakennukselle sen omaan ympäristöön soveltuvan ilmeen.

"Uudet kattorakenteet päällystettiin esipatinoidulla harmaansinertävällä kuparilla, joka sulautuu ympäristöönsä hyvin. Käytetty Nordic Blue Living 1 -kupari tuo rakennukselle juuri oikean sävyn, joka vielä jatkaa luonnollista kehitystään ajan myötä."

"Projektissa oli omat haasteensa, mutta rakennuslupa meni läpi ensimmäisellä yrityksellä. Hanketta tukivat niin rakennusvalvonta- kuin museoviranomaisetkin", Ritchie kertoo.

Paljon aikaisemmassa kuparihankkeessa vuonna 2002 Ian Ritchie Architects Ltd. -toimisto käytti kuparia aivan toisenlaisessa yhteydessä: Lontoon metron Jubilee-linjan uuden täydennysosan pyöreiden ilmanvaihtotornien julkisivuissa. Tornit rakennettiin Kaakkois-Lontooseen.

Tälle projektille myönnettiin Englannissa kupariarkkitehtuuripalkinto marraskuussa 2002. Palkinnon myöntäjät kiinnittivät myönteistä huomiota esimerkiksi kuparipaneeleilla toteutettuihin nauhoihin, jotka myötäilevät julkisivujen kaartuvia muotoja ja joissa jälkipatinoinnilla saatiin aikaan erilaisia väri- ja pintakuvioita. Palkintolautakunnan mukaan tämä oli osoitus innovatiivisesta ja uudenlaisesta kuparimateriaalin julkisivukäytöstä. ■

> **Kupari on ajaton ja jalo materiaali.**

Royal Academy of Music -konservatorion uusi vihreä kuparikatto rakennettiin keskelle Lontoon historiallista ympäristöä.

KUVA: IAN RITCHIE ARCHITECTS LTD.

Julkisivu on toteutettu Purson NAPSU-järjestelmällä ja rakennuksen on suunnitellut tanskalainen arkkitehtitoimisto Sangberg.

KUVA: THOMAS MOELVIG

Uutta arkkitehtuuria alumiinisäleiköillä

Muillakin metalleilla on saatu aikaan uudenlaisia julkisivuja, jotka ovat voittaneet palkintoja. Esimerkiksi Tanskan Aalborgin Østre Havnin alueelle rakennetun G2-pysäköintitalon alumiinisäleikköjulkisivu voitti kaupunginhallituksen arkkitehtuuripalkinnon, jota perusteltiin julkisivuratkaisujen keveydellä, graafisuudella ja innovatiivisuudella.

Pysäköintitalo rakennettiin vuosina 2016–2018. Erikoista siinä ovat muun muassa julkisivussa näkyvät valon heijastukset, jotka muuttuvat sen mukaan, mistä kulmasta ja miltä etäisyydeltä julkisivua katsotaan.

Julkisivun suunnitelleesta Sangbergin toimistosta kerrotaan, että pysäköintitalon julkisivu muodostuu erilaisista seinästä ulospäin työntyvistä alumiinisäleistä, jotka ovat helposti asennettavissa ja tarpeen tullen myös helposti vaihdettavissa. Sinänsä vankkarakenteiseen pysäköintitaloon haluttiin toteuttaa esteettinen julkisivu, joka kuitenkin sopii hyvin yhteen lähialueella sijaitsevien teollisuus- ja satamarakennusten kanssa.

Julkisivun säleikköjen kautta rakennuksen sisään pääsee luonnonvaloa. Kaikkiaan pysäköintitalossa on parkkiruutuja 590 autolle.

Yksilöllisyyttä rakentamiseen

Nykyään metallirakentamisessa halutaan paljolti käyttää aitoja materiaaleja.

”Alumiinin halutaan näyttävän alumiinilta eikä maalatulta pinnalta”, toteaa Purso Oy:n tuotekehityspäällikkö **Maarit Mäntysaari**. Purso oli mukana Sangbergin suunnitteleman Aalborgin G2-pysäköintitalon julkisivun toteutuksessa yhteistyössä Purson tanskalaisen jälleenmyyjän Nordisk Profil A/S:n kanssa.

”Toisaalta materiaalien ekologisuus ja kierrätettävyys ovat nousevia suuntauksia. Tällaisia ominaisuuksia hakevat sekä suunnittelijat että rakennuttajat.” Purso Oy:llä on jo pitkä kokemus kierrätetyn alumiinin käyttämisestä tuotannossa. Purso Greenline on Suomen ensimmäinen kierrätettävän alumiinin tuotelinja ja yksi ensimmäisiä koko maailmassa.

> **Nykyään metallirakentamisessa halutaan paljolti käyttää aitoja materiaaleja.**

Monesti kokonaisia julkisivuja päällystetään alumiinisäleiköillä, niin uudisrakennuksissa kuin korjauskohteissakin.

”Metallimateriaalit soveltuvat myös moduulirakentamiseen. Silloin voidaan säästää aikaa, mutta saadaan kuitenkin toteutettua korkealaatuisia julkisivuja.”

”Toisaalta arkkitehdit haluavat usein suunnitella yksilöllisiä julkisivuja. Yksinkertaisia alumiinisäleitäkin voidaan latoa persoonallisella tavalla, jolloin julkisivuihin saadaan valojen ja varjojen leikkiä muuttuvassa valaistuksessa”, sanoo Mäntysaari.

Metallien ominaisuudet suunnittelun lähtökohdaksi

Metallirakentamisessa on otettava huomioon materiaalien ominaisuudet, jotka voivat johtaa esimerkiksi julkisivujen lämpölaajenemiseen.

”Alumiinin lämpölaajeneminen on toisenlaista kuin lasin tai betonin. Julkisivussa voidaan käyttää varioituja profiileja, joiden avulla arkkitehtuuriin saadaan monipuolisuutta ja uudenlaisia mahdollisuuksia”, Mäntysaari mainitsee.

”Käyttömahdollisuuksia lisää se, että alumiini on palamaton ja korroosionkestävä materiaali, joka ei turpoa eikä vaadi erityistä huoltoa. Ominaisuuksia voi vielä parantaa pintakäsittelyllä.”

”Usein arkkitehdin kannattaa jo alkuvaiheissa ottaa yhteyttä hankkeen toteuttajiin. Yhteistyöllä löytyy hyviä ratkaisuja”, Mäntysaari suosittaa. ■

Ympäristöystävällisiä metallirakenteita

Hydro Building Systemsin maajohtaja **Jonas Björklöf** uskoo ekologisuuden ja kierrätysajattelun valtaavan alaa metallirakentamisessa.

Eri toimialojen metallinkäyttäjät, kuten rakentajat ja ajoneuvoteollisuus, vaativat materiaaleiltaan entistä enemmän vastuullisuutta. Ekologisuutta tukevat uudet asetukset ja luokitusohjelmat. Myös valmistava teollisuus on alkanut kehittää aiempaa 'vihreämpiä' tuotteita sekä uusia teknologioita, jotka ajan myötä muuttavat tuotteiden valmistustapoja ympäristöystävällisempään suuntaan.

"Esimerkiksi joulukuussa 2019 markkinoille tulee uusi julkisivujärjestelmissä käytettävä metalliseos, jossa on vähintään 75 prosenttia kierrätysmateriaalia. Tämä Circal-seos valmistetaan käytöstä poistuneista alumiinirakenteista, kuten ovista, ikkunoista ja metallijulkisivuista", Björklöf kertoo.

"Toinen ympäristöystävällinen metallituote Reduxa on sertifioitu vähähiilinen alumiinisarja, jonka laskennallinen hiilijalanjälki on enintään neljä kiloa hiilidioksidia yhtä alumiinikiloa kohti."

Ekologisuudella on kysyntää

Rakentamisessa on toki jo kiinnitetty huomiota ekologisuuteen energiansäästökysymyksissä ja rakenteiden tiivistämisessä.

"Itse tuotteiden ympäristöystävällisyys on kuitenkin Suomessa vielä uutta. Tälläkin ekologinen rakentaminen alkaa silti jo yleistyä."

Björklöfin mukaan alumiinituotteet kannattaa kierrättää, koska niiden valmistamiseen on alun perin käytetty melko paljon energiaa. Hyödyntämällä uusiutuvaa energiaa ja modernia teknologiaa olisi mahdollista tuottaa ekologisempaa ja puhtaampaa alumiinia kuin aikaisemmin.

"Kierrätysmateriaalista valmistettuja alumiinirakenteita on myyty Saksaan jo noin vuoden ajan. Sittemmin niiden käyttö on lisääntynyt myös Ruotsissa ja Norjassa."

"Tällaisten aitojen kierrätystuotteiden kysyntä kasvaa. Niistä on myös hyötyä silloin, kun rakennukselle haetaan esimerkiksi LEED- tai BREEAM-ympäristösertifikaattia", huomauttaa Björklöf.

Norjassa kierrätysalumiinista valmistettuja rakennustuotteita asennetaan parhaillaan rakenteilla olevaan Oslon eläkevakuutusyhtiön (Oslo Pensjonsforsikring) suureen toimistorakennukseen Økern-torilla. Rakennus valmistuu vuonna 2021.

"Rakennuksessa käytetään kierrätysalumiinia julkisivuissa, ovissa ja ikkunoissa", Björklöf mainitsee. ■

Ekologisuutta tukevat uudet asetukset ja luokitusohjelmat.

8.–13. 3. 2020
Frankfurt am Main

20 VUOTTA

light+building

Design kohtaa toiminnallisuuden: win-win-tilanne kaikille.

Esteettistä moninaisuutta, digitaalista verkostoitumista ja rajatonta mielikuvitusta: anna itsesi vaikuttua teknisten ratkaisujen kirjosta ja uusista design-ideoista – maailman suurimmassa valaistustrendien tapahtumassa.

Connecting. Pioneering. Fascinating.

info@finland.messefrankfurt.com
Puh. 040 544 5577

messe frankfurt

KUVA: RUUKKI

Saumat minimiin julkisivuissa

Ruukki Constructionin hankekehityspäällikkö **Anssi Lehmonen** sanoo metallirakentamisen Suomessa olevan varsin hyvällä tolalla.

”Esimerkiksi metallijulkisivujen kysyntä on viiden viime vuoden aikana kasvanut merkittävästi. Markkinoille on tullut uudenlaisia ratkaisuja ja uudenlaisia pintavaihtoehtoja.”

”Meidän metallijulkisivujemme myynti on lisääntynyt todella merkittävästi vuodesta 2015”, Lehmonen kertoo.

”Nykyisin suunnitellaan paljon isoja ja suoria pintoja. Saumojen määrä julkisivussa pyritään minimoimaan. Tämäntyyppisiä ratkaisuja tarvitaan muun muassa toimistorakennuksiin, joissa välipohjakorkeudet ovat lisääntyneiden iv-tarpeiden takia nykyään noin neljän metrin luokkaa.”

Lehmosen mukaan Suomessa suositaan muutoinkin melko minimalistista arkkitehtuuria.

”Trendejä ovat olleet esimerkiksi sileät, kuviorei’itetyt ja taustavalaistut pinnat. Erilaisilla rei’ityksillä saadaan julkisivuihin elävää pintaa, jota aikaisemmin oli haastavampaa ja hintavampaa toteuttaa vanhalla tekniikalla.”

Metalli ja kestävä kehitys sopivat asuinrakentamiseen

Vielä viitisen vuotta sitten oli epätavallista, että suomalaisen asuintalon julkisivussa käytettiin metallimateriaalia.

”Nyt esimerkiksi Helsingin Jätkäsaaren alueella on nähty, että metallijulkisivut ovat toimivia asuinkerrostaloissakin. Julkisivuteollisuus on myös kehitellyt monenlaisia uusia pintavaihtoehtoja sekä erilaisia materiaaleja: pintamuotoiltuja ratkaisuja, ruostumatonta terästä erilaisilla hionnoilla, titaanisinkkiä sekä kupariin ja alumiiniin perustuvia toteutuksia”, Lehmonen luettelee.

> **”Nykyisin suunnitellaan paljon isoja ja suoria pintoja.**

Metallia on – puuta ja betonia helpommin – mahdollista työstää eri muotoihin, jolloin saadaan aikaan monimuotoisempia julkisivuja.

”Vuodenvaihteessa julkistamme uuden julkisivujärjestelmän. Se on suunniteltu erityisesti hankkeisiin, joissa vaaditaan suuria ja sileitä pintoja.”

Metallijulkisivut ovat myös kestäviä ja kierrätettäviä. Lehmonen tähdentää, että monille pinnoille annetaan jopa 50 vuoden takuu, joka vastaa usein rakennuksen suunnittelun elinkaarta.

”Ympäristöystävällisyys ja kestävä kehitys ovat nykyisin erittäin tärkeitä. Vuonna 2026 emoyhtiömme – teräksen valmistaja SSAB – toimittaa ensimmäisen erän täysin CO2-vapaata terästä uudesta koetehtaasta. Hybrid-nimellä kulkeva hanke on maailman mittakaavassa todella merkittävä”, toteaa Lehmonen.

”Teräs on 100-prosenttisesti kierrätettävää ja sitä kierrätetään enemmän kuin kaikkia muita kierrätettäviä materiaaleja yhteensä. Terästä voidaankin kierrättää loputtomasti, ilman että sen ominaisuudet tai suorituskyky heikkenisivät”, vakuuttaa Lehmonen. ■

Interested in big flat surface?
Stay tuned! Coming out soon...

Contact Anssi Lehmonen anssi.lehmonen@ruukki.com

RUUKKI
Building your tomorrow.

messe frankfurt

INTERIOR.
ARCHITECTURE.
HOSPITALITY.

7. – 10. 1. 2020

by heimtextil

special interest

erikoisohjelmaa
sisustusarkkitehdeille,
arkkitehdeille ja
hospitality-alan
ammattilaisille

+++ EXPO +++ TOURS +++ LIBRARY +++
LECTURES +++ DIRECTORY +++ TALENTS

info@finland.messefrankfurt.com
Puh. 040 544 5577

Ajatonta tyylikkyyttä valaistuksen laadusta tinkimättä

AURA VECTOR

Valaisin joka muuntuu tarpeidesi mukaan.

Aura Light Oy, Vapaalantie 2 B 26, 01650 Vantaa, Finland
+358 (0)9 855 3640, myynti@auralight.fi, www.auralight.fi

AURA LIGHT

Hydro CIRCAL® Recycled Aluminium

DESIGNING THE BUILDINGS OF THE FUTURE

Join a revolution.

Hydro CIRCAL on korkealuokkaista alumiinia, joka on valmistettu vähintään 75% sisältävästä, elinkaaren päässä olevasta kierrätetystä alumiinista (post-consumer scrap), kuten julkisivut ja ikkunat jotka ovat poistettu rakennuksesta ja täysin kierrätetty.

Hydro CIRCAL alumiinilla suunnitelmasi täyttävät huomisen vaatimukset – sisältäen LEED, BREEAM ja DGNB ympäristösertifikaatit.

Vähäpäästöinen alumiinimme on suunniteltu saavuttamaan kestävyystavoitteet sekä ympäristötietoisten kuluttajien vaatimukset.

Lue lisää Hydro CIRCAL alumiinista: sapabuildingsystem.fi

sapa:

Hydro Building Systems Klovinpellontie 1–3, 02180 Espoo Puh. 09-8678 280 **sapabuildingsystem.fi**

By Hydro

KAUPPAKESKUS AINOA

TEKSTI: MARI JAUHIAINEN
KUVAT: JANNE LAINEA

”KAUPPAKESKUS AINOA muodostui luonnolliseen liikenteen solmukohtaan Tapiolassa, metron, bussiaseman ja alueen luontaisen jalankulun risteyksessä. Kauppakeskukseksi projekti oli sikäli poikkeuksellinen, ettei keskusta rakennettu tyhjälle tontille, vaan rakennus täytyi sovittaa osaksi olemassa olevaa ja uudistettavaa, tunnettua keskusta. Ei ollut lähtökohtaisesti itsestään selvää, että AINOAn alta puretaan näin paljon, vaan vajaan kymmenen vuoden vaiheittainen suunnittelu selvensi tarpeen kurottaa uusi keskus aina metroasemalta katolle nouseviin asuintaloihin asti”, avaa hankkeen lähtökohtia Arkkitehti Antti-Matti Siikala, SARC Arkkitehdit.

”70–80-luvulla rakennettu Tapiolan keskusalue oli käytännössä kokonaan kannen päällä, eikä luonnollista maata ollut missään. Ihmiset kulkivat ja kulkevat edelleen kannen päällä, ja autot ja kadut kannen alla. Pikkuhiljaa autot olivat kuitenkin vallanneet tilaa myös kannelta ja Tapiolan keskukseen oli muodostunut muutamia

Kohdetiedot:
Kauppakeskus AINOA
Rakennuttaja: LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy
Arkkitehtisuunnittelu kokonaisuus sekä kauppakäytävät, niiden sisäjulkisivut, materiaalit ja alakatot: SARC Architects
Sisustusarkkitehtisuunnittelu kadunkalusteet kauppakäytävällä, riippuvalaisimet ja viherkasviaiheet sekä ravintolamaailma: dSign Vertti Kivi & Co

töksähtäviä kevyen liikenteen järjestelyjä, joita AINOAn suunnittelun aikana korjattiin. Esimerkiksi kannen alla ollut Länsituulentie poistettiin uudisrakennusten kohdalta ja Merituulentie pudotettiin Tapiolan keskustan alueella rakenteessa kerroksen verran alaspäin. Kauppakeskus AINOAn ja Tapiolan keskustan alle on louhittu myös huomattavan suuret pysäköinti- ja huoltoluolat, jolloin maantaso on aidosti ihmisten ja kevyen liikenteen käytössä. Halli tarjoaa 2 000 parkkipaikkaa koko Tapiolan käyttöön."

"Katutila saatiin takaisin autoilta ihmisille, ja keskukseen syntyi luonnolliset reitit Tapiolan eri osien, sekä kauppakeskuksen läpi saavutettavien liikenne yhteyksien välille. AINOAssa keskeistä oli toiminnallisen haavan parantaminen, että saatiin aikaan sujuvaa liikkumista. Myös metroaseman linjaaminen keskuksen alle kasvatti osaltaan selkeiden kulkuyhteyksien painetta. Toisaalta ihmisten luontainen liike luo keskukseen hyvät kaupalliset mahdollisuudet.

”AINOAn sisätiloista rakensimme tietoisesti kaupunkimaisia.

Kauppakeskus avautuu suoraan suunnittelemaamme Tapiolan bussiterminaaliin.” Projektipäällikkönä ja projektiarkkitehtina laajassa hankkeessa toimi arkkitehti Janne Lainea.

”Tapiola on itsenäisyyden ajan arkkitehtuurin tunnettu näyteikkuna, ja AINOAn materiaalimaailma lähtee Tapiolalaisuudesta. Alueella on oma tunnistettava karaktääri, jota halusimme kunnioittaa. Käytimme vaaleita pintoja, betonia, hieman myös puuta julkisivuissa. Ulospäin kauppakeskus on vaaleaan betoniverkkoon kääritty ja hyvin vaalea. Kauppakeskuksen katolle nousevien asuintalojen kattorakenteissa on hieman kumarrettu taskumattitaloille, ja puutarhakaupunki jatkuu kauppakeskuksen katolla vehreänä asuinrakennusten kattopihana.”

”AINOAn sisätiloista rakensimme tietoisesti kaupunkimaisia. Halusimme rajata liiketilat selkeillä kaupunkimaisilla ikkunapinnoilla avattavien lasiseinien sijaan. Tämä vahvistaa AINOAn tarjoamien luonnollisten kulkuyhteyksien katumaista luonnetta Tapiolan pohjois- ja eteläosan välille. Sisätilojen materiaalit ja tunnelman halusimme pitää skandinaavisena. Vastaavasti keskuksen yhteyteen rakentui Tapionaukio idässä ja Merituulentori lännessä, joille avautuu kahviloita ja ravintoloita kauppakeskuksesta. Kauppakeskuksen oma, Vertti Kiven ideoima kauppakeskuksesta rajattu ravintolamaailma konsepti osoittautui onnistuneeksi. Ajatuksena on tarjota ravintola-alue, joka on oma kokonaisuutensa olematta läsnä kauppakeskuksessa, koska Tapiolan keskuksessa on ollut tähän mennessä niukasti ravintolatarjontaa.”

”Olen hankkeeseen kyllä tyytyväinen. AINOA on toiminnallisesti onnistunut niin laajan alueen uudistamisessa. Kokonaisuudesta muodostui viihtyisä, ja kaupunkimaisten sisätilojen intiimi hyvä tunnelma pysyy samana kaikissa kerroksissa. LähiTapiola ryhmä on hyvä, Tapiolaan sitoutunut rakennuttaja, joka ymmärtää mitä kohde vaatii. Lopputuloksessa näkyy se kaupunkimainen ympäristö, jota lähdimme hakemaan, ja kokonaisuus on kaupunkimainen joka suunnasta lähestyttäessä”, Antti-Matti Siikala kokoaa. ■

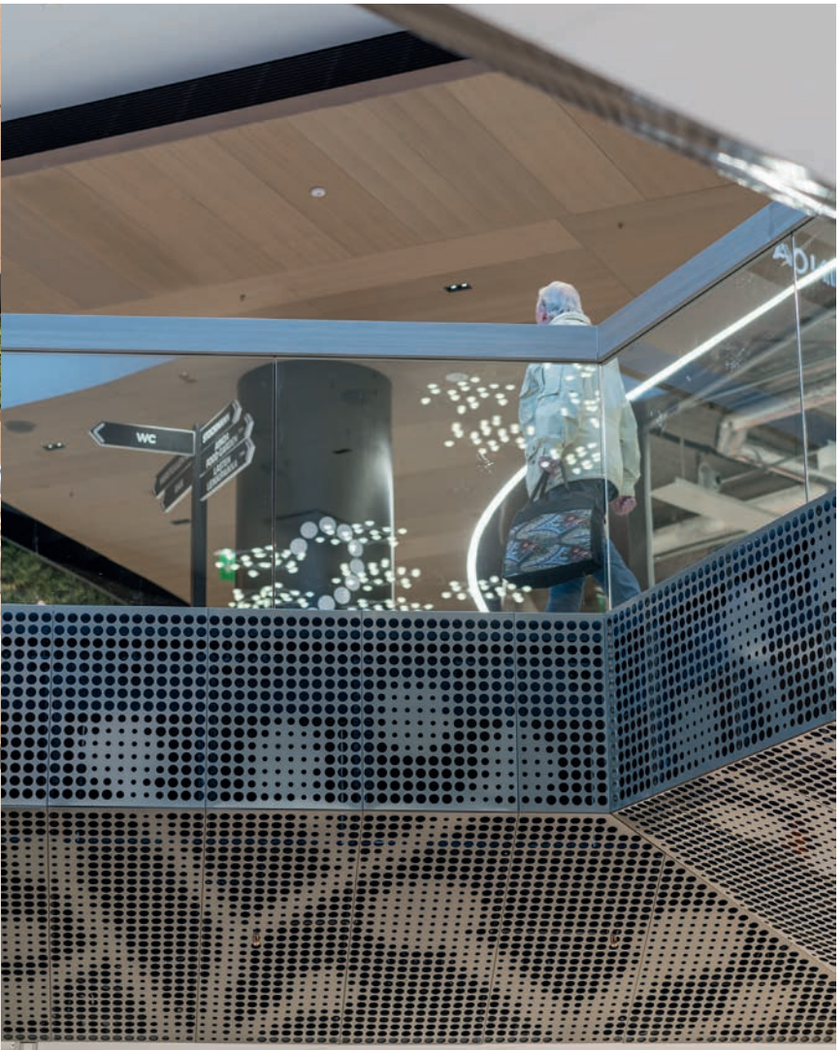
WC

AINOAN SYDÄMENÄ SYKKII FOOD GARDEN

TEKSTI: DSIGN VERTTI KIVI & CO

KUVAT: JANNE LAINEA

dSign Vertti Kiven suunnittelema AINOAn kauppakeskuksen ravintolamaailma on asiakaspalautteen perusteella erotettu omaksi rauhalliseksi keitaakseen.

KAUPPAKESKUS AINOAA on rakennettu useammassa vaiheessa. Viimeinen vaihe 50 000 neliön ja 100 erikoisliikkeen kokonaisuudesta valmistui lokakuussa 2019.

Suunnittelusta ovat vastanneet arkkitehti Antti Matti Siikalan johdolla arkkitehtitoimisto SARC ja Vertti Kiven johdolla sisustusarkkitehtitoimisto dSign Vertti Kivi & Co.

Viimeisen vaiheen suunnittelu on vienyt sisustusarkkitehtitoimistolta kolme vuotta.

”Food Garden on kokonaisuus, johon halutaan palata.

”AINOAn laajennusosan sisätilojen suunnittelussa panostimme erityisesti viihtyvyyteen ja elämyksellisyyteen sujuvuutta tietenkään unohtamatta. Inspiraationlähteenä toimi Tapiolan alkuperäinen idea puutarhamaisesta kaupunginosasta”, kertoo sisustusarkkitehti Vertti Kivi.

Samaa teemaa on käytetty myös rakennuksen kuudennesta kerroksesta löytyvässä Food Gardeniksi nimetyssä ravintolamaailmassa, vaikka tunnelma siellä on intensiivisempi.

AINOA eroaa monista kauppakeskuksista siinä, että perinteisen laajoihin näkymiin perustavan kauppakeskusarkkitehtuurin sijaan AINOAan on pyritty luomaan intiimimpää tunnelmaa inhimillisemmällä mittakaavalla. Sisustusratkaisuin tätä on pyritty tukemaan mm. sijoittamalla käytäville kulkureittien lomaan keidasmaisia istuinalueita.

Puutarhamaista tunnelmaa suuriin tiloihin luovat mm. atriumtilojen yllätykselliset riippuvat puutarhat sekä jättikasviruukut, joita on ripustettu eri korkeuksille 20 metriä korkeaan avotilaan.

Luonnetta tiloihin antavat myös valtavat puumaiset pilariratkaisut ja kattomaisemaa tehokkaasti rytmittävät valaisinryhmät. Väritys on lämminhenkisen tumma kontrastina ympäröiville vaaleille myymälöille. dSign Vertti Kivi & Co on suunnitellut tiloihin myös suuren määrän uniikkeja istuinryhmiä.

Kauppakeskuksessa on hyödynnetty myös dSignin kehittämää Space Alive -konseptiin perustuvaa tekniikkaa, jonka avulla tiloihin luodaan liikkuvien elementtien ja valaistuksen avulla vaihtuvia tunnelmia.

Food Garden on suunniteltu asiakaskyselyjen pohjalta. Monista muista kauppakeskuksista poiketen se on erotettu muusta kappakeskuksesta omaksi rauhalliseksi kokonaisuudekseen. Vaikka tunnelma on tiiviimpi, sisustuksessa on käytetty samoja sisustuselementtejä kuin kauppakeskuksen puolellakin, mikä luo AINOAn kokonaiselämykseen jatkuvuutta.

1 500 neliön kokoisesta tilasta löytyy 7 erityyppistä ravintolaa lounaspaikoista, perhe- ja illallisravintoloihin. Kaikki ravintolat on sijoitettu yhteisen tunnelmallisen keskusaukion ympärille. Asiakkaat ottaa vastaan aukiota hallitseva valtava kauppakeskuksen puoletta tuttu puuta muistuttava elementti, jonka lehvästöstä riippuvien valaisinten lämpimän sävyinen valaistus on oleellinen tilan yleistunnelmalle.

Tilasta löytyvien eriluonteisten ravintoloiden tilat on rajattu pystyrimoista koostuvilla seinäkkeillä, joita on varioitu eri tyyppisillä somisteaukotuksilla. Puoliläpäisevät seinäkkeet yhtenäistävät ravintolamaailman visuaalista ilmettä mutta takaavat samalla ravintoloille tarpeellisen näkyvyyden. Tilan suunnittelussa on huomioitu myös muuntojoutavuus. Ravintolatoimijoiden toivomiin mahdollisiin muutoksiin ja toimijoiden vaihtuvuuteen on varauduttu ripustamalla seinäkkeet kiskoille, mikä tekee niiden siirtelystä vaivatonta.

Ensimmäisen kuukauden perusteella ravintolamaailman vastaanotto on ollut ravintoloitsijoillekin positiivinen yllätys, Food Garden on kokonaisuus, johon halutaan palata. ■

NÄKÖKULMA

Oula Harjula
perustajaosakas
InnoGreen
www.innogreen.fi

BIOFILINEN SUUNNITTELU ON HYVINVOIVAN KAUPUNGIN EDELLYTYS

KAUPPAKESKUSTEN KATOILLE nousevat puistot ja kerrostaloja koristavat viherkatot herättävät ihastusta, ja yhä useampi on tietoinen luonnon positiivisista vaikutuksista hyvinvointiimme. Suunta on oikea, sillä tulevaisuuden kaupunki tarvitsee biofilista suunnittelua. Kyseessä on hyvinvoinnin välttämättömyys, jonka merkitys korostuu, mitä tiiviimmin rakennamme ja asumme.

Biofilia-termillä viitataan ihmisen tarpeeseen olla yhteydessä luontoon ja elämään sen eri muodoissa. Ihminen hakeutuu mielellään luonnon lähelle, eikä siis etsi suhdetta betoniin. Luonto saa meidät voimaan paremmin hetkessä sekä pidemmällä aikavälillä. Luonnon vetovoimasta huolimatta on ennustettu, että tulevaisuudessa jopa **75 %** maailman väestöstä asuu kaupungeissa. Yhä tiheämpään rakentaminen ja maan arvon nousu osoittavat, että biofilisen suunnittelun tulee olla osana kaikkea kaupunkisuunnittelua sekä uudisrakentamista. Tilaa ei ole hukattavaksi.

Biofilisessa suunnittelussa kyse ei ole vain viheralueista, vaan luonnon terveysvaikutusten kokonaisvaltaisesta ymmärtämisestä ja hyödyntämisestä. Keskiössä ovat ihminen ja ihmiselle luontainen suhde luontoon. Jokainen rakennus- tai kehitysprojekti on mahdollisuus tehdä kestävämpää, hyvinvointia tukevaa suunnittelua. Biofilisessa suunnittelussa huomioidaan muun muassa sosiokulttuuriset odotukset ja normit, terveydelliset olosuhteet ja tilan käyttäjät sekä miten tila koetaan ja kauanko siellä vietetään aikaa.

Ei tarvitse lähteä kovinkaan kauas, kun pääsemme jo ihailemaan biofilisen suunnittelun tuloksia. Esimerkiksi Göteborgissa sijaitsevan Itäisen sairaalan psykiatrisen osaston biofilisella suunnittelulla on ollut vaikutus potilaiden sekä työntekijöiden hyvinvointiin, kertoo yhdysvaltalaisen asiantuntijayritys Terrapin Bright & Greenin tapaustutkimus.

Tapauksessa suunnittelijat haastoivat itseään kysyen, voiko arkkitehtuuri ja tilasuunnittelu lieventää potilaiden ja perheiden kärsimystä, nopeuttaa toipumista, sekä tukea hoidon tehokkuutta. Biofilia oli lähtökohtana tilasuunnittelussa, jossa huomioitiin muun muassa helppokulkuisuus ja tilojen säännönmukaisuus, jotka helpottavat muistamista ja vähentävät eksymisestä tai sen pelosta aiheutuvaa stressiä. Ikkunoista voi ihastella puutarhanäkymää ja avautuvat ikkunat tuovat tuulenvireen iholle sekä luonnon tuoksut ja äänet myös sisätiloihin. Jo pelkästään luontonäkymä alentaa verenpainetta ja sykettä sekä vaikuttaa onnellisuuteen.

Huomiota kiinnitettiin valoon sekä materiaaleiksi valittiin runsaasti puuta ja kiveä. Valo ja sen luonnollinen vaihtelu vaikuttaa muun muassa vuorokausirytmiin, unenlaatuun, aivojen serotoniinitasoon, masennukseen sekä aggressiivisuuteen.

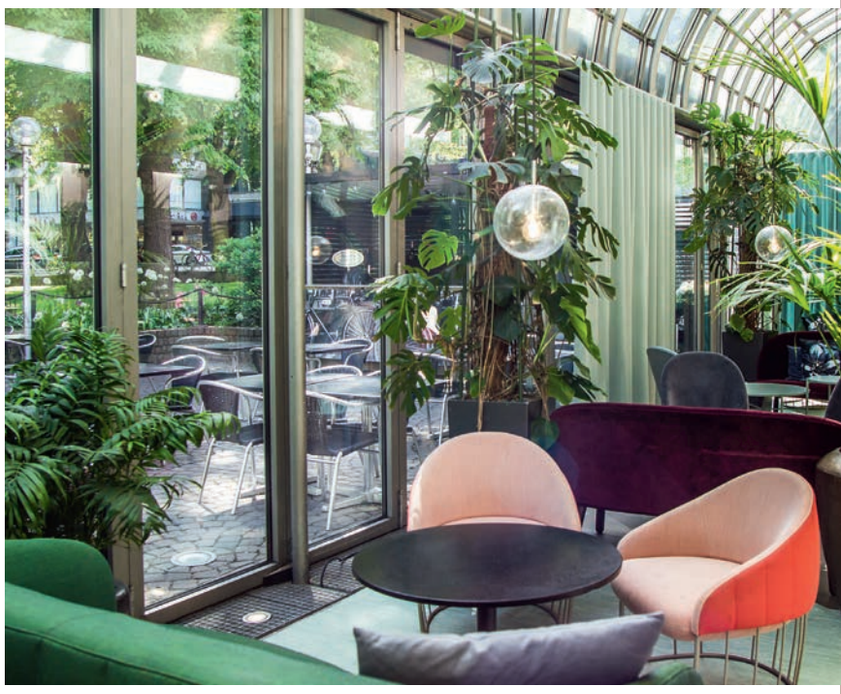

Uuden tilan myötä lepositeiden ja lääkityksen käyttö psykiatrisella osastolla väheni huomattavasti. Lepositeiden käyttö aggressiivisissa tilanteissa väheni 63:sta tapauksesta 35:een, ja aggressiivisten tilanteiden rauhoittaminen lääkityksen avulla väheni 47:stä tapauksesta 30:een. Luvut osoittavat, että biofilisesti suunniteltu tila oli rauhoittanut potilaita merkittävästi.

Samankaltaista suunnittelua kaivataan lisää suomalaisiin koteihin, kouluihin, sairaaloihin, kauppoihin, puistoihin ja asuinalueille. Parhaimmillaan biofiliset ratkaisut tukevat useita hyvinvoinnin tavoitteita, kuten sairauksien ennaltaehkäisyä, kaupunkilaisten liikuntamäärien lisäämistä ja asuinalueen yhteisöllisyyttä. Suunnittelu on onnistunut, kun tuloksena on inspiroiva, elvyttävä, hyvinvointia tukeva tila, joka sopii toiminnoiltaan osaksi olemassa olevaa urbaania ekosysteemiä eli kaupunkia. ■

HTCollection
PRO

HT Collectionin tuotteiden ajaton, skandinaavinen muotoilu yhdistettynä laadukkaisiin materiaaleihin ja huolelliseen työn laatuun, on avannut ovet tyylikkäisiin koteihin ja projekteihin jo 60-vuoden ajan.

www.htcollection.com/projektit **03-7801556** **projekti@htcollection.com**

DIGITURVAA KIINTEISTÖIHIN

IOT, TEKOÄLY JA ENNAKOITAVUUS PUHUTTAVAT ALAN AMMATTILAISIA – JA KAIKESSA TOIMINNASSA KOROSTUU KÄYTTÄJÄKOKEMUS

TEKSTI: SAMI J. ANTEROINEN

KUVA: AM SECURITY OY

Toiminnanjohtaja Joona Vuorenpää Finnsecurity ry:stä katsoo, että toimitila- ja kiinteistöturvallisuus on Suomessa keskimäärin hyvällä tolalla. "Paloturvallisuusasioissa ja perinteisten avainjärjestelmien avainhallinnassa on edelleen ehkä eniten parannettavaa", Vuorenpää toteaa.

KESTOHAASTEENA ON Vuorenpään mukaan yritysten henkilöstön turvallisuustietoisuuden parantaminen. ”Asioita pitää harjoitella säännöllisesti ja puutteet pitää korjata”, hän linjaa.

Turvallisuus on tänä päivänä enemmän ’digi’ kuin koskaan. Vuorenpää huomauttaa kuitenkin, että digitaalisuus on näkynyt eri järjestelmissä – tavalla tai toisella – jo vuosikymmeniä, nyt siitä vain välillä kohkataan ikään kuin tyystin uutena asiana.

”Digitalisaatio lähinnä helpottaa entisestään teknisten turvajärjestelmien hallintaa, valvontaa sekä eri aikakausien laitteiden yhteen sovittamista”, hän katsoo.

Yritysten ja eri organisaatioiden tahtotila satsata turvallisuustuotteisiin/järjestelmiin on toiminnanjohtajan mukaan hyvällä mallilla sekin.

”Katsomme, että halukkuus investointeihin on kasvava ja odotukset turva-alalla myönteiset. Viranomaissektori nähdään yhä tärkeämpänä asiakassegmenttinä.”

2020-luvulle käännyttäessä Vuorenpää uskoo, että tekoälyyn perustuvat järjestelmät yleistyvät ja fyysisen läsnäolon tarve vähenee. ”Tällöin valvontaa tehdään yhä enemmän etänä.”

Avainturvallisuus avainasemassa

Projektipäällikkö Veli-Pekka Anttila AM Security Oy:stä pohtii, että toimitila- ja kiinteistöturvallisuuteen liittyvät elementit – kuten esimerkiksi kulunvalvonta, lukitukset ja opastaminen – ovat asioita, joihin on alettu kiinnittämään huomiota entistä enemmän. Parantamisen varaa on kuitenkin edelleen:

”Avainturvallisuuteen ja avainhallintaan pitäisi yrityksissä ja kiinteistöissä kiinnittää enemmän huomioita”, Anttila arvioi.

Haastepuolella Anttila pitää ongelmallisena sitä, että käyttäjän vastuu toimitilaturvallisuudesta on entistä korostuneempi, mutta halu investoida on pieni. Hänen mukaansa investointipäätös syntyy helpommin, mikäli konsepti ja tuote on riittävän simppeli.

”Kentällä on halukkuutta investoida yksinkertaisiin järjestelmiin, jotka ovat helposti hallittavia esimerkiksi mobiililaitteen avulla.” Luonnollisesti digitalisaatio tukee tätä muutosta: tekniikka on siirtynyt ja on siirtymässä enemmän verkkoon, jolloin käyttäjäystävällisyys ja nopeus on usein enemmän kuin puoli voittoa.

Digitalisaatio on tuonut uusia mahdollisuuksia muun muassa avainhallintaan. AM Security -konsernin uuden AM Avainhallinta

KUVA: AM SECURITY OY

KUVA: EXILIGHT OY

Uuteen kauppakeskus Triplaan Pasilassa on asennettu Exilight Oy:n ESC-200 osoitteellinen turvavalaistusjärjestelmä, jossa ohjaus ja valvonta ovat keskitettyinä valvontakeskukseen.

-palvelun avulla avaintietoja, kuten palautuksia ja luovutuksia, pystytään seuraamaan pilvipohjaisesta käyttöliittymästä. Järjestelmästä pystytään tarkastamaan reaaliajassa, kenellä avaimet ovat hallussa sekä milloin avaimet palautuvat. Lisäksi esimerkiksi isännöitsijä pystyy tekemään avainluovutuspyynnön etänä selaimen kautta ja ilkivaltatapaukset on helpompi selvittää, kun pystytään järjestelmästä tarkastamaan myös jälkikäteen, kenellä kiinteistön avain tai kulkutunniste on tapahtumahetkellä ollut.

”Meidän odotuksemme alan kehityksestä 2020-luvulla liittyvät pitkälti esteettömyyteen ja avaimettomaan kulkuun”, toteaa Anttila.

Turvavalaistukseen uutta syvyyttä

Yksi kiinteistöturvallisuuden osa-alue, jota digitaalisuus vahvasti siivittää, on turvavalaistus. Toimitusjohtaja Teppo Haikonen Exilight Oy:stä uskoo, että turvavalaistuksen merkitys korostuu tulevaisuudessa yhä enemmän.

”Tässä kehityksessä laadukkaat ja teknisesti kehittyneet opaste- ja turvavalaisimet ovat ratkaisevassa roolissa.”

Haikosen mukaan joustavat järjestelmät helpottavat ja nopeuttavat valaisimien käyttöä ja huoltoa. ”Tärkeä tekijä on ennustettavuus, jolloin järjestelmä voi myös ilmoittaa tulevista huoltotarpeista.”

Exilightin kehittämä EXIoT-järjestelmä tarjoaa asiakkaille vaihtoehdon siirtyä täysiveriseen digiaikaan IoT-ratkaisujen lisääntyessä. ”Teknologian kehittyminen itsessään antaa meille ja asiakkaillemme mahdollisuuden kehittää omia toimintojaan vastaamaan muuttuvia tarpeitaan parhaalla mahdollisella tavalla”, hän summaa.

Langaton valtaa alaa

Teemu Mykkänen Exilightista katsoo, että järjestelmän valvonta ja helppo asennettavuus ovat tänä päivänä jo liki välttämättömyys. ”Jos ajatellaan kehitystä 1980- ja 1990-luvuilta nykyaikaan, niin se on vienyt koko ajan kohti helppokäyttöisyyttä.”

Esimerkiksi yrityksen uusi EXIoT-järjestelmä mahdollistaa turvavalaistuksen suunnittelun langattomille laitteille ja tarjoaa käytännöllisiä uusia ominaisuuksia aina helposta asennettavuudestaan monipuoliseen langattomaan laitevalvontaan.

”Tulevaisuudessa sensorointia voi liittää järjestelmään hyvin monipuolisesti, mukaan lukien savuilmaisimien integrointi EXIoTiin ja erilaiset paikantamismahdollisuudet”, Teppo Haikonen pohtii.

”EXIoT soveltuu saneerauskohteisiin erinomaisesti 230 V sähkönsyötön ansiosta ja tarjoaa samalla mahdollisuuden päivittää turvavalaistuksen vastaamaan tämän päivän vaatimuksia”, lisää Teemu Mykkänen. ■

KUVA: EXILIGHT OY

KIRA KIRITTI KIINTEISTÖALAA

TEKSTI: SAMI J. ANTEROINEN

DIGITALISAATIO MYLLERTÄÄ kiinteistöjen turvallisuusratkaisuja – mutta missä vaiheessa kiinteistö- ja rakentamisalan digimurros on tällä hetkellä? Reilut kaksi vuotta kestänyt ympäristöministeriön KIRA-digi -hanke (2016–2019) antoi jotain osviittaa tästä.

Owal Groupin toteuttaman riippumattoman arvioinnin mukaan KIRA-digi lisäsi uusia kokeiluja ja kehitti kiinteistö- ja rakentamisalan yhteistyötä, mutta pysyvämpi muutos vaatii työn jatkamista myös hankkeen päättymisen jälkeen. Hallituksen kärkihanke KIRA-digin kokonaisrahoitus oli 8 miljoonaa euroa.

Loppuarvioinnin mukaan KIRA-digi vahvisti kiinteistö- ja rakentamisalan verkostoa sekä lisäsi sen kiinnostusta digitalisaatioon jo kärkihankkeen aikana. Yhteiseen digitalisaatiotyöhön on myös onnistuttu sitouttamaan laaja joukko erilaisia toimijoita ja ryhmiä.

Löytyykö motivaatiota muutokseen?

Arvioinnissa todetaan silti, että pysyvään muutokseen tarvitaan luovaa yhteistyötä ja toimijoilta suurempaa motivaatiota toimintansa muuttamiseen – erityisesti yritysten sitoutuminen ja investointihalu digitalisaatioon edellyttää nopeiden liiketoimintahyötyjen tunnistamista.

Loppuarvioinnin mukaan KIRA-digin rahoittamat hankkeet ovat tuoneet kokeilukulttuuria hitaasti muuttuvalle kiinteistö- ja rakentamisalalle sekä mahdollistaneet uusien ratkaisujen kehitystä ja testausta. Kokeilujen toteutus on ollut tärkeää uudenlaisten toimintatapojen omaksumisessa, raportissa arvioidaan.

Tietomalleista enemmän irti

Yksi esimerkiksi kiinteistöalan turvallisuushaasteiden ratkomisesta uusin digikonstein oli kokeilu, jossa talojen paloturvallisuutta pyrittiin lisäämään digitaalisin tietomallein. Mukana kokeilussa olivat Saimaan ammattikorkeakoulu, Etelä-Karjalan pelastuslaitos ja Lappeenrannan kaupunki.

Koska rakennusten tietomalleihin on koottu rakennuksen ja rakennusprosessin koko elinkaaren aikaiset tiedot digitaaliseen muotoon, yksittäisen käyttäjän on helppo tarkastella mallista esimerkiksi rakennuksen tietyn osan ominaisuuksia sekä sitä, millainen rakennus kokonaisuudessaan on. Tietomallien avulla pelastuslaitos voisi saada nopeasti tiedon siitä, missä kohtaa rakennusta palo sijaitsee ja millainen sammutettava rakennus ylipäätään on.

Tavoitteena kokeilussa oli tehdä rakennuksista entistä turvallisempia tietomallien avulla ja selvittää käytännössä millaista sisältöä tietomalleissa täytyisi olla, jotta pelastusviranomaiset pystyisivät mahdollisimman tehokkaasti hyödyntämään niitä palo- ja onnettomuusturvallisuuden varmistamisessa.

Data virtaamaan läpi kiinteistön elinkaaren

Tietomallit voivat hyvinkin ovat luonteva tapa rakentaa digitalisaatiota, koska ne luovat hyvät pohjat tulevalle kehitykselle: kun arkkitehti suunnittelee rakennuksen käyttäen avoimen standardin tietomallia, siihen on muiden toimijoiden helppo lisätä eri elementtejä myöhemmin.

Arviointiraportissa todetaan, että kunnilla on merkittävä, koko kiinteistö- ja rakentamisalan läpäisevä rooli maankäytön suunnittelusta kiinteistöjen ylläpitoon, ja niillä on siten mahdollisuus vaikuttaa alan kehitykseen aktiivisella omistaja- ja tilaajapolitiikalla. Onnistunut omistaja- ja tilaajapolitiikka edellyttää kuitenkin myös koulutusta ja osaamisen lisäämistä. Julkishallinnon ja erityisesti kuntien hankinnoilla voidaan ohjata kiinteistö- ja rakentamisalan digitalisaation kehittymistä, raportti linjaa. ■

Onko lukitusjärjestelmän vaihtaminen ajankohtaista taloyhtiössäsi?

iLOQin ratkaisulla voitte unohtaa avainten katoamiseen ja lukituksen ylläpitoon liittyvät ongelmat. Myös lukkojen asentaminen on helppoa, sillä lukkosylinterit sopivat yhteen nykyaikaisten lukkorunkojen kanssa.

- Kun avain katoaa, ei lukkoja tarvitse vaihtaa tai sarjoittaa uudelleen.
- Avaimia ei voi kopioida luvatta.
- Yhteisten tilojen väärinkäytökset on helppo selvittää.
- Asukas voi käyttää yhtä ja samaa avainta.

iLOQ

www.iLOQ.com

HISTORIALLINEN AMANDA

TEKSTI: PES-ARKKITEHDIT OY

KUVAT: KARI PALSILA

Amanda on historiallinen arvokiinteistö Eteläesplanadin ja Fabianinkadun kulmassa. Eteläesplanadi 8:ssa sijaitseva kolmikerroksinen uusrenessanssitalo valmistui vuonna 1884, ja vuonna 1977 siihen liitettiin Vientitalona tunnettu kuusikerroksinen toimistorakennus Fabianinkadun puolelle. Laajennuksen yhteydessä vanhan osan sisätiloja muokattiin rajusti.

KORJAUSHANKKEESEEN SISÄLTYI suojellun julkisivun kunnostus sekä sisätilojen muutos- ja sisustussuunnittelu, joiden tavoitteena oli parantaa tilojen toimivuutta ja viihtyisyyttä.

Rakennuksen suojellut julkisivut peruskorjattiin yhteistyössä rakennusvalvonnan ja Helsingin kaupunginmuseon kanssa. Muutossuunnittelu koski pääosin uuden puolen sisätila- ja pintamateriaalimuutoksia. K1-kellarikerroksen ja ensimmäisen kerroksen suunnittelualue käsitti kuitenkin koko kerroksen. Yhteensä muutosalue oli n. 8 300 brm^2.

Kauppatorin lähellä sijaitseva rakennus on nimetty Havis Amandan mukaan. Ville Vallgrenin veistos ja sen elegantti henki on vaikuttanut sisustuksen tunnelmaan ja yksityiskohtiin. Pinnat ja pintarakenteet uudistettiin niin, että yleisilme on arvokas, laadukas ja tyylikäs, kestää aikaa, mutta on silti kiinni ajassa.

Suurin parannus sisätiloihin saatiin muuttamalla rakennuksen vanhan ja uuden osan yhdistävä kuilumainen keskuspiha viihtyisäksi lounge-tilaksi vuokralaisten yhteiseen käyttöön. Lasikatteiseen atriumiin rakennettiin korokelattia, johon sovitettiin kolme monimuotoista neuvottelutilaa ja niiden keskelle kolmen kasvipylvään installaatio. Ensimmäiseen kerrokseen rakennettiin myös uudet wc:t ja erilliset neuvotteluhuoneet.

Pääsisäänkäynnin yhteyteen rakennuksen vanhalle puolelle suunniteltiin yleisölle avoin aulakahvila, jossa on lämmityskeittiö. Kahvilan alumiiniketjuseinään tyyliteltiin suurpikseleistä koostuva kuva Havis Amandasta.

Kohdetiedot:
AMANDA (Koy Ornant) toimistokiinteistön kunnostus sekä sisätilojen muutos- ja sisustussuunnittelu

Omistaja/tilaaja: Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma / Tarja Koskela
Arkkitehtisuunnittelu: PES-Arkkitehdit Oy / Tuomas Silvennoinen
Sisustusarkkitehtisuunnittelu: PES-Arkkitehdit Oy / Kai Lindvall
Rakennesuunnittelu: Konstru Oy / Mika Laitala
Pääurakoitsija: Rakennus Oy Antti J. Ahola
Julkisivukorjauksen pääurakoitsija: Rakennusvire Oy / Esko Luoma-Halkola
Rakennustekninen valvonta: Rakennuttajatoimisto Allianssi / Kari Aitto-oja

AMANDA

VIVIKO®

Kotimainen viherkaluste

Viherviisikko

Tuote A/1

Tuote A/3

Tuote B/6

ViViKo on kierrätettävistä materiaaleista valmistettu liikuteltava viherkaluste, joka sopii monenlaisiin tiloihin esimerkiksi tilanjakajaksi. Viherkalusteen voi sijoittaa myös seinän viereen, ja siinä voi käyttää eläviä viherkasveja tai silkkikasveja. ViViKosta on saatavilla useita malleja yhdelle tai useammalle kasville mustana ja valkoisena – kysy myös muita RAL-värejä! ViViKon voit halutessasi myös vuokrata.

Käy osoitteessa **viherviisikko.fi/viviko** ja kysy rohkeasti lisää **myynti@viherviisikko.fi** tai soittamalla **020 722 9340**

DESIGN FROM FINLAND

Pikseleiden värit on poimittu julkisivussa rakennuksen historian aikana käytetyistä sävyistä.

Pääporrashuone hisseineen sijaitsee uuden ja vanhan osan liittymäkohdassa. Portaikon akustisissa pinnoissa on koristeaiheina julkisivun vanhoja ornamentteja mustavalkoisina graafisina kuvioina.

Atriumtilassa ja kahvilassa on käytetty pintaverhoiluna vaaleita puurimoja (kipsipuristeisia rimoja, joissa on saarniviilupinta) ja mustaa komposiittilevyä. Yksityiskohdissa ja reunusteissa on käytetty messinkiä.

Uuden puolen ensimmäisen kerroksen pankkisali muutettiin monitilatoimistoksi mainostoimiston käyttöön. Myös ylempien toimistokerrosten (3–6) tilat päivitettiin monitilatoimistoksi kevyin väliseinämuutoksin. Toimistokerrosten vanhat wc- ja keittiötilat säilytettiin pääosin entisillä paikoillaan. IV-järjestelyjä tehtiin aula-, kahvila- ja toimistotilojen käyttötarkoitusten muutosten yhteydessä.

Kellarissa olevat neuvottelutilat auditorioineen uudistettiin täysin. Osassa tiloista on näkyvillä alkuperäiset tiiliseinät ja -katot.

Kiinteistössä on vuokralaisten ja ulkopuolisten käytössä 13 neuvottelutilaa, monitoimisali ja uima-allasosasto. Myös uima-allasosaston sauna ja suihkut uusittiin.

Pääoveen valettiin Werkligin suunnitteleman Amanda-logon hengessä uusi vedin pronssista. Suuri Amanda-logo on myös upotettu aulan puurimaseinään.

Suunnittelu käsitti myös opastesuunnittelun. Kohde valmistui joulukuussa 2018. ■

Kiinteistö Oy Ornant,
Eteläesplanadi 8, Helsinki

– 3-kerroksinen vanha osa Eteläesplanadin ja Fabianinkadun kulmassa, valmistunut v. 1884 (Kiseleff & Heikel). Rakennuksessa toimi pitkään Suomen Väri- ja vernissatehtaan myymälä. Vanhan osan katujulkisivut ja kattomuoto ovat kaavassa suojellut.

– 6-kerroksinen laajennusosa Fabianinkadun puolella, valmistunut v. 1977 (Jaakko ja Kaarina Laapotti), rakennuttaja Suomen Vientiluotto Oy

NOLI STUDIOS BY DSIGN VERTTI KIVI & CO

TEKSTI JA KUVAT: DSIGN VERTTI KIVI & CO

Kohdetiedot:
Noli Studios

Sisustusarkkitehtisuunnittelu: dSign Vertti Kivi & Co

dSign suunnitteli kiinteistökehitysyhtiö Nrepin kanssa täysin uudenlaisen Noli Studios hotellikonseptin, joka vastaa joustavasti uusimpiin elämisen tarpeisiin. Konsepti tarjoaa koteja, joihin on liitetty yhteisöllisyyttä ja modernit hotellipalvelut.

"TOISIN KUIN moni luulee, sisustusarkkitehdin työ on paljon muutakin kuin pelkkää huonekalujen ja materiaalien valintaa. Tyylillisten seikkojen lisäksi sisustuksella vaikutetaan mm. toiminnallisuuteen. Hienointa on tietysti, kun sisustusarkkitehti ymmärretään ottaa mukaan suunniteluun jo alkumetreillä. Uskallan väittää, että tämäkin uusiin asumisen tarpeisiin vastaava hotellikonsepti olisi toisen oloinen ilman toimistomme konseptipanosta", sanoo projektista dSign Vertti Kivellä vastuussa ollut sisustusarkkitehti Juha Rista.

Lokakuussa 2019 lanseerattu Noli Studios -hotellikonsepti on suunniteltu erityisesti heille, jotka tarvitsevat asuntoa joustavasti, määrittelemättömäksi ajaksi, koska eivät tiedä milloin maailma taas kutsuu eteenpäin. Ydin kohderyhmään kuuluvat työnperässä reissaavat kolmekymppiset, mutta yhtä hyvin putkiremonttipakolaiset tai ulkomaan komennuksella olevat perheet. Heille kaikille on tarjolla hotellipalveluita sekä yhteisiä tiloja ja aktiviteetteja, jotka kannustavat yhteisöllisyyteen.

"Hotellin Studiot eroavat toisistaan niin kalustuksen, koon kuin pohjakaavojenkin puolesta. Halusimme luoda pienimpiinkin yksiköihin kodin tuntua ja suunnittelimme niihin mahdollisuuksien mukaan erilliset ruokailutilalta, olohuoneelta ja makuuhuoneelta tuntuvat alueet", kertoo Rista.

Vaikka kyse on konseptista, jokainen Noli Studios -hotelli suunnitellaan oman näköisekseen alkuperäistä rakennusta kunnioittaen. Kataja-

nokalla ilme on aikoinaan Keskon varastona toimineen rakennuksen henkeä mukaillen kotoisan robusti. Alkuperäiset vaaleaksi maalatut valubetonipilarit antavat luonnetta sekä aulatilojen että monen yksittäisen studion sisustukselle.

Kaikkiin Noli Studios -kohteisiin kuuluu alakerrassa sijaitseva kaikille avoin ravintola. Noli Studios Katajanokan asukkaiden yhteiskäytössä ovat tämän lisäksi hotellin monimuotoiset loungetilat työtiloineen, yhteiskeittiöineen, filmihuoneineen ja kattoterasseineen. Kuntosali ja hotellin spa kuuluvat myös hotellin mukavuuksiin.

Noli Studioilla toimii myös aktiivinen aulapalvelu, jonka aula-assistentit mm. tarjoavat yhteistä tekemistä urheiluaktiviteeteista leffailtoihin. Hotellin kumppaniyrityksinä toimivat mm. ruokakassipalvelua toimittava Anton& Anton ja läheinen virkistyspalveluja tarjoava Allas Sea Pool.

Ravintolan lisäksi alakerrasta löytyy kaikille avoin baari ja runsaasti yhteiskäytössä olevaa tilaa. Loungetiloihin on luotu kutsuvia puoliläpäisevien seinäkkeiden ja kasvien rajaamia soppeja, jotka sopivat hengailun lisäksi työntekoon tai palaverointiin. Sohvaryhmien lisäksi joukkoon on sijoiteltu myös korkeita pöytä- ja istuinryhmiä sekä viihdykkeitä kuten biljardipöytä.

"Studioiden ja yleisten tilojen välille haluttiin luoda tyylillistä yhtenäisyyttä, jotta yleiset tilat tuntuisivat luonnolliselta oman olohuoneen jatkeelta", jatkaa Rista.

Katajanokan hotellissa on 260 studiota, joiden koot vaihtelevat 19–33 neliöön. Studioiden pohjakaavat on suunniteltu eri kohderyhmien tarpeiden mukaisiksi. Yhteisöllisyyttä kaipaaville sinkuille suunniteltujen studioiden lisäksi hotellista löytyy useamman huoneen yksiköitä esimerkiksi perheille tai etätyötä tekeville erillistä työhuonetta kaipaaville henkilöille.

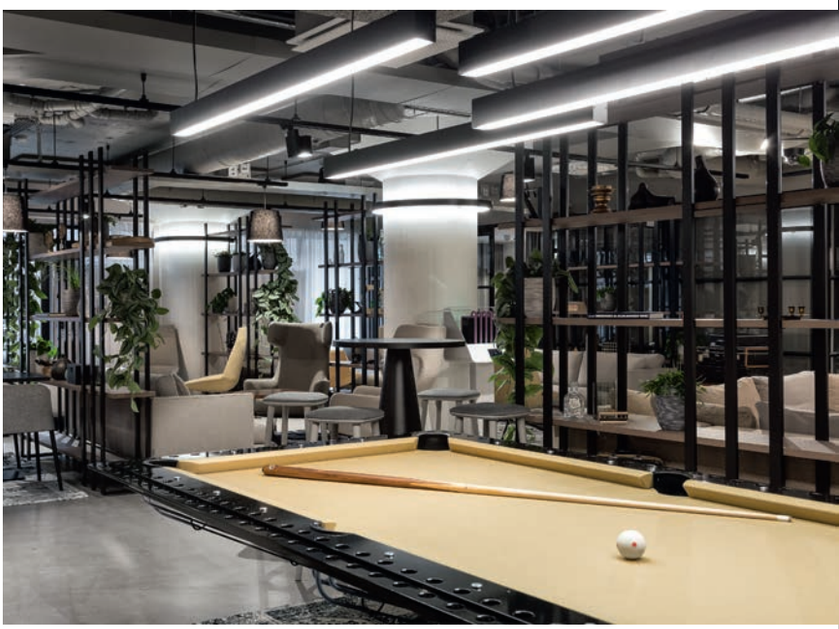

"Asiakasprofiilien tutkiminen oli itseasiassa todella inspiroivaa. Pyrimme suunnitelmissamme ottamaan senkin huomioon, että vuoroviikkovanhemman tilatarpeet muuttuvat viikoittain", Rista kertoo.

Studion voi hankkia kalustamattomana, puolikalustettuna tai täydellisesti, astioita ja verhoja myöten varusteltuna.

Hotelleille tyypillisten kiintokalusteiden sijaan studiot on kalustettu kodinomaisin irtohuonekaluin, joiden valinnoissa on kiinnitetty runsaasti huomiota niiden aistiystävällisyyteen. Kauniisti työstettyjä luonnonmateriaaleista valmistettuja huonekaluja on mukava koskettaa.

"Kodinomaisuutta haimme myös valaisimilla, jotka kaikki ovat normaaleja kodeista löytyviä malleja hotellisuosikkien sijasta", kertoo Rista.

"Pidimme myös erityishuolta, että huoneista löytyy runsaasti säilytystilaa pitkäaikaisasujien henkilökohtaisille tavaroille ja vaatteille. Jokaisesta studiosta löytyy oma pesukone mutta muut säilytystilaa nielevät kodinhoitovälineet silitysraudoista, höyryttimistä ja imureista lähtien löytyvät hotellin käytäville sijoitetuista yhteiskäyttökaapeista", kertoo Rista.

Lisäsäilytys- ja varastointitilaa löytyy myös hotellin alakerrasta. Yhteisen kylmävaraston ansiosta hotelliin on mahdollista tilata myös ruokaa sisältäviä kuljetuksia ja kauppakasseja.

Vaikka kaikissa studioissa on omatkin keittiönsä, yhteisistä tiloista löytyy myös common kitchen. Se tukee yhteisöllisyyttä ja tarjoaa yksiöissäkin asuville asukkaille paikan järjestää kutsuja isommalle seurueelle. Aulan leffahuoneessa asukkailla on mahdollisuus järjestää myös yksityisiä leffailtoja ja aulan loungetiloista voidaan helposti lasiseiniä siirtelemällä irrottaa tiloja myös kokouskäyttöön.

dSign on suunnitellut hotelliin suuren määrän kiintohuonekaluja. Myös huoneista löytyvät sohvat ovat dSignissa suunniteltuja. ■

MUOTOILULLA ON VÄLIÄ

Kuva kohteesta Tomra Systems ASA

Tarjoamme luovia ideoita työympäristöihin. Tuotteita, joilla työtilat voi virittää innostaviksi ja designia joka on tehty ihmistä varten.
Luodaan tilaa onnistumiselle. **www.kinnarps.fi**

Kinnarps Oy, Rälssintie 2, Helsinki, puh. 0207 561 200
Katso myyntipisteet kautta maan: www.kinnarps.fi

Kinnarps®
SUCCESSFUL INTERIORS

JAKELUALALLA TOIMIVA TELKO SAI ORANSSISTA VÄRISTÄ PIRISTYSTÄ ARKEEN

TEKSTI JA KUVAT: KOKEMA DESIGN OY

Tehtävänä tässä projektissa oli rakentaa inspiroiva, Telkon toimintaa tukeva tila, jossa funktionaalisuus ja rento estetiikka piti yhdistää toimivaksi kokonaisuudeksi.

”ALUSSA, KUTEN kaikissa muissa projekteissamme, tehtäväni oli kuunnella asiakasta ja vasta sen jälkeen ehdottaa”, kertoo tilan suunnittelija Kokema Designin Sabina Dontcheff.

Lähtökohtana oli, että henkilökunta työskentelee omissa huoneissa joko yksin tai tiimeissä. Ainoastaan muutama avotoimistopiste piti varata mobiilityöntekijöille. Tämä järjestely oli ehdoton Telkolle ja määräsi toimiston layoutia – työhuoneiden sijoittelu ikkunaseinien viereen, keskellä avara yhteinen tila, jonka tarkoitus oli erittäin tärkeä henkilökunnalle. Se piti olla monitoimitila, missä voidaan pitää kahvitaukoja, syödä lounasta, työskennellä, ottaa vieraita vastaan, kokoontua yhteisiin tapahtumiin, pitää lyhyitä jumppahetkiä, säilyttää kirjoja, pitää nopeita palavereita. Tilan piti tuoda mielihyvää, olla piristävä ja lämminhenkinen. Sen piti antaa miellyttävä kokemus sekä työntekijöille että Telkon vieraille.

Näin määritellyn tehtävän ratkaisuun kuului tehdä ensin toimiva pohjakuva, jossa jokaiselle työntekijälle ja toiminnalle piti varata riittävästi tilaa työhuoneissa ja avotilassa. Toinen tärkeä tehtävä oli löytää yhdistäviä, koko toimiston läpimeneviä elementtejä, jotka ilmaisevat brändin linjausta ja yrityskulttuuria. Oranssi väri piristää ja on samalla osa Telkon brändiväriä. Puulevy tuo lämpöä ja kodikkuutta, mustat metallikehäkalusteet tuovat ryhtiä ja viherkasvit ovat ehdoton osa nykytoimistoa. Niiden ominaisuus on parantaa sisäilmaa ja tuoda luonto lähelle ihmisiä, ne ovat vahva alusta hyvinvoinnille. Viimeinen oli erittäin tärkeä osio henkilökunnalle.

”Telkon ihmiset rakastavat kasveja ja sen myös otin huomioon sisustuksessa. Mustasta metalliputkesta rakennetut hyllyköt ja kehät integroiduilla kasvialustoilla on suunniteltu menemään läpi koko toimiston avoalueisiin. Hyllyköt toimivat ’hybridikalusteina’ – säilytyspaikkana, tilan jakajana, viherkasvien esillepanona”, kertoo Dontcheff.

”Suunnitelmissani on aina pyrkimys rakentaa tasapainoa värien, muotojen, kuosien, valojen ja yllättävien elementtien kesken. Uskon, että nykytoimisto ei tarvitse sekavia ideoita ja kalusteita, joita on ripoteltu satunaisesti. Se tarvitsee tasapainoa ja mielihyvää tuottavia yhdistelmiä, jotka tukevat ihmisten työmotivaatiota, vähentävät stressiä, auttavat keskittymiseen ja helpottavat työn virtausta”, päättää Dontcheff.

Telkossa projektivastuussa oli Liisa Lehtonen. Suunnittelu Kokema Designin kanssa alkoi kuukausia ennen h-hetkeä, eli muuttopäivää. Kyseessä oli siis muutto uuteen toimitilaan, mistä haluttiin Telkon näköinen ja makuinen.

”Kokema Designin kanssa työskentely oli mutkatonta. Suunnitelman isot linjaukset olivat valmiina hyvissä ajoin, mutta viilauksia tuli mm. tilojen tekniikan vuoksi matkan aikana paljon, eikä ne tuottaneet ongelmia. Myös budjetti oli hallussa koko projektin ajan. Edellisessä toimipisteessä käytettyjä design-kalusteita pyrittiin hyödyntämään mm. uudelleen verhoilemalla, unohtamatta kuitenkaan tämän päivän fiilistä ja ergonomiaa, ja näin ollen useat kalusteet saivat päivityksen ja uuden

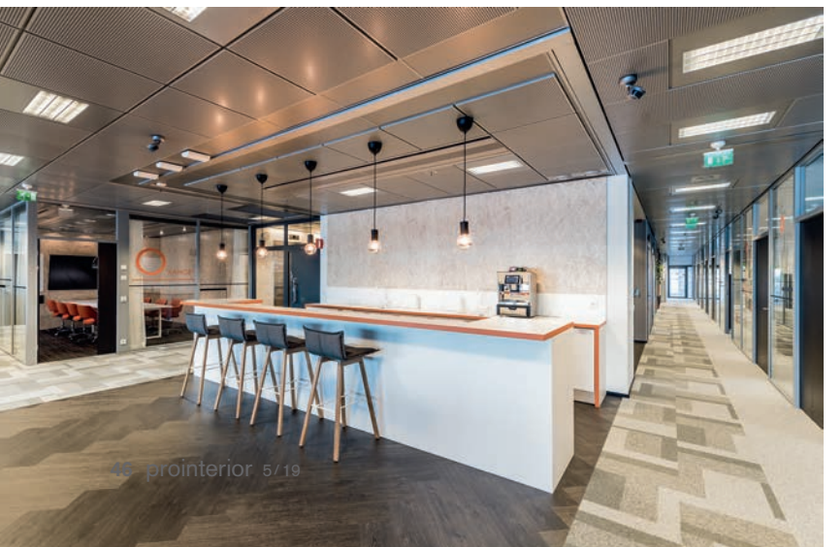

Kohdetiedot:
Telko – uudet toimitilat
Tilaaja & käyttäjä: Telko Oy
Sisustussuunnittelu: Kokema Design Oy / Sabina Dontcheff
Projektin johto: Newsec Asset Management Oy
Rakennuttaja / Projektijohtaja: Meag Munich Ergo Asset Management
Pääurakoitsija: Premite Oy

pinnan. Suunnitelmissa hyödynnettiin myös mm. edessä avautuva merimaisema mahdollisimman monen ihailtavaksi. Tästä projektista jäikin käteen hyvä mieli yhteistyöstä sekä toimivat, ergonomiset ja viihtyisät toimitilat, mihin kaikkien on mukava tulla töihin", sanoo Telkon Liisa Lehtonen. ■

TOIMISTO MISSÄ UUSI KOHTAA VANHAN

TEKSTI JA KUVAT: KOKEMA DESIGN OY

Vainun toimisto muutti upeaan arvokiinteistöön Helsingin keskustassa helmikuun 2019 alussa.

UUDEN TILAN suunnittelijaksi oli valittu Kokema Design. Suunnittelu alkoi vain seitsemän kuukautta ennen muuton ajankohtaa. Projekti piti tehdä kiireisessä aikataulussa, laadusta tinkimättä. Kovan työpanoksen lopputulos oli onnistuneesti toteutetut suunnitelmat ja onnellinen asiakas.

”Tässä projektissa haaste oli löytää oikeat keinot, joilla voidaan yhdistää olemassa oleva ainutlaatuinen, vuonna 1898 rakennettu tila uuden toimitilan vaatimuksiin, sekä Vainu-brändin ilmeeseen. Asiakkaan toiveet olivat edustava, mutta rento ja persoonallinen tila, joka tukee yrityksen arvoja ja kestää aikaa. Tiivis yhteistyö asiakkaan kanssa auttoi ymmärtämään Vainun yrityskulttuuria ja toimintatapoja. Sen jälkeen yrityksen persoonallisuuden heijastaminen sisustussuunnittelussa tapahtui luontevasti. Rohkeat mutta harkitut värit, rennot mutta funktionaaliset kalusteet, tehokas mutta samalla esteettinen ja fiksu valaistus olivat keinot, joilla saimme rakennettua tyylikkäästi tasapainoa. Tilan avarat puitteet antoivat mahdollisuuden suunnitella sekä funktionaalisia että elämyksellisiä tiloja, joiden tarkoitus oli antaa henkilöstölle mahdollisuuden tuntea olonsa onnelliseksi ja arvostetuksi sekä työskennellä tuottavasti. Erityyppiset ja erikokoiset neuvotteluhuoneet, muunneltava kokoustila huipputekniikalla varustettuna, hiljaiset työhuoneet ja puhelinkopit sekä avarat avotilat yhdistettynä aukoilla näyttävään lounge-tilaan, on suunniteltu tuomaan sekä henkilökunnalle että Vainun asiakkaille miellyttävä ja inspiroiva kokemus”, kertoo Kokema Designin Sabina Dontcheff.

”Suunnittelijana kiinnitin erityisesti huomion valaistukseen. Suunnittelufilosofiani mukaan ilman hyvin suunniteltua valaistusta tilan muut elementit – pintamateriaalit, kalusteet, tekstiilit ja detaljit – eivät tulisi esille. Käyttämällä pelkistettyjä profiilivalaisimia ja niiden modifikaatioita katto- ja seinävalaisimina, sain rakennettu valaistusperiaatteen, joka

Kohdetiedot:
Vainu – toimitilauudistus
Tilaaja & käyttäjä: Vainu.io
Sisustussuunnittelu: Kokema Design Oy / Sabina Dontcheff
Rakennuttaja / Projektijohtaja: Newsec
Pääurakoitsija: VRJ Etelä-Suomi Oy

toi valon siihen mihin sitä tarvittiin. Upeat, museoviraston suojatut kattofriisit saivat loistaa ylöspäin suunnatun valaistuksen avulla. Käytävän valomäärä ja valon laatu tuplaantui, kun vanhat seinävalaisimet vaihdetiin uusiin pystyprofiilivalaisimiin. Tyylikkäät Vibian ’hybridi’ valaisimet, joihin yhdistyy valo ja viherkasveja, olivat ehdoton valintani kytkemään yhteen käytävän keittiöstä taukotilaan”, Dontcheff sanoo.

Meidän näköinen tila

”Kokema Designin avulla ylitimme jo valmiiksi korkealle asetut odotukset meidän uuden toimistomme sisustuksesta ja tunnelmasta. Lopputulos oli upea ja pystyimme säilyttämään 120-vuotiaan arvorakennuksen luonteen ja arvokkuuden, mutta samaan aikaan tekemään tilasta meidän näköisen, missä yhdistyy sopiva rentous ja ammattimaisuus. Töitä tehtiin projektin parissa paljon ja suunnitteluun oli aikaa verrattain vähän, mikä omasta näkökulmasta toi sopivasti ryhtiä projektiin. Kokema Design piti aivan ensiluokkaisesti kiinni aikatauluista ja huolehti siitä, että pääsimme muuttamaan valmiiseen toimistoon. Erityismaininta siitä, että pysyimme todella tarkkaan budjetissa, lopputuloksesta yhtään tinkimättä. Ehdoton suositus Kokema Designille”, sanoo Sami Kekäläinen, Vainun talousjohtaja. ■

LASI TAIPUU MONEEN KÄYTTÖÖN

TEKSTI: ARI MONONEN

Kuva 1. Andreas Meichsner – Väre (Aalto-ylipiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu) 2018, Verstas Arkkitehdit.
Kuva 2. Andreas Meichsner - Väre (Aalto-ylipiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu) 2018, Verstas Arkkitehdit.
Kuva 3. Vitrea Oy – SageGlass LightZone – elektrokromaattinen älylasi.
Kuva 4. Vitrea Oy – OKATECH expanded copper – eristyslasi.
Kuva 5. Tom Appelroth – HSL GLASS täyslasiseinä puuovella, kohde Ramboll Village Espoossa.
Kuva 6. Ikkunatehdas Lasivuorimaa Oy
Kuva 7. Ikkunatehdas Lasivuorimaa Oy

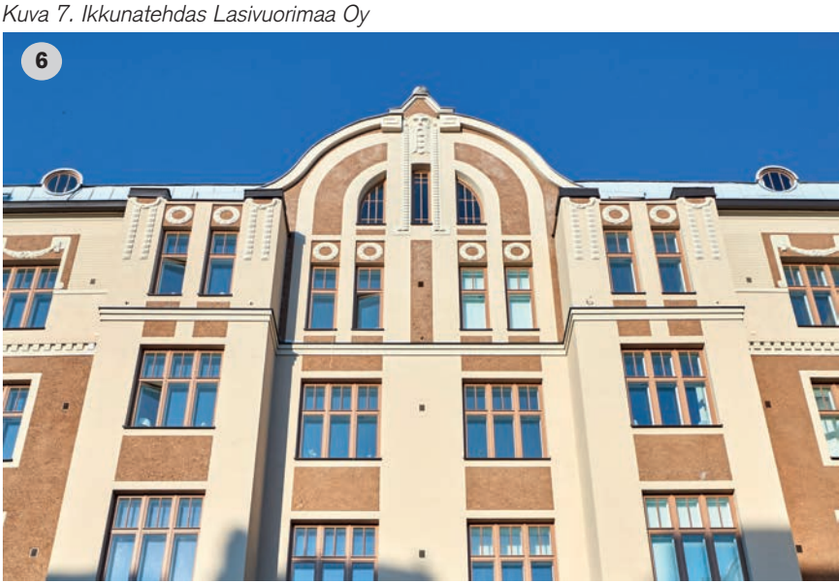

Rakennuslasi on monipuolinen materiaali, jota pyritään kehittämään koko ajan yhä paremmaksi. Uudet lasituotteet täyttävät jo suuren osan nykyajan vaatimuksista niin viihtyvyyden, turvallisuuden kuin eristys- ja suojausominaisuuksienkin näkökulmasta. Toisaalta lasi on perinteinen ja yleensä läpinäkyvä rakennusmateriaali, jonka korvaaminen rakentamisessa ei olisi helppoa. Pikemminkin lasi on alkanut korvata muita rakennustuotteita.

TASAPAINOISUUTTA TALOJEN ILMEESEEN

Läpinäkyvyys ja valon läpäisy ovat tärkeimmät syyt käyttää lasia talonrakennuksessa.

”Näiden ominaisuuksien osalta lasille ei juuri ole vaihtoehtoja materiaalina. Lasia onkin käytetty rakentamisessa pitkään”, arvioi arkkitehti **Jussi Palva** Verstas Arkkitehdeistä.

”Entisaikaan ajateltiin, että lasin avulla saadaan luonnonvaloa sisään. Nykyisin pohditaan paljon valon laatua ja sitä, miten luonnonvalolla voitaisiin korvata keinovaloa.”

Lasin käyttöä rakentamisessa puoltavat myös energiansäästön, ympäristöystävällisyyden ja paremman elämänlaadun tavoitteet.

”Arkkitehtuurissa lasilla saadaan aikaan näkymiä sisältä ulos, ja samalla ulkoa sisälle.”

”Olisi aika radikaalia rakentaa talo kokonaan ilman lasia. Silloin sisätilan ja ulkotilan vuorovaikutus toteutuisi pelkästään ovien kautta”, Palva pohtii.

Lasiverhoiluja ja luonnollista valoa

Lasi toimii nykyään usein myös rakennuksen ulkoverhoiluna.

”Monesti rakennusten julkisivumateriaaleilta vaaditaan pelkistämistä, jotta lopputulos olisi kokonaisuutena onnistunut. Lasi-ikkunoiden ympärille tehdään usein lasisia seiniä.”

Yleensä lasilla ei haeta arkkitehtuuriin niinkään kevennystä, vaan oikeanlaista keveyden ja raskauden vuoropuhelua.

”Esimerkiksi Aalto-yliopiston uudessa Väre-kampusrakennuksessa Espoon Otaniemessä on käytetty lasia ja tiiltä, joiden avulla on saatu aikaan tasapainoinen ja mielenkiintoinen vaikutelma. Siinä ikään kuin jäljitellään veden eri olomuotoja”, selittää Palva.

”Kun rakennusten lasiverhoiluun haetaan visuaalista kiinnostavuutta, oikea tapa on yhdistellä luontevasti lasia ja painavampia materiaaleja.”

Väre-rakennuksessa on myös valopihoja ja kattoikkunoita, joilla sisätiloihin saadaan paljon luonnonvaloa.

”Kun aurinko on ajoittain esillä ja ajoittain pilvessä, kattoikkunoiden avulla luodaan rakennuksen käyttäjille yhteyttä luontoon, mikä on tärkeä tekijä ihmisten hyvinvoinnin näkökulmasta”, Palva korostaa.

”Lasin oikea käyttö tuo elämään lisää luonnollisuutta, koska luonnonvalo antaa talossa oleskeleville rauhallisen olon. Valaistuksen värilämpötilaa ei tarvitse tätä varten säätää vuorokausirytmin mukaan, toisin kuin keinovaloa käytettäessä.”

Ikkunoiden aurinkosuojauksella taas saadaan leikattua ylimääräistä lämpökuormaa, jolloin sisätiloissa ei tarvita lisäenergiaa jäähdytystä varten.

”Aina ei ole aihetta käyttää ikkunoissa mekaanista aurinkosuojausta. Lämpökuormaa on mahdollista vähentää myös käyttämällä pystyikkunoita, jotka sijoitetaan aiempaa syvemmälle seinään”, Palva muistuttaa. ■

”Läpinäkyvyys ja valon läpäisy ovat tärkeimmät syyt käyttää lasia talonrakennuksessa.

”Lasin tummennukset pystyttäisiin toteuttamaan myös portaattomasti.

INNOVATIIVISIA IKKUNARATKAISUJA

”Suomessa käytetään paljon lasia, mutta lasin kaikkia mahdollisuuksia ei ole vielä hyödynnetty”, sanoo julkisivu- ja erikoislaseja toimittavan Vitrea Oy:n tuotepäällikkö **Kari Miettinen**.

Monesti rakennuttajat pitäytyvät perinteisissä ratkaisuissa siksi, että rakennustuotteita valittaessa kiinnitetään huomiota ehkä liiaksi vain hankintahintaan, eikä kokonaishyötyjä pystytä arvioimaan riittävällä tarkkuudella.

”Viime aikoina on kehitetty esimerkiksi elektrokromaattisia laseja, joiden tummuusastetta voidaan muunnella. Myös ikkunalasien välitilaan olisi mahdollista asentaa uudenlaisia verkkoratkaisuja ja puusäleikköjä, joilla pystytään säätämään aurinkosuojausta.”

Tällaisia ratkaisuja ei kuitenkaan juuri vielä ole käytetty Suomessa. Muissa Pohjoismaissa – esimerkiksi Ruotsissa, Tanskassa ja Norjassa – elektrokromaattisia ja muita funktionaalisia laseja on käytetty jo useissa projekteissa.

”Lämpökuorman ja häikäisyn ehkäisymahdollisuuksia ei hyödynnetä täysimääräisesti. Uuden lasitekniikan tuomia hyötyjä ei osata vielä ottaa huomioon rakentamisessa, vaikka suunnittelijat ovatkin kiinnostuneita innovatiivisista tuotteista”, Miettinen ihmettelee.

Uudesta EN-standardista ohjeita lasirakentamiseen

Uudentyyppisiä himmennettäviä laseja voitaisiin Miettisen mukaan yhdistää kiinteistön yleiseen rakennusautomaatioon. Toisaalta ikkunoiden aurinkosuojauksia voitaisiin säätää myös työpiste- tai tilakohtaisesti.

”Julkisivulasien valonläpäisyä pystytään säätämään esimerkiksi yhdestä prosentista 60 prosenttiin”, hän mainitsee.

”Ikkunalasi voidaan myös jakaa erilaisiin kenttiin siten, että lasin eri osia tummennetaan eri tavoin auringon korkeusasemasta riippuen. Vaikkapa lasin yläosaa olisi mahdollista tummentaa, samalla kun muu osa lasista pysyisi kirkkaana. Lasin tummennukset pystyttäisiin toteuttamaan myös portaattomasti.”

Äskettäin hyväksytty Euroopan Unionin standardi EN17037 määrittää vähimmäisohjeet päivänvalon hyödyntämiseksi rakentamisessa. Standardi muun muassa linjaa uusien ikkunoiden minimikokoja sekä häikäisysuojien toteutusmahdollisuuksia.

”Kyseessä on ensimmäinen virallinen ohje tästä aiheesta. Standardi tulee lähiaikoina käyttöön kaikissa EU:n jäsenmaissa”, toteaa Miettinen.

Hän uskoo EN-standardin lisäävän esimerkiksi funktionaalisten lasien käyttöä merkittävästi.

Standardissa korostetaan energiatehokkuuden lisäksi rakennusten toimivuutta ja soveltuvuutta käyttäjilleen. Suositusten avulla pyritään parantamaan ja yhtenäistämään eurooppalaisia lasirakentamisen käytäntöjä. ■

> **Ääntä eristävät lasit ovat rakenteeltaan tyypillisesti laminaattilaseja.**

LASISEINÄT TOIMIVIKSI JA ÄÄNTÄ ERISTÄVIKSI

Monissa sisätiloissa – vaikkapa toimistoissa – tarvitaan ääntäeristävää lasia etenkin väliseinissä ja ulkoikkunoissa, jotta erilaiset häiriöäänet eivät olisi haitaksi työviihtyvyydelle ja työteholle.

Lisäksi ääneneristyslasia asennetaan usein työtilojen neuvottelu- ja puhelinhuoneiden seiniin.

”Nykyään äänieristys on keskeisin kysymys, kun lasi- tai muiden väliseinien asennusta aletaan suunnitella. Tietoisuus äänieristyksen merkityksestä työpaikoilla kasvaa koko ajan”, sanoo tehtaanjohtaja **Mika Pentikäinen** muunneltavia väliseiniä valmistavasta HSL Group Oy:stä.

”Myös sellaisilla älylaseilla, joita voidaan himmentää sähköisesti, alkaa olla jonkin verran kysyntää. Tällaisten lasien hinta on tosin vielä melko korkealla tasolla, mutta ne kuitenkin yleistyvät”, arvioi Pentikäinen.

Ääntä eristävät lasit ovat rakenteeltaan tyypillisesti laminaattilaseja.

”Lasien välissä voi olla ääntä eristävä kalvo tai ilmarako. Tällaiset lasit soveltuvat monenlaiseen käyttöön”, Pentikäinen tähdentää.

”Toimistoissa myös lasiseinien siirrettävyys on tärkeää, koska työtiloja usein muunnellaan tai jopa siirretään toimintoja toiseen tilaan. Lasiseinät suunnitellaan projektikohtaisesti, mutta useimmiten ne toteutetaan koko huoneen korkuisina.”

”Tilanjakajana toimistossa voisi olla sermikin, mutta silloin suuri osa häiritsevistä äänistä jää vaimentamatta. Sermejä käytettäessä tarvittaisiin jonkinlaista äänieristystä myös kattoon.”

Puukarmit yleistyvät lasisissa väliseinissä

Pentikäisen mukaan laminoiduilla lasiseinillä saadaan vaikkapa neuvotteluhuoneeseen noin 40 dB:n ääneneristävyys, joka yleensä riittää monitilatoimistoissa.

”Lasipakettien avulla päästään vieläkin tehokkaampiin ääneneristävyysarvoihin. Silloin on kuitenkin jo kyse erikoisratkaisuista.”

Uusi trendi toimistojen lasiväliseinissä ovat puukarmit. Ne voidaan toteuttaa joko puuviiloituksilla tai jalopuukarmeilla.

”Tällaiset sävyltään lämminhenkiset ratkaisut yleistyvät. Toki maalattu alumiinikin soveltuu karmeissa käytettäväksi.”

HSL Groupilla on Helsingin Vallilassa näyttelytila, jossa erilaisiin toteutusvaihtoehtoihin voi tutustua käytännössä.

”Näyttelyssä on käynyt paljon väkeä. Käytännön esimerkit kiinnostavat suunnittelijoita”, Pentikäinen mainitsee. ■

ISOT IKKUNAPINNAT EDELLEEN SUOSITTUJA

Ikkunatehdas Lasivuorimaa Oy:n toimitusjohtaja **Esa Kujanpää** kertoo, että kehittyneillä lasiratkaisuilla on tätä nykyä paljon kysyntää myös korjausrakentamisen saralla.

”Monissa kohteissa tarvitaan yhä suurempia lasipintoja sekä erikoislaseja”, hän toteaa.

”Tänä päivänä esimerkiksi ääneneristyksen ja aurinkosuojauksen mahdollisuuksiin kiinnitetään aiempaa enemmän huomiota. Usein on tärkeää ehkäistä liikenteen melun kantautumista sisätiloihin.”

Niin ikään lasien mekaaninen kestävyys on olennainen kysymys.

”Lasien turvallisuutta voidaan parantaa vaikkapa laminoitujen turvalasien ja karkaistujen lasipintojen avulla”, sanoo Kujanpää.

Vanhat ikkunat entistä ehommiksi

Korjausrakentamisessa vanhoja ikkunoita korvataan usein sellaisilla, jotka ovat teknisesti parempia ja energiatehokkaampia kuin alkuperäiset.

Esimerkiksi uudet VARI-perinneikkunat voivat silti ulkoa katsottuna näyttää aivan samanlaisilta kuin entiset historialliset puuikkunat.

”Ikkunan perinteiseen ulkonäköön on mahdollista yhdistää nykyaikaisia ominaisuuksia. Monesti rakennusvalvontaviranomaiset edellyttävätkin tällaisia ratkaisuja – kuten lämmöneristyksen parantamista tai parempaa äänieristävyyttä – myös suojelukohteissa”, Kujanpää selittää.

”Suosiota ovat lisänneet myös rautavapaat lasit, jolloin ikkunalasista saadaan pois vihertävä sävy ja tuloksena on erittäin kirkas lasi.”

Kujanpään mukaan terassi- ja parvekelasit ovat yleistyneet rakentamisessa.

”Tällaisilla laseilla voidaan esimerkiksi lisätä terassien ympärivuotista käyttöä.”

Pinnoitteilla lisää energiatehokkuutta

Isot ikkunapinnat ovat rakentamisessa yhä suosittuja, vaikka energiaa pyritäänkin nykyisin säästämään.

”Pinnoitteiden avulla lasit saadaan entistä energiatehokkaammiksi. Toisaalta isoista ikkunoista saadaan luonnonvaloa sisätiloihin.”

”Ikkunoiden lämmönpitävyys on ylipäätään parantunut. Nykyään on entistä helpompaa valmistaa isojakin lasipintoja, joiden lämmönläpäisykertoimet eli U-arvot ja lämmöneristävyys ovat hyvät. Niinpä esimerkiksi terasseille asennetaan yhä enemmän lasiliukuovia, jotka toimivat kulkureitteinä ulos”, Kujanpää selvittää.

Suurikokoisia ikkunoita tarvitaan myös liikerakentamisessa. Vaikkapa kauppojen näyteikkunoiden lasit ovat tyypillisesti kestäviä, karkaistuja ja murtosuojattuja.

”Markkinoille on tullut lisäksi interaktiivista lasia, jossa yhdistyy ikkunan läpinäkyvyys ja kosketusnäyttö”, Kujanpää mainitsee. ■

> **Ikkunoiden lämmönpitävyys on ylipäätään parantunut.**

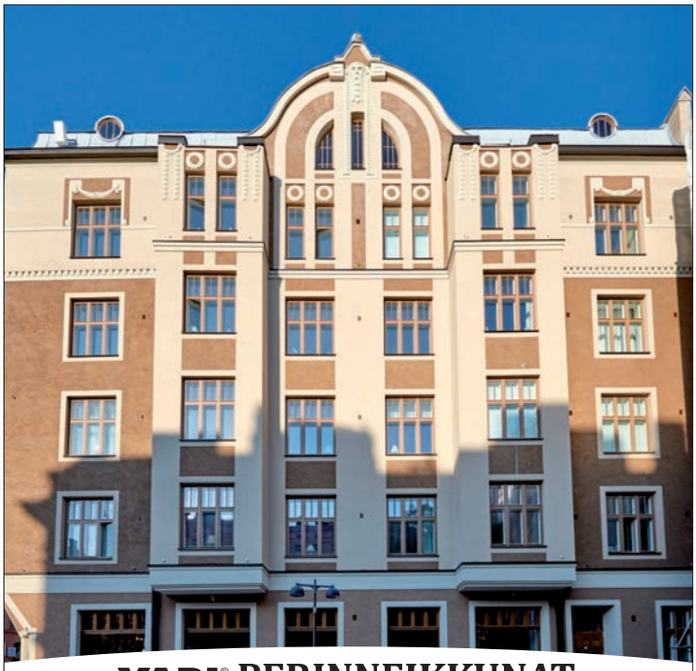

VARI® PERINNEIKKUNAT

Vuosikymmenien kokemuksella ja nykyajan teknologialla valmistamme mittatilaustyönä laadun, toimivuuden ja energiavaatimuksen täyttävät PERINNEIKKUNAT historiallisesti arvokkaisiin sekä perinteistä rakennustyyliä edellyttäviin kohteisiin.

IKKUNATEHDAS LASIVUORIMAA
www.lasivuorimaa.fi

Suomen upeimmat DIM Glass -ratkaisut myy ja asentaa HSL Group

HSL GROUP

HSL Group Oy
Myllypurontie 11
18600 Myllyoja
Puhelin 010 277 6500
asiakaspalvelu@hslgroup.fi

hslgroup.fi

MONIPUOLINEN PUU ON MIELLYTTÄVÄ MATERIAALI SISÄRAKENTAMISEEN

TEKSTI: MERJA MAUKONEN

Puumateriaalien suosio on kasvanut viime vuosina, ja puun käyttö on lisääntynyt sekä julkisivu- että sisärakentamisessa. Yksityisen puolen asuinrakennusten ja vapaa-ajan asuntojen perinne Suomessa on pitkä, mutta puuta käytetään enenevissä määrin myös julkisissa rakennuksissa. Puu on ekologinen, monipuolinen ja monin eri tavoin työstettävissä oleva materiaali, jolla pinnoista saadaan elävän näköisiä. Myös rustiikkisuus on nousussa.

Ihmisläheinen, lämmin materiaali

Arkkitehtipalvelun hallituksen puheenjohtaja ja arkkitehti **Tero Wéman** on havainnut puun nousseen tasavertaiseksi rakennusmateriaaliksi muiden materiaalien rinnalle viime vuosina. Puumateriaalit tarjoavat vaihtoehtoja vakiintuneille rakenneratkaisuille.

”Julkisen puolen rakentamisessa puun käyttäminen on selvästi lisääntynyt viimeisen 4–5 vuoden aikana. Suosion kasvuun ovat vaikuttaneet viihtyisyys, tutkittu tieto puun terveysvaikutuksista, ekologisen tietämyksen lisääntyminen ja kuntien ympäristöohjelmat, joissa tavoitellaan hiilineutraaliutta”, sanoo Wéman.

Useat tutkimukset osoittavat, että sopivalla pintakäsittelyllä puumateriaalit parantavat rakennuksen sisäilmastoa ja tasaavat sisäilman kosteutta. Sisustusratkaisuissa puu parantaa viihtyisyyttä ja luo tunnelmaa.

KUVA: ARKKITEHTIPALVELU OY

”Puuarkkitehtuuri on rakennuksen käyttäjille miellyttävä.

Lapunmäen koulussa vanha liikunta- ja juhlasali peruskorjattiin alkuperäistä arkkitehtuuria kunnioittaen ja tilan puinen interiööri muodostuu parkettilattiasta, puisesta näyttämöstä ja rimakatosta.

Marjametsän päiväkodissa Viitasaarella puu näkyy ja tuntuu kaikkialla rakennuksessa.

KUVA: ARKKITEHTIPALVELU OY

”Puuarkkitehtuuri on rakennuksen käyttäjille miellyttävä. Puu on materiaalina lämmin, ihmisläheinen ja mukava jalan tai käden alla, ja rakennus on akustisesti pehmeä ja lempeä”, Wéman kuvailee.

Puuta käytettäessä työstömahdollisuuksia on runsaasti. Arkkitehtuurissa on viitteitä ornamentiikan paluusta, mihin puumateriaalit sopivat hyvin. Palomääräykset rajoittavat puun käyttöä sisustusratkaisuissa, jolloin puumateriaaleja voidaan joutua käsittelemään palosuoja-aineilla.

”Suojaamisen takia saatetaan menettää osa puun hyvistä sisäilmavaikutuksista”, Wéman harmittelee.

Puun verhoamisen tai suojaamisen ohella rakennus voidaan sprinklata, mutta mikäli rakennuksessa on ilkivaltariskiä, Wéman kokee sen ongelmallisena.

”Turha sprinklerin laukeaminen voi aiheuttaa mittavia vahinkoja puurakenteille.”

Wéman on pyrkinyt vaikuttamaan, että rakentamismääräysten uusiutuessa puun käytön mahdollisuudet paranisivat entisestään.

”Olen toiveikas!” ■

> **”Puun ominaisuuksien tunteminen on tärkeää.**

Yhteistyö auttaa onnistumaan

Julkisten tilojen sisustuslevyjä valmistavan Elam Oy:n paloturvallisuusvaatimukset täyttävät tuotteet on pinnoitettu aidolla puulla. Paloluokitus määritellään runkolevyn ja puupinnoitteen kokonaisuutena. Puuviiluna on käytettävissä lähes kaikki kaupalliset puulajit.

”Tavallinen puulevy ei useinkaan palomääräysten vuoksi ole mahdollinen vaihtoehto. Puupintaiset paloturvalliset mineraalipohjaiset levyt soveltuvat paremmin julkisten rakennusten verhoilutuotteeksi”, sanoo Elamin toimitusjohtaja **Jussi Ala-Kauhaluoma**.

KUVA: MIKKO AUERNIITTY

Tuupalan alakoulu ja päiväkoti Kuhmossa, Elam-akustiikkarei’itetty sisustusvaneri.

KUVA: ELAM OY

Pinnoitettujen tuotteiden lisäksi sisärakentamisessa ovat suosittuja massiivipuusta kasatut rimaelementit. Puurimojen paloturvallisuutta voidaan parantaa tarvittaessa erillisellä palosuojalla.

Sisärakentamiseen sopivissa verhoilutuotteissa tammi ja koivu ovat suosittuja puulajeja. Saarni ja erilaiset ns. tekniset viilut ovat nousemassa näiden ikisuosikkien rinnalle.

”Asiakkaat ja suunnittelijat hakevat puupinnoilta lämpimyyttä ja elävyyttä. Puulajeja on valtavasti vaaleista tummiin ja erilaisilla syykuvioilla, joten vaihtoehtoja on lähes rajattomasti. Mänty- ja koivutuotteet pyrimme valmistamaan kotimaisista raaka-aineista, mutta tammen ja muiden jalopuiden osalta olemme luonnollisesti tuonnin varassa”, Ala-Kauhaluoma kertoo.

Puun ominaisuuksien tunteminen on tärkeää, kun puu valitaan pintamateriaaliksi. Esimerkiksi täysin oksatonta puupintaa voidaan valmistaa, mutta kustannustaso nousee korkeaksi. Myös raaka-ainedimensioiden tuntemus on oleellista, jotta esimerkiksi puurimojen dimensiot voidaan valita raaka-aineen kannalta järkevästi. Ala-Kauhaluoma korostaa yhteistyön merkitystä puurakentamisen onnistumisessa.

”Valmistajalta saa tarvittaessa lisätietoja raaka-aineen ominaisuuksista ja dimensioista. Paras lopputulos saavutetaan, kun tilaaja, suunnittelija, urakoitsija ja tavarantoimittaja toimivat yhteistyössä, sillä puuta voidaan työstää monin tavoin ja erilaisilla laatuvaatimuksilla”, kertoo Ala-Kauhaluoma. ■

Helsingin yliopiston Tiedekulma, Elam -puurimaelementti.

Syykuviot tekevät pinnasta elävän

Hollolan Viilu ja Laminaatti Oy:n arkkitehtituki **Marko Taskila**n toimenkuvaan kuuluu puumateriaaleihin liittyvien koulutusten järjestäminen ja arkkitehtien tukeminen suunnittelutyössä.

”Sujuva viestintä on keskeistä suunnittelun ja toteutuksen kannalta. Keskustelemme arkkitehtien kanssa vaihtoehdoista ja toimitamme heille suunnitelmien pohjalta projektikohtaisia mallipaloja”, Taskila kertoo.

Viilujen suunnittelua ja käyttöä käsitteleviä koulutuksia järjestetään sekä HVLOY:n tehtaalla, että arkkitehtitoimistoissa.

”Kerromme viilun mahdollisuuksista ja käymme läpi käyttämämme vakioviilutyylit. Vakiotyylien tunteminen auttaa, jotta suunnittelija ja tavarantoimittaja voivat keskustella samoilla käsitteillä”, sanoo Taskila.

Vakiotyylit kattavat erilaiset viilun syykuvioinnit rauhallisesta elävään, ja niitä voi käyttää joko sellaisenaan tai räätälöidyn ratkaisun pohjana. Arkkitehti voi myös määritellä vapaasti viilun puulajin, laadun ja visuaaliset ominaisuudet.

”Samastakin puulajista voi toteuttaa valtavan määrän erilaisia pintoja, mutta suunnitteluprosessi voi muuttua raskaaksi. Tällöin vakiotyylit ovat avuksi”, Taskila sanoo.

Varsinkin nuoremmat suunnittelijasukupolvet suosivat viilun kaltaisia aitoja, luonnonläheisiä materiaaleja. Tammen, koivun ja saarnin lisäksi jalava ja pähkinäpuu ovat nousussa.

”Kymmenen vuotta sitten viilupinnalta haettiin puhtautta ja tasaisuutta, mutta nykypäivänä halutaan, että pinta näyttää puulta. Rikkonaisempi syykuviointi ja oksaisuus tekevät pinnasta elävämmän”, Taskila kuvailee.

Kotimaisen viilun valmistuksessa yhdistyvät käsityöläisyys ja teollinen tuotanto. Laminaatit ovat viiluja yksinkertaisempia teollisia tuotteita, joiden valinnassa ympäristöystävällisyys ja päästöluokitukset ovat nousseet tärkeiksi.

”Kaikki valmistajat eivät seuraa ympäristönormeja yhtä tarkasti, joten arkkitehdin täytyy selvittää tuottajan toimintatavat, mikäli toiveissa on ympäristöystävällinen laminaatti”, Taskila sanoo. ■

KUVA: SAMPSA PÄRNÄNEN

CWP Coloured Wood Products, Scandic Helsinki Aviacongress. Tilojen suunnittelu Sisustusarkkitehdit Fyra ja käytetty viilu on CWP tekninen viilu.

”Kotimaisen viilun valmistuksessa yhdistyvät käsityöläisyys ja teollinen tuotanto.

KUVA: SAMPSA PÄRNÄNEN

Puutuotteiden suosio kasvussa

Jalopuiden ja puupohjaisten levytuotteiden maahantuontiin erikoistuneessa Novo Woodissa on myös huomattu kasvava kiinnostus puutuotteita kohtaan.

”Terveyshyötyjensä lisäksi puu on ekologinen, monikäyttöinen ja kestävä materiaali”, Novo Woodin toimitusjohtaja **Jarkko Puska** toteaa.

Puurakennuksista aiheutuu vähemmän ilmasto- ja ympäristöhaittoja kuin muista materiaaleista, kun valmistajat noudattavat ympäristönormeja.

”Puupohjaisten materiaalien osalta päästötodistukset ja ympäristösertifikaatit ovat entistä tärkeämmässä roolissa”, sanoo Puska.

Puupohjaisissa levymateriaaleissa, kuten MDF-levyissä, on mahdollista yhdistää erilaisia ominaisuuksia, kuten vähäpäästöisyys, kosteudenkestävyys ja paloturvallisuus, käyttökohteen mukaan.

Monipuolisten ominaisuuksien vuoksi puumateriaalit sopivat rakennuksen sisäpintojen ohella myös muuhun sisustamiseen ja kalusteisiin.

”Puun suosio eri muodoissaan on kasvanut, ja trendi näyttää jatkuvan. Enää ei haeta virheetöntä pintaa, vaan puussa saa näkyä luonnollisuus ja puun yksilöllisyys”, sanoo Puska.

Sisustamisessa ja kalusteissa puuta yhdistellään nykyään muihin materiaaleihin, jolloin saadaan kiinnostavia, viehättäviä ja yksilölisiä huonekaluja.

”Puulajeista tammi, koivu ja saarni pitävät pintansa suosiossa. Eurooppalaisen tammen ja saarnen suosio on nousussa amerikkalaisen rinnalle, myös kotimainen koivu on suosittua”, Puska kertoo.

Perinteisten käyttökohteiden ohella puun uusia käyttömahdollisuuksia tutkitaan paljon ja puukuidusta suunnitellaan uudenlaisia korvaavia tuotteita esimerkiksi muoville. ■

KUVA: NOVO WOOD OY

”Puu on ekologinen, monikäyttöinen ja kestävä materiaali.

Jalopuuta lankkuna, josta voidaan työstää mm. huonekaluja.

KUVA: RESAPUU

KAUNEUDEN KAAVA

TEKSTI: SUVI-MARIA SILVOLA
KUVA: PAULIINA SALONEN

KAUNEUDEN KAAVAA on lähes mahdotonta määrittää. Se on sopusointua, harmoniaa, geometriaa ja matematiikkaa. Luonto tuntuu suosivan matemaattisia ja geometrisia muotoja, jotka ovat yhtä aikaa sekä kauniita että toimivia. Neuropsykologi Semir Zekin mukaan voimme havaita kauneutta, musiikissa, taiteessa, henkisellä tasolla tai matematiikassa. Kauneus voi olla iloista tai surumielistä. Aistiperäiset kauneudenkokemukset, jotka syntyvät esimerkiksi musiikista tai näköhavainnoista, ovat yhteydessä samaan aivoalueeseen kuin kognitioon perustuva matemaattisen kauneuden kokemus. Kauniit asiat ovat usein geometrisesti sopusuhtaisia, mutta kauneus ei synny pelkästään oikeista mittasuhteista. Symmetria, tuttuus, yllätyksellisyys, tai kompositio yhdistää kauniita tiloja, esineitä ja ihmisiä. Kauneuskäsitykset perustuvat sekä järkeen että tunteeseen ja ne ovat osittain opittuja ja osittain vaistonvaraisia. Kauneuden kokemukset ovat palkitsevia ja rikastuttavia. Semir Zekin mukaan, kauneutta voi myös oppia ruokkimalla aivojen näköaluetta visuaalisella aineksella.

Olin muutama viikko sitten Timo Kiurun luennolla, jonka aiheena oli ”Luovuudesta, visuaalisuudesta ja bisneksestä”. Voimakkaimmin itselleni mieleen jäi osuus kauneudesta. Siitä, kuinka helpoin tapa erottautua bisneksessä positiivisesti, on olla kilpailijaansa kauniimpi. Kauniimpi ulkoisilta sekä näkymättömiltä symboleiltaan. Kaunis ja aito kokonaan. Symbolit pohjustavat odotusarvon tuotteelle tai palvelulle. Timon viesti on, että tekemällä mistä tahansa asiasta kauniimman, siitä tulee parempi. Niillä, jotka perustavat laatuun ja kauneuteen ei ole mitään piiloteltavaa. Juuri Suomeen rantautunut Muji, on tästä ajattelusta loistava esimerkki. Muji lupaa tehdä elämästämme yksinkertaisempaa ja samalla helpompaa. Heidän tapansa ajatella, vastaa myös kysymykseen, miten vähemmän voi olla parempaa.

Koen, että me sisutussuunnittelijat ja arkkitehdit olemme työmme kautta velvoitettuja noudattamaan tiettyjä antiikin aikaisia pyrkimyksiä luodessamme uusia ympäristöjä. Tavoiteltavaa on, että kauneus, kestävyys ja käyttökelpoisuus toteutuvat kaikki yhdessä tasapainossa ja harmoniassa ja suunnittelijat luovat tiloja, joissa mittasuhteet, valo sekä

kestävät ja ajattomat materiaalit saavat yhdessä aikaan miellyttävän tunnelman. Nykyarkkitehtuuri Suomessa on osittain erittäin kiinnostavaa ja korkealaatuista. Ongelma on kilpailussa pienestä markkina-alueesta laadun kustannuksella. Suomessa tehdään paljon keskinkertaista kalliilla. Ihailtavaa on, kuinka olosuhteista huolimatta etsitään uusia tapoja rakentaa parempaa ja kauniimpaa ympäristöä.

Vallitsevien olosuhteiden ja maailman muutosten keskellä on lohdullista muistaa, että maailma on täynnä toinen toistaan kauniimpia toistuvia muotoja ja malleja. Ruokitaan siis aivokuortamme ja tehdään yhdessä maailmasta kauniimpi. ■

Lähteet:
Timo Kiuru Päiväkirja luovuudesta ja luopumisesta Cozy Publishing 2019
Yle Teema: Kauneus kautta aikojen -dokumenttisarja

ACO
ACO. creating the future of drainage
www.aco-nordic.fi

Puu
pitää tuntea
NOVOWOOD
www.novowood.fi

MATTOTALO
Helma
Hietalahdenranta 5 C
00120 Helsinki
09 668 9390
helma.fi

ELAMIN LÄMMIN PUUPINTAINEN LEVY ELÄVÖITTÄÄ TILAN

TEKSTI: SAMI J. ANTEROINEN

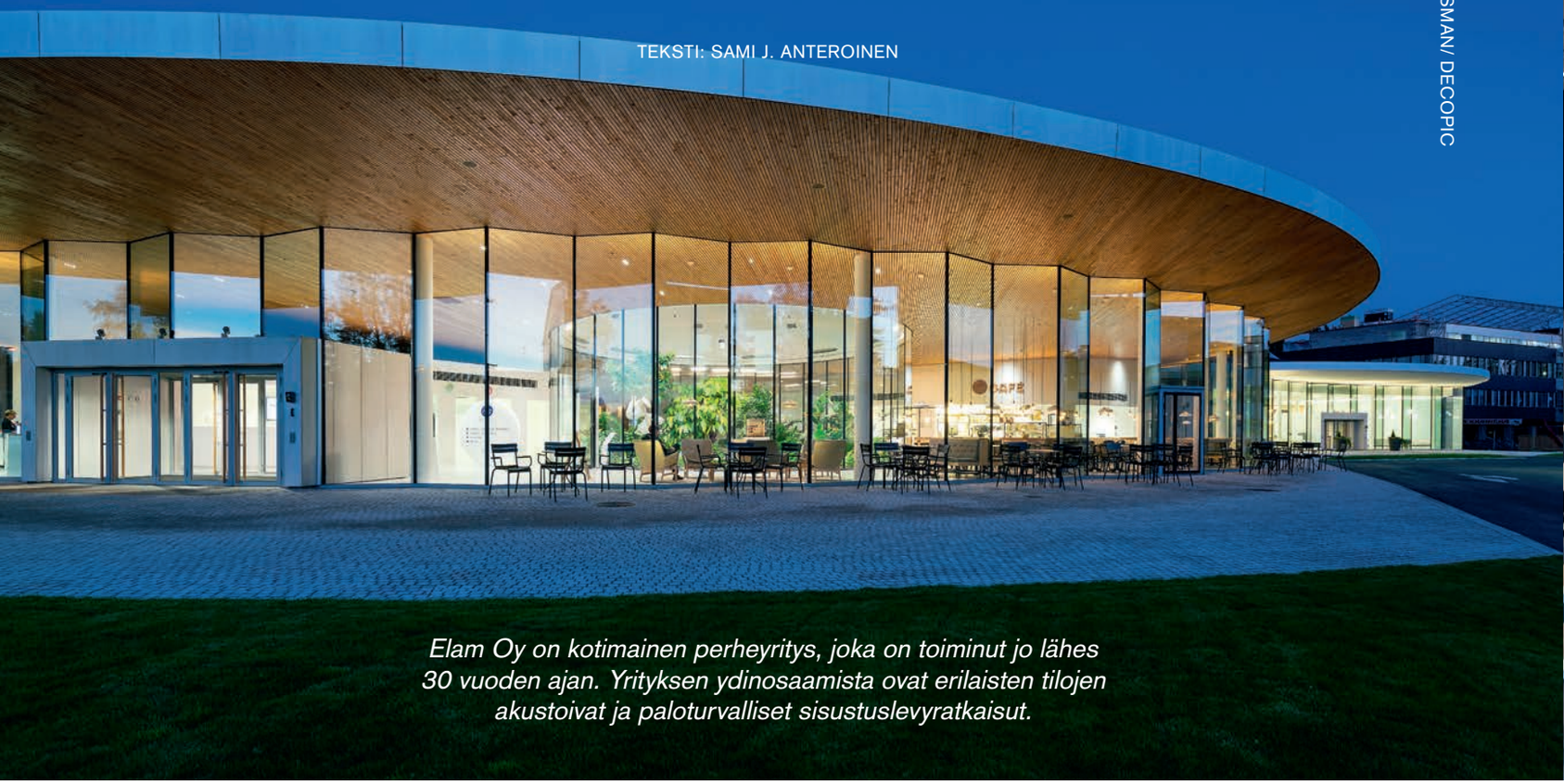

KUVA: MIKA HUISMAN/ DECOPIC

Elam Oy on kotimainen perheyritys, joka on toiminut jo lähes 30 vuoden ajan. Yrityksen ydinosaamista ovat erilaisten tilojen akustoivat ja paloturvalliset sisustuslevyratkaisut.

Fazer Visitor Center, Vantaa. Elam -puurimaelementti.

TOIMITUSJOHTAJA JA toinen yrittäjistä Jussi Ala-Kauhaluoma Elam Oy:stä kertoo, että yrityksen toiminnan punaisena lankana on alusta asti ollut hyvä ja läheinen yhteistyö suunnittelijoiden kanssa. Tyypillisesti yritys toimii arkkitehtien ja suunnittelijoiden hovihankkijana ja auttaa näitä löytämään parhaat pintaratkaisut.

”Räätälöimme tuotteet yksilöllisten tarpeiden ja toiveiden mukaan. Jos suunnittelijalla on unelma jostakin, niin me myös toteutamme sen, mikäli se ylipäätänsä on teknisesti mahdollista”, vakuuttaa Ala-Kauhaluoma.

Välillä tämä periaate vaatii venymistä, sen Ala-Kauhaluoma myöntää. Pitkä kokemus antaa kuitenkin selkänojaa ja itseluottamusta: yleensä suunnittelijaa ja tilaajaa miellyttävä ratkaisu pystytään löytämään, vaikka ylämäki näyttäisi kuinka huimalta vielä briiffitilanteessa.

”Meillä on takana tuhansia referenssejä ja luotto omiin kykyihin ja yhteistyön voimaan – se on vuosien varrella vain kasvanut. Hedelmällinen keskusteluyhteys suunnittelijan ja valmistajan välillä on se maaperä, josta kaikki versoo.”

Dialogi edellä tuloksiin

Ala-Kauhaluoman mukaan yhteistyö arkkitehtien ja suunnittelijoiden kanssa on erittäin antoisaa, koska nämä ovat aina kiinnostuneita uusista ratkaisuista ja mahdollisuuksista.

”He ymmärtävät pintamateriaaleja ja niiden ominaisuuksia. Keskustelussa tapahtuu molemminpuolista oppimista. Meillä on tarjota oma erikoistietämyksemme ja vastaavasti suunnittelijoilla on yleensä tarjolla luovia näkemyksiä. Mekin opimme ja kehitymme, kun käymme keskustelua kentän kanssa. Se vuorovaikutus on meille kaikki kaikessa”, Ala-Kauhaluoma toteaa.

Monessa profiiliprojektissa on vaihtoehtoja puitu isommallakin porukalla.

Diagonaaliviilutettu Elam-akustiikkalevy, CWP LPLY.

Helsinki-Vantaan lentoaseman eteläterminaalissa Elam-akustiikkalevyjä seinä- ja kattopinnoilla.

KUVA: ELAM OY

”Usein paras lopputulos saavutetaan, kun kaikki osapuolet on saatu mukaan keskusteluun.”

Arkkitehdin toivelista

Ilmeisten elementtien – kuten hyvä akustiikka ja paloluokka – lisäksi visuaalisuus on yhä vahvemmassa roolissa kohteissa. ”Eläväinen puupinta ja laadukas työnjälki ovat asioita, joita pidetään arvossa tällä hetkellä”, Ala-Kauhaluoma tietää.

Hän on huomannut, että esimerkiksi kouluissa ja muissa julkisissa kohteissa mietitään nyt entistä tarkemmin interiöörejä ja tämä näkyy suunnittelijoiden yhteydenotoissa.

”Halutaan varmistaa laadukas kokonaisuus, joka on mahdollisuuksien mukaan kotimainen, ekologinen, turvallinen ja näyttävä.” Elam Oy tekee tuotteet Suomessa ja käyttää kotimaisia raaka-aineita, aina kun mahdollista. Yrityksen toimitilat sijaitsevat Mäntsälässä, logistisesti mainiolla paikalla.

Elam-tuotteiden raaka-aineet on todettu puolueettomissa olosuhteissa vähäpäästöisiksi, mikä on tänä päivänä kova myyntivaltti sekin. Tästä osoituksena rakennusmateriaalien päästöluokitus M1.

”Sisäilmaturvallisuus on tietysti asia, joka puhuttaa kentällä paljon. Meillä on tuote, josta ei tule haitallisia päästöjä ilmaan”, toteaa Ala-Kauhaluoma.

Inspiroidu mahdollisuuksista!

Arkkitehti Bratislav Toskovic Parviainen Arkkitehdit Oy:stä pitää Elamin tavasta toimia: hänen mukaansa Elamin osaaminen ja tuotekatalogi on itse asiassa niin kattavaa, että se tuo huomattavasti lisäarvoa suunnittelijan työhön.

”Valikoima on niin laaja, että jo sen läpikäyminen antaa uusia ideoita ja on erittäin inspiroivaa”, hän toteaa.

Kun esimerkiksi eräässä tuoreessa projektissa tarvittiin puulevyjä, jotka kykenevät hedelmälliseen dialogiin rujomman betonipinnan kanssa, Toskovic tiesi välittömästi, että Elamilta löytyy sopiva tuote.

”Elamilla oli tarjota tuote, joka loi kontrastia betonipinnoille ja synnytti luovaa vuoropuhelua uuden ja vanhan välille”, hän kiittelee.

KUVA: ELAM OY

ELAM OY

- kotimainen perheyritys
- myy ja valmistaa julkisten tilojen sisustus- ja rakennuslevyratkaisuja
- auttaa arkkitehtejä, rakennusliikkeitä ja muita asiakkaitaan löytämään parhaat pintaratkaisut
- tuotteet räätälöidään asiakkaan tarpeiden mukaan
- 30 vuoden kokemus toimialalta, tuhansia kohteita
- toimitilat ja tuotanto Mäntsälässä
- päämarkkina-alue Suomi
- vientiä Pohjoismaihin, Venäjälle ja Etelä-Eurooppaan

elam
www.elam.fi

HVL
HOLLOLAN VIILU JA LAMINAATTI

Diagonaaliviilu vakuuttaa

Ala-Kauhaluoma kertoo kohteeseen valitusta räätälöidystä tuotteesta, että kyseessä oli paloturvallinen, akustoiva puupintainen levy. ”Elamin akustiikkarei’itetty levy valittiin, koska toimistokohteen akustiikkaolosuhde on haastava”, hän kuvailee.

Lisäksi tuotteen ulkonäöstä teki erikoisen se, että käytössä oli diagonaaliviilua.

”Yhteistyökumppanimme Hollolan Viilu ja Laminaatti Oy toimitti meille erikoissaumattua CWP teknistä viilua, jonka laatu on ensiluokkaista”, toteaa Ala-Kauhaluoma.

Janne Kuokkanen Hollolan Viilusta ja Laminaatista kiittelee hänkin yhteistyötä, joka on syventynyt vuosi vuodelta. ”Yhteistyötä on tehty jo pitkään ja itse asiassa 2019 on ollut meille se huippuvuosi.”

Hollolan Viilu ja Laminaatti hankkii tekniset viilunsa kotimaiselta CWP Coloured Wood Products Oy:ltä ja on yrityksen ainoa jälleenmyyjä Suomessa. ■

KUVA: ELAM OY

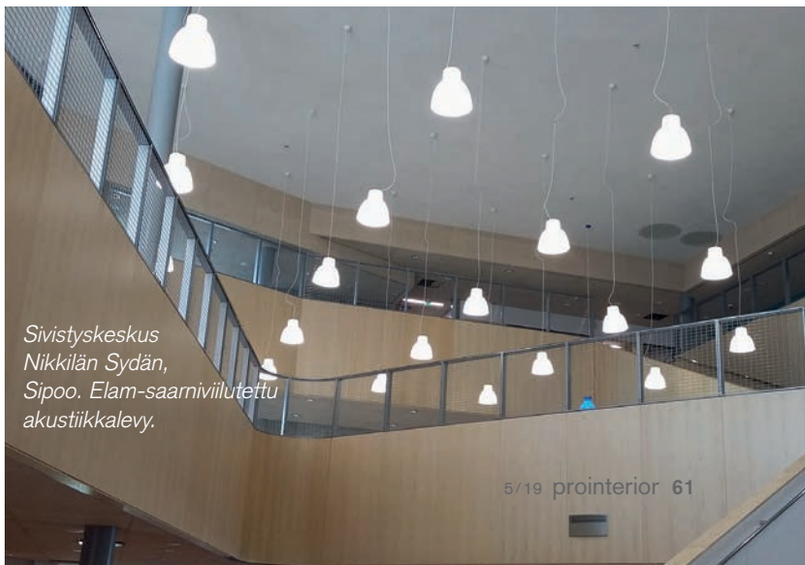

Sivistyskeskus Nikkilän Sydän, Sipoo. Elam-saarniviilutettu akustiikkalevy.

VIHERKASVEILLA ELINVOIMAA ARJEN YMPÄRISTÖIHIN

TEKSTI: TANJA KARPASTO

Luonnossa oleminen on rentouttavaa ja rauhoittaa mieltä. Vihersisustaminen tarjoaa monipuolisesti mahdollisuuksia ja raikkaita ideoita luontoelementtien ja ihmisten kohtaamisille sisätiloissa.

KUVA: INNOGREEN

”VIIME AIKOINA on ollut oikea viherkasvien trendi”, kertoo Vuoden sisustusarkkitehti 2019 Paula Salonen ilahtuneesti. Viherkasvien ystävänä aina ollut Salonen sanoo, että verrattuna aikaisempaan nyt halutaan monenlaisia kasveja, joiden ei tarvitse olla pelkästään ruukkuihin istutettuina ja hallitussa järjestyksessä: ”Tykkään, että kasvit voivat olla enemmän villisti”.

”On myös erilaisia viherseiniä, jotka ovat ryhdikkäitä ja voivat toimia tilanjakajina. Kasvit tarvitsevat kasvupaikan edelleenkin, mutta ne voivat muodostaa kasvihuonemaisia tiloja; eri korkuisia, ripustettuja tai monenlaisia kasveja yhdessä”, kuvailee Salonen vihersisustamisen kehityssuuntauksia tällä hetkellä.

Hyvinvointinäkökulmasta katsottuna tiedetään, että metsäkävelyt ovat suositeltavia ja luontoa pidetään elvyttävänä elementtinä. Ilmaston muutoksen aikana vihersisustuksen ekologinen aspekti on lisänä kaikelle hyvälle, mitä viherkasveilla voidaan tehdä.

”Viherkasvit eivät kuluta luonnonvaroja. Se on yksi harvinaisista asioista, joilla voidaan tuottaa hyvää visuaalisuuden lisäksi”, toteaa Salonen ja kertoo, että esimerkiksi monitilaympäristössä viherkasveilla voi olla paikkansa myös funktion kannalta.

”Monitilassa ideana on, että paikan voi valita työtehtävän mukaan. Tarvitaan myös selkeää, virkistävää ja rauhoittavaa tilaa, mahdollisuutta päästä pois multitaskaamisesta.”

Vihersisustaminen kannattaa kytkeä osaksi kohteen suunnitteluprosessia todella aikaisessa vaiheessa. Kasvit tarvitsevat valoa ja vettä, mikä tarkoittaa sähkön, viemäröinnin ja kastelujärjestelmän huomioon ottamista talotekniikan suunnittelussa. Vihersisustamiseen liittyy lisäksi

KUVA: PAULIINA SALONEN

KUVA: VIHERSISUSTUS LUWASA OY

paljon muutakin, mikä vaatii erityisosaamista ja yhteistyötä alan ammattilaisten kesken. Amppeleiden paluun myötä ripustaminen on yksi niistä asioista, joihin tarvitaan ennakoivaa otetta.

”Jos suunnitteluvaiheessa ajattelee esimerkiksi ripustettavaa kasvia työpisteen päälle, silloin tarvitaan asiantuntemusta, kekseliäisyyttä ja avoimuutta kumppaneilta. Valikoimaa on ollut hyvin ja asiantuntijakumppaneita, joiden kanssa on ollut hyvä tehdä yhteistyötä”, kiittelee Salonen.

Kotimaiset vihersisustusalan yritykset tarjoavat monipuolisia asiantuntija-, suunnittelu- ja toteutuspalveluita sekä viherkasvien huoltoa, jotta kasvit voivat hyvin ja kestävät näyttävinä pitkälle tulevaisuuteen. Viheralan ammattilaisten perusviesti on yhdenmukainen: vihreys tuottaa hyvinvointia, sen vaikutukset ovat rentouttavia ja virkistäviä, mikä lisää tyytyväisyyttä ja työtehokkuutta.

”Viherkasvit lisäävät hyvää fiilistä”, kiteyttää Viherviisikko Oy:n operatiivinen johtaja Kenneth Björklöf.

”Ihminen voi paremmin mitä enemmän on kosketuksissa luonnon kanssa. Viimeiset vuosisadat olemme rakentaneet kaupunkeja ja sulkeneet luonnon ulkopuolelle. Nyt halutaan ympäristöjä, jossa ihmiset voivat hyvin”, sanoo Oula Harjula, perustajaosakas InnoGreeniltä.

Luwasa Oy:n toimitusjohtaja Outi Nieminen puolestaan nostaa tärkeän lähtökohdan hyvinvointivaikutusten rinnalle: ”Vihersisustus tuo raikkautta ilmeeseen ja tukee brändiajattelua.”

Ennakointi kannattaa aina

Ekologisen ja kestävän vihersisustuksen suunnittelu vaatii aikaa ja tietoa kasveista sekä niille suotuisista olosuhteista. Mitä aikaisemmassa vaiheessa viherkasvit otetaan mukaan suunnitteluun sitä paremmin toteutus vastaa odotuksia, täyttää turvallisuusvaatimukset ja säästää kustannuksia.

”Kaikki, mikä halutaan integroida rakenteisiin, olisi hyvä tietää etukäteen, jotta voidaan toteuttaa mahdollisimman näyttävää ja juuri sitä, mitä halutaan”, sanoo Outi Nieminen.

KUVA: VIHERVIISIKKO OY

”Kasvivalot voi lisätä jälkikäteenkin, mutta ne eivät aina sovi muuhun tyyliin”, kertoo Nieminen ja muistuttaa, että toteutuksen aikataulutuksessa olisi hyvä huomioida myös se, että kasvi on elävää materiaalia, jolla on oma kasvatusaikataulunsa.

”Jos halutaan jotain tiettyä lajiketta tai valmiiksi suuri kasvi, niitä ei voi taikoa hetkessä. Kasvattajat osaavat varautua kysyntään, mutta isommissa kasveissa kuten esimerkiksi puissa, olisi hyvä tietää suunnitelmat riittävän ajoissa.”

Oula Harjulan näkemyksen mukaan kauppakeskuksista on tulossa sisäpuistoja, jonne ihmiset voivat tulla luonnon lähelle sisätiloihin. Kaupallisissa ympäristöissäkin haetaan ratkaisuja, joissa vihreys ohjaa tilan käyttöä ja tarjoaa stressittömiä paikkoja työnteolle ja hengailulle.

”On tärkeää suunnitella millaiset istutukset tilaan sopivat, jotta jää avaruutta eivätkä kasvit peitä liikaa ja ole paloturvallisuuden tiellä”, kuvailee Harjula.

KUVA: VIHERVIISIKKO OY

KUVA: INNOGREEN

Houkutteleva ja monipuolinen vihersisustus vaatii huoltamista säilyttääkseen elinvoimansa ja näyttääkseen hyvältä. Kohteen budjetointivaiheessa kannattaa huomioida juoksevat kustannukset, joiden muodostumiseen vaikuttaa kasvien määrän ja huoltotiheyden lisäksi niiden sijoittelu.

”Ammattilaisten tekemä huolto on suositeltavaa. Hintaan vaikuttaa muun muassa tarvitaanko henkilönostimet ja saako huollon tehdä esimerkiksi vain yöaikaan”, Outi Nieminen sanoo.

”Kasvien huoltaminen ei ole pelkkää kastelua. Tarvitaan lannoitteet, tuennat, leikkaukset ja viherkasvien kääntely valon ja kasvun mukaan. Myös tekokasvit tarvitsevat huoltoa”, opastaa Kenneth Björklöf.

Toimitilojen käyttäjät eivät aina innostu elävien kasvien pudottelemista roskista ja mullanpelkokin keskusteluttaa usein, vaikka luontopolulta löytyy moninkertainen määrä samoja mikrobeja. Viherkasvien säännöllinen hoitaminen edesauttaa, että kasvi säilyttää kosteutensa eikä sen pintaan ala kertyä epäpuhtauksia.

Uusia innovaatioita vihersisustamiseen

Maine viherkasvien hyvää oloa tuottavista vaikutuksista on kantanut kauas ja ihmiset osaavat jo toivoa viherympäristöjä työnantajiltaan, asiantuntijat kertovat. Toteutusvaihtoehtoja eri mittakaavan tarpeisiin löytyy ja kullekin kohderyhmälle juuri sopivaa kasvi- ja tuotevalikoimaa. Joskus pelkästään ruukkujen vaihtaminen modernimpiin malleihin raikastaa yleisilmettä ja ilahduttaa tilojen käyttäjiä.

”Viherseinälle kevyempi vaihtoehto voi olla viherkasvitaulu omalla vesisäiliöllä, joka ei näin vaadi erillistä vesiliitäntää tai sähköä”, sanoo Björklöf.

Jos tila ei salli asennuksia kiinteisiin rakenteisiin, vihersisustuksen voi toteuttaa myös irtokalusteratkaisuna ja käyttää liikuteltavia tilanjakajia. Vihreys korostuu kauniisti, kun kalusteeseen integroidaan valo, joka antaa eloa kasveille ja lähiympäristöön.

”Havukasvit, sammaleet ja jäkälät edustavat tämän hetken trendiä, kun halutaan tuoda pohjoismaista luontoa esiin”, opastaa Nieminen. Hän visioi, että seuraavaksi tulevat ylöspäin kurottelevat viherpilarit, viherverkot ja liaanit, jotka ovat näyttäviä korkeissa tiloissa, mutta samalla kapeita ja kevyennäköisiä. ”Kokeellisuus on aina piristävää.”

Oula Harjulan mielestä yhteistyötä alalla voisi vielä vahvistaa: ”Kun ammattilaiset tekevät yhteistyötä, syntyy parempia ratkaisuja. Luontoa on kunnia edustaa”.

Myös sisustusarkkitehti Paula Salonen näkee tilaa uusille avauksille. ”Kaikkea ei ole vielä tehty vihersisustamisen osalta.” ■

KUVA: VIHERSISUSTUS LUWASA OY

Sisustusarkkitehdit SIO ry

KOLUMNI

Tatu Ahlroos
Puheenjohtaja
Sisustusarkkitehdit SIO

KUVA: MARTIN THÖRNBLOM

MANO ERDVÉ 2019 – VUODEN LIETTUALAISIA SISUSTUSARKKITEHTIKOHTEITA VALITSEMASSA JA AJATUKSIA TILAN PSYKOLOGIASTA

KUVAT: TATU AHLROOS

KESKIVIIKKOISENA ILTANA Liettuan kansallismuseossa jaettiin palkinnot vuoden sisustusarkkitehtuurikohteille viidessä eri kategoriassa. Kansainvälisessä arviointiryhmässä oli allekirjoittaneen lisäksi arkkitehti Ralf Lööke Eestistä ja sisustusarkkitehti sekä Euroopan sisustusarkkitehtijärjestön puheenjohtaja Martin Thörnblom. Tuomaristo oli kovin yllättynyt kilpailijoiden äärimmäisen kovasta tasosta: laajasta joukosta osallistujia piti kunkin valita kilpailun nettisivujen avulla 40 kohdetta jatkoon, joista kahden päivän vierailun aikana ehdimme kahteenkymmeneen tutustua paikanpäällä.

Omalle osalleni jäi palkintogaalassa kuuluttaa lavalle vuoden julkisen tilan voittaja. Palkinto meni sympaattiselle mutta huolella ja näkemyksellä suunnitellulle kahvilalle Kaunuksen kaupungissa. Erityisesti voittotyössä ilahduttivat suoraan seinäpintaan maalatut uniikit maalaukset, mikä on harvinaisempaa ja työläämpää nykyaikana, kun melkein mitä tahansa voi tulostaa mille tahansa pinnalle. Toimistosisustuksia valittaessa kolmen kärkeen oli päässyt kolme erilaista co working-tilaa. Voittaja ”Light House” tarjosi konseptissaan myös yöpymistä ”co living” termillä, joko kapselissa tai omassa hotellihuoneessa. Tilasta löytyi myös joogahuone sekä ”itkuhuoneeksi” nimetty rauhoittumistila.

Jälkikäteen saimme kuulla kuinka valintamme olivat herättäneet hämmennystä, prameampia ja taiteellisempia kohteita edustaneiden ennakkosuosikkien jäädessä paitsioon palkintoja jaettaessa. Etenkin tavallisessa kerrostalossa sijainnut vajaan seitsemänkymmenen neliön asunto - joka oli jaettu taidokkaasti ja maltillisesti väreillä erillisiin tilakategorioihin - palkintopallilla aiheutti pienoista hämmennystä. ”Olette saanet valinnallanne muutoksen aikaiseksi ja hyvä niin”, totesi eräs kilpailuun osallistunut sisustusarkkitehti palkintojen jaon jälkeen, jonka kohteelle annoin ekstrapisteen ainoana kohteena, jossa oli käytetty myös tuoksuja. Kyseessä oli suuri moderni toimistokompleksi, jonka lattiapintaan maalatut, upotetut ja liimatut lehtikuviot kuljettivat liikevirtoja, niin ulkotiloissa, parkkihallissa kuin aula- ja käytävätiloissa.

Tuoksut ovat yksi ihmiseen voimakkaimmin vaikuttavista elämyksistä ja käytössä kaupallisessa suunnittelussa lähinnä grillikioskien yhteydessä. Pavlovin koira-efektillä sekä muistilohkoa vahvasti stimuloivana, niillä pystyisi sisustusarkkitehtuurissa vaikuttamaan laajemminkin kuin nykyään. Digitalisaation laput silmillämme, ei kaikista yksinkertaisimpia ratkaisuja aina osata ottaa huomioon. Voi jopa kysyä vaikuttiko vastajauhettujen papujen tuoksu alitajuisesti tuomareiden päätöksentekoon pitkän päivän jälkeen kahvilassa vieraillessa?

”Valitsemassanne kohteessa ollut vihreä väri ei ole Liettualainen. Liettualaiset reagoivat siihen erikoisesti ja voimakkaasti”, aukaisi paikalle saapunut terapeutti asuntokategorian voittajan värimaailman potentiaalisia traumatisoivia vaikutuksia Liettualaisiin. Hänen vastaanottonsa oli ollut toimistokategoriassa osana kilpailua. Paikalla oli myös vastaanoton suunnitellut arkkitehti, joka terapeutin tulkkaamana kertoi halunneensa luoda tilaan rauhoittavan ja turvallisen tunnelman maantieteilijä Jay Appletonin teorioihin nojaten: meillä kaikilla on sisäisen tarve palata takaisin Afrikan savanneille – ihmisrodun kantakotiin. Savanniteema ei tuonut kuitenkaan voittoa tällä kertaa, mutta rauhallisen ja ystävällisesti kutsuvan tunnelman kokeminen vierailemissamme kohteissa toi aina ison papukaijamerkin tuomarin muistivihkoon. ■

OPDECO

KALUSTAA TOIMISTOT,
RAVINTOLAT, HOTELLIT &
MUUT JULKITILAT

Erikoiskalusteet valmistetaan Kuusamossa 40 vuoden kokemuksella. Levykalusteiden ja puukalusteiden lisäksi metallikalusteet, verhoilut ja lasituotteet.

MUSEOKATU 5, 00100 HELSINKI | 0207 558 045 | WWW.OPDECO.FI

prointerior

www.prointerior.fi

Anna tilojen metsittyä

– VIHERVIIDAKKOJEN ASIANTUNTIJA JO 50 VUOTTA

50 VUOTTA VIHREÄÄ PALVELUA

vihersisustus.fi

Vihersisustus Luwasa®

ÄLYKÄSTÄ AVAINHALLINTAA

Yksikään avainjärjestelmä ei ole turvallinen niin kauan, kun avain on väärissä käsissä

Kiinteistön kulkuun monesti käytetään erilaisia yhdistelmiä mekaanisia ja sähköisiä ratkaisuja. Avainhallinta on osa kiinteistön turvallisuutta, johon kuuluu valittu turvallisuustaso, avaimen säilytys ja varmennettu käyttöoikeus. AM avainhallinta hallitsee avaimia avainjärjestelmästä riippumatta.

AM AVAINHALLINNAN pilvipohjaisesta käyttöliittymästä näkee lähes reaaliajassa ja nopeasti missä avaimet ovat ja milloin ne palautuvat. Avaintiedot pysyvät aina ajan tasalla ja avainliikennettä pystytään seuraamaan, kun avainhallinta pisteeltä luovutetaan oikeat avaimet varmennetulle henkilölle henkilöllisyystodistusta vastaan. Käyttöliittymän avulla asetetaan palautuspäivä, jolloin avaimia odotetaan takaisin. Lisäksi järjestelmä hälyttää automaattisesti, kun laina on päättynyt ja lähettää palautuspyynnön sähköpostitse asiakkaalle.

Integrointi nopeuttaa isännöitsijän arkea

Järjestelmä on mahdollista integroida rajapintaa hyödyntämällä eri järjestelmiin, esim. laskutukseen- sekä kiinteistönhallintaan, jolloin tieto kulkee salattuna ja katkeamattomana toimijalta toiselle. Isännöitsijä voi ohjelman kautta pyytää avainten luovutusta luotettavasti oman käyttöliittymänsä kautta. Kustannuksia ja aikaa säästyy, kun tietoa ei tallenneta moneen kertaan ja hävinneiden tietojen ja turvamateriaalin määrä vähenee. Avainten luovutukset ja palautukset dokumentoidaan sähköisesti ja sujuvasti ilman pitkiä jonotusaikoja.

Järjestelmä on yhtä laadukas kuin siihen syötetty data

Toiminnan kulmakivenä on se, että järjestelmään syötetään täsmällistä ja kuranttia tietoa. Työn tilaajalle kerrotaan haasteet avainhallinnan hoidossa ja ehdotetaan pitkän aikavälin ratkaisuja, jolla kiinteistön turvallisuutta voidaan nostaa hallitusti. Raportoimme jo vastaanottovaiheessa ongelmista, jotka vaativat välitöntä reagointia ja samalla ehdotamme toimenpiteitä, joilla varmistetaan kiinteistön lukoston huoltovarmuus. Kun järjestelmän tieto on ajantasaista, on myös hallinta vaivatonta. Valtakunnallisen toimijan kanssa yhteistyö sujuu ripeästi ja varmasti. AM avainhallinta -pisteissä on paikkakunnasta riippumatta sama ohjelma ja toiminta perustuu samaan palveluperiaatteeseen.

Reaaliaikaisuus säästää aikaa ja rahaa

Esimerkiksi, kun isännöitsijä tilaa huollon kohteeseen. Ennen kuin hän lähettää urakoitsijan avainhallinnan pisteeseen noutamaan huoltoavainta, tarkistaa isännöitsijä omasta käyttöliittymästään, että onko ko. avaimet kaapissa. Samalla hän laittaa järjestelmän kautta luovutuspyynnön, jossa on hakijan tiedot valmiina. Avainhallinta luovuttaa oikean avaimen varmennetulle henkilölle henkilöllisyystodistusta vastaan. Avainhallinta vielä asettaa palautuspäivän, jolloin avaimia odotetaan takaisin.

Eräässä ilkivaltatapauksessa kiinteistön komeroihin ja asuntoihin oli menty yöllä käyttäen avainta sisäänpääsyyn. Avainhallinnasta nähtiin tarkat tiedot, milloin yleisavain oli lainattu ja palautettu sekä kenen hallussa avaimet olivat tapahtuman aikana. Selvittäminen vei muutamia minuutteja, kun järjestelmästä tarkistettiin avaimen leimauksella tapahtumat. ■

Lisätietoja: www.amavainhallinta.fi, www.amsecurity.fi, www.amlukkoasema.fi

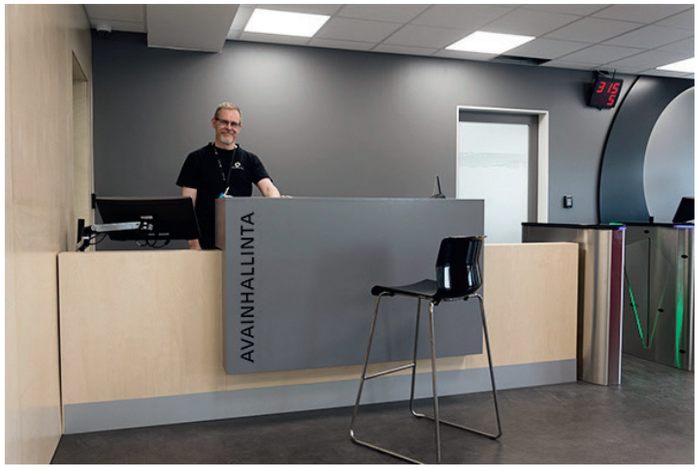

KANSAINVÄLINEN PERSONOIDUN SISUSTAMISEN KILPAILU TARJOAA NÄKYVYYTTÄ

ANTALIS INTERIOR DESIGN AWARD on kansainvälinen personoidulle sisustamiselle omistettu kilpailu, joka järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 2017. Kisaan osallistui lähes 350 projektia 29 eri maasta, joten menestyksen innoittamana kilpailu järjestetään nyt toisen kerran.

Arkkitehdit, suunnittelijat, tulostajat, yritykset ja alan oppilaitokset kutsutaan osallistumaan kilpailuun 1.10.2019–31.1.2020 välisenä aikana. Kilpailuun osallistumisen edellytyksenä on, että 1.1.2018 jälkeen toteutetussa / käynnistetyssä sisustusprojektissa on käytetty vähintään yhtä Antaliksen valikoimaan kuuluvaa materiaalia. Osallistuja syöttää projektinsa suoraan www.antalisinteriordesignaward.com -kilpailusivustolle. Kaikki kilpailuun hyväksytyt työt tulevat näkyviin sivuston Gallery-osiossa tarjoten osallistujille näkyvyyttä ja sen myötä tunnettuutta ja mahdollisuuksia kontakteihin kansainvälisellä tasolla.

Completed projects -sarjassa on tarjolla viisi eri kategoriaa: Hospitality, Retail, Office, Home ja Public building. Lisäksi Textile Awards -sarjaan voi osallistua, jos projektissa on hyödynnetty Antaliksen tekstiilituotteita ja vastaavasti Achitectural Films Awards -sarjaan sisustuskalvoilla. White model 3D project -sarjassa jokainen, jolla ei ole valmista tai meneillään olevaa projektia, voi luoda kilpailusivustolla olevaan pohjaan oman ratkaisunsa Antaliksen suurkuvavalikoimaa hyödyntäen; sarjan voittaja palkitaan 2 500 eurolla. Public Recognition Award -palkinnon voittaa puolestaan projekti, joka saa kilpailusivustolla eniten ”tykkäyksiä”.

Kilpailun tuomaristo koostuu kansainvälisistä design-alan toimijoista. Yhdeksän voittajaa julkistetaan FESPA-messuilla Madridissa maaliskuussa 2020. He hyötyvät laajasta näkyvyydestä mediassa, kilpailusivuston Gallery-osiossa, sosiaalisessa mediassa, Antaliksen nettisivuilla sekä kansainvälisissä tapahtumissa ja asiakastilaisuuksissa ympäri maailmaa. ■

Lisätietoja: www.antalisinteriordesignaward.com ja www.antalis.fi

Riemusta Oy:n suunnittelema Taitorin toimistotilojen uudistus on esimerkki edellisen kilpailun Office-kategoriaan osallistuneesta suomalaisesta työstä. Tämä projekti löytyy myös The BOOKista. Sinne on yksiin kansiin koottu edellisen kilpailun voittotyöt ja muita kilpailuun osallistuneita mielenkiintoisia toteutuksia.

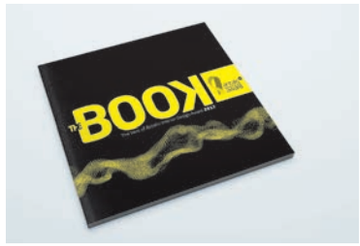

Esimerkki aikaisemmasta 3D-mallia hyödyntäneestä kilpailutyöstä.

KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ AULIS LUNDELLIN TERÄSRAKENNERATKAISUILLA

AULIS LUNDELL Oy on panostanut merkittävästi hiilijalanjälkensä pienentämiseen. Viimeisimpänä ympäristötekona Lundell on hankkinut erittäin ekologiselle Gypsteelille sekä kevyille ja kantaville teräsprofiileille EPD-ympäristöselosteet, jotka antavat rakentajille ja suunnittelijoille luotettavaa ja vertailukelpoista tuotetietoutta kestävien päätösten tueksi. Tuoreissa EPD-selosteissa huomioitavaa teräsrakenteiden pitkäaikaiskestävyys, sekä Lundellin tuotteet ovat 100%:sti kierrätettäviä ja että niiden materiaalihukka on lähes olematon.

Rakentaminen on tärkeässä roolissa, kun Suomi pyrkii saavuttamaan ilmastotavoitteensa. Rakennusten hiilijalanjälkeen kiinnitetään jatkuvasti yhä enemmän huomiota. ■

Lue lisää Aulis Lundell Oy:n työstä rakentamisen hiilijalanjäljen pienentämiseksi: www.aulislundell.fi/epd

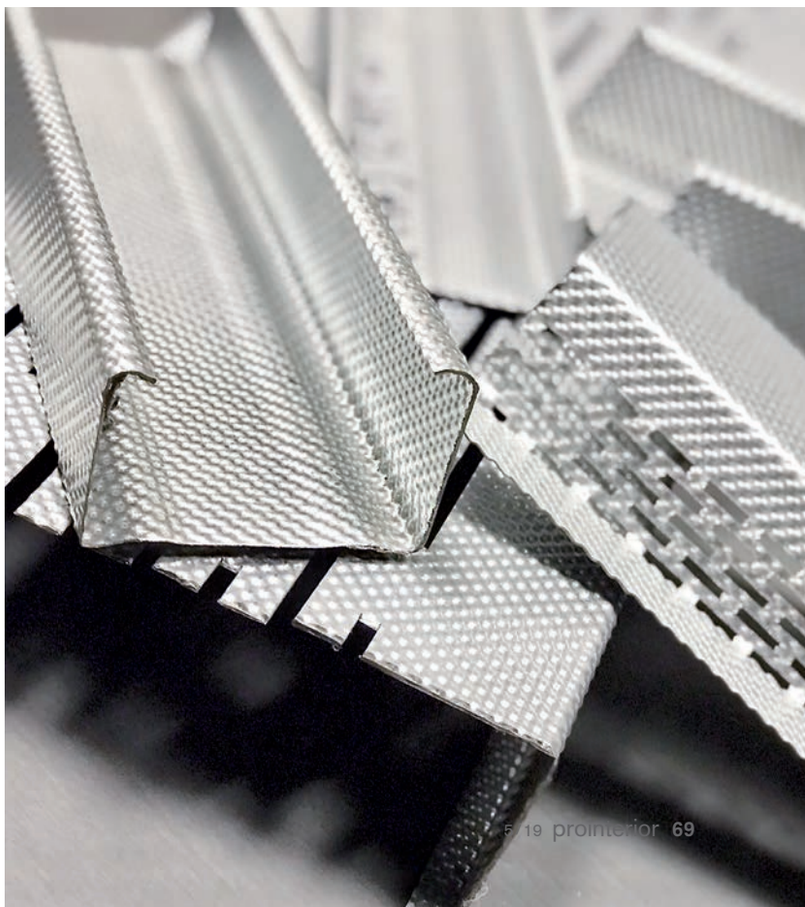

Gypsteel -tuotteet käyttävät vähemmän terästä, ja se vähentää suoraan yrityksesi sisärakentamisen vaikutuksia ympäristöön. Gypsteel -tuotteiden LCA-laskelmat on vahvistanut The Norwegian EPD Foundation.

VARMAA VEDENPOISTOA SEAL IN TEKNOLOGIALLA

Vuonna 1972 Münchenin Olympiastadionista tuli ensimmäinen rakennus, jonka pintavedenpoistoon käytettiin ACO:n polymeeribetonista valmistettua kourua. Sen ylivoimaisten ominaisuuksien ansiosta tästä ympäristöä säästävästä materiaalista tuli todella käänteentekevä innovaatio, joka on pysynyt ajankohtaisena aina nykypäivään asti.

POLYMEERIBETONIN JA uuden Seal in -teknologian ansiosta ACO on nyt luonut uuden, tehokkaamman ja luotettavamman kourujärjestelmän kuin koskaan ennen. Integroidun tiivisteen ansiosta ACO Multiline® Seal in -kouru tiivistää kourujärjestelmän avainkohdat ja varmistaa hallitun vedenkäsittelyn jokaista pisaraa myöten. Vankkarakenteisen rungon ja tasaisten liitoskohtien avulla uudet kourut ovat myös entistä tehokkaammin itsestään puhdistuvia ja helpommin asennettavia.

Vaivattoman asennuksen ja varman vesitiiveyden lisäksi ACO tarjoaa myös markkinoiden laajimman ritilävalikoiman. Materiaalivaihtoehtoina ovat ruostumaton teräs, sinkitty teräs, komposiitti tai valurauta. Kouruelementit, reunukset, yksityiskohdat ja materiaalit takaavat tuotteelle esteettisyyden, käytännöllisyyden ja pitkän elinkaaren. ■

Lisätietoja: www.aco-nordic.fi/tuotteet

UUSI ILME JULKISIVUVERKOLLA

Modernit ja uniikit julkisivuverkot piristävät kaupunkikuvaa ja jäävät mieleen

TEKSTI: MERJA MAUKONEN

NÄYTTÄVÄ JA yksilöllinen julkisivuverkko on nopea ja kätevä tapa muuttaa rakennuksen ulkonäköä. Hengittävä ja eristävä julkisivuverkko suojaa rakennusta UV-säteilyltä ja kosteudelta sekä vaimentaa ääntä.

Vuonna 2009 painettujen Archiprint-julkisivuverkkojen keksijä ja kehitysvastaava Peeter Poom tarttui haasteeseen, kun Tallinnan teknillisen yliopiston kirjaston verkkojulkisivulle haettiin toteuttajaa.

”Olimme oikeassa paikassa oikeaan aikaan. Verkkojulkisivun suunnitteluun, toteutukseen ja asennukseen kului viisi kuukautta. Nykyään toimitamme ja asennamme julkisivuverkon 25 päivässä. Palveluun kuuluvat seinän mittaaminen, kiristysprofiilin asennus sekä verkon asentaminen”, Poom sanoo.

Poom on jatkanut tuotteen parissa kehittämällä erilaisia verkkoratkaisuja.

”PVC-kankaita on käytetty aiemminkin julkisivuissa, mutta meidän innovaatiomme oli painaa kankaalle asiakkaan toiveiden mukainen yksilöllinen kuva. Verkon sisä- ja ulkopuolelle voidaan painaa erilaiset kuvat”, kertoo Poom.

Laadukkaat painovärit kestävät vuosia. Archiprintin uutuustuote mahdollistaa esteettömän näköalan rakennuksen ikkunoista ulos.

”Uudessa verkossa ulkopuolelle on painettu kuva, mutta sisäpuolelta verkko on ihmissilmälle näkymätön”, Poom kuvailee.

Julkisivuverkko suojaa rakennusta

Julkisivuverkkojen hyötyjä on tutkittu Euroopassa. Kankaan ja seinän väliin jää 6–10 cm ilmakerros, joten kangas estää sateen ja UV-säteilyn pääsyn seinille sekä toimii eristeenä helteellä ja pakkasella.

”Lisäksi julkisivuverkko vaimentaa ulkoa kantautuvia ääniä”, lisää Poom.

Esimerkiksi kauppakeskuksissa lasiseinien väliin asennettu painettu verkko lisää turvallisuutta.

Archiprint tekee yhteistyötä arkkitehtien kanssa rakennuksen suunnitteluvaiheessa, jolloin voidaan suunnitella paras tapa julkisivuverkon kiinnittämiseen. Myös vanhempien rakennusten ulkonäköä voidaan modernisoida julkisivuverkolla.

”Kiristysprofiilin asentamisen jälkeen rakennuksen ilmeen päivittäminen on helppoa ja nopeaa. Julkisivuverkon voi valita vaikkapa vuodenaikaan sopivaksi”, Poom sanoo.

Suomessa Archiprint-julkisivuverkkoja edustaa Print World Oy. ■

Lisätietoja antaa Peter Loorits: peter@archiprint.eu sekä www.archiprint.fi

NANOPINNOITTEILLA KESTÄVYYTTÄ, EKOLOGISUUTTA JA TALOUDELLISUUTTA

NANOPINNOITTEET OVAT viime aikoina herättäneet paljon kiinnostusta kuluttajakodeissa, kun etsitään kestävämpiä ratkaisuja kylpyhuoneen elinikään. Perinteisen kylpyhuoneen pinta on kaakeloitua pintaa, jossa saumat ovat saumattu erillisellä aineella. Normaalissa tapauksessa, jossa vedessä ei ole epäpuhtauksia, kylpyhuone saattaa pysyä säännöllisellä pesulla kunnossa 10–20 vuotta, kunnes se vaatii kalliin remontin. Silloin kun veden mukaan pääsee epäpuhtauksia kuten rasvaa, likaa, ruostetta, kalkkia yms. lyhenee kylpyhuoneen ikä selvästi. Tämä johtuu siitä, että saumat imevät itseensä tämän lian ja tummuvat, väliin alkaa kasvaa kasvustoa, pahimmassa tapauksessa hometta. Kun saumat ovat tukossa, jää vesi kaakelin taakse ja kosteus alkaa tehdä tuhojaan. Saumat rapautuvat ja homeella on optimaalinen kasvualusta.

Nanopinnoituksen asennuksella saadaan perinteisen pinnan päälle hengittävä nanopinnoite, jonka nanopartikkelit sitoutuvat toisiinsa van der Waals-voimilla. Nanopartikkelien koko on merkittävästi pienempi verrattuna vesimolekyyleihin, näin veden pintajännite ei pääse rikkoitumaan ja vesi liitää pinnoitteen pinnalla ja siirtyy viemäriin. Nanopinnoite perustuu piidioksidi Si02, jota käytetään paljon meikki- ja elintarviketeollisuudessa. Pinnoite on myrkytön ja vaaraton sekä ihmisille, eläimille, että luonnolle.

Nanopinnoite tuo vanhalle ja uudelle kylpyhuoneelle keskimäärin 10 vuotta lisää elinaikaa. Tämä ei ole vain kestävämpi ja ekologisempi vaihtoehto, mutta myös lompakkoystävällisempi.

Nanopinnoite toimii parhaiten lasi-, kaakeli-, betoni-, puu- ja kivipinnoilla. ■

Lisätietoja: www.nanoksi.fi, asiakaspalvelu@nanoksi.fi

TYYLIKKÄITÄ EKOLOGISIA AKUSTIIKKALEVYJÄ JA AKUSTOIVIA VALAISIMIA

TEKSTI: JARI PELTORANTA

KOTIMAISEN ACUSTA Oy:n akustoivat seinälevyt, sermit ja valaisimet tarjoavat aivan uudenlaisia mahdollisuuksia sisustussuunnittelulle. Harkitun muotokielen lisäksi tuotteiden akustiset ominaisuudet on pyritty saamaan maksimaalisen tehokkaiksi kaikissa tuoteryhmissä. Tuotteet valmistetaan Suomessa.

”Acustan tuotteiden mitoituksia voidaan säätää lähes vapaasti tilaajan ja suunnittelijan toiveiden mukaisesti. Perusvärien lisäksi huopalevypinta voidaan pinnoittaa lukuisilla eri kangasvaihtoehdoilla. Puu- ja metalliosissa on eri materiaali- ja värivaihtoehtoja. Yhdistelmä- ja sommittelumahdollisuudet ovat käytännössä rajattomat”, Acustan toimitusjohtaja Marko Ståhlstedt sanoo.

Materiaalina juomapulloista valmistettu polyesterihuopa

Acustan tuotteiden perusmateriaalina on kierrätettävistä muovipulloista saatava polyesterikuitu. Tuotteet ovat pölyämättömiä, myös allergiaherkille soveltuvia, ja pinta on turvallinen kolhunkestävyydessään.

Acustan valaisimet ovat LED-valaisimia. Hyvien valo-ominaisuuksien lisäksi niiden akustoiva teho on useimpia akustiikkavalaisimia suurempi myös runkorakenteen vaimentaessa ääniä. Valaisimet voidaan varustaa himmennyksellä ja älyohjaustekniikoilla. ■

Lisätietoja: www.acusta.fi

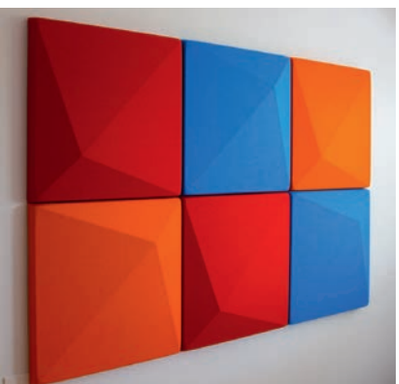

JULKISIVULASITUKSELLA VOIDAAN SAAVUTTAA MERKITTÄVIÄ POSITIIVISIA VAIKUTUKSIA SISÄILMASTOON SEKÄ KOKONAISKUSTANNUKSIIN

JULKISIVULASITUKSELLA VOIDAAN vaikuttaa rakennusten sisäilmastoon kuten lämpöenergian läpäisyyn, auringon häikäisyyn sekä huoneen valaistukseen, erilaisin keinoin. Lasipaketissa tai sen sisällä olevien toiminnollisuuksien ansiosta ei lasien lisäksi aina tarvita erikseen ulkoisia- tai sisäisiä sälekaihtimia tai vastaavia järjestelmiä. Tämän ansiosta voidaan toteuttaa näyttäviä, arkkitehtonisia lasijulkisivuja. Jo rakennuksen suunnitteluvaiheessa kannattaa ottaa huomioon erikoisjulkisivulasien korkea energiatehokkuus, jonka ansiosta mm. sisäilman jäähdytyksen tarve vähenee. Näiden ominaisuuksiensa ansiosta, toiminnalliset erikoisjulkisivulasit valitsemalla, voidaan päästä merkittäviinkin säästöihin rakennuksen kokonaiskustannuksissa.

SageGlass-elektrokromaattisen julkisivulasin tummuutta voidaan säätää portaattomasti kirkkaan ja tumman välillä. Säätämällä lasi tummimmalle saadaan sen valonläpäisyarvo muutettua 60:stä 1:een prosenttiin, tämän myötä myös auringon lämpösäteily sekä auringon häikäisy oleellisesti pienenee. Tummuuden säätö voidaan tehdä manuaalisella kytkimellä tai haluttaessa voidaan se yhdistää talon automatiikkaan esim. ajan tai päivänvalon mukaan säätyväksi.

Okalux-eristyslasipakettien välitilaan on sijoitettu erilaisia lisäosia, kuten metalliverkko, kapillaarikenno tai puusäleikkö. Näiden ansiosta luonnonvalon määrä ja lämpöenergianläpäisy rakennukseen voidaan määritellä projektikohtaisesti. Huoltovapaat Okalux- lasit toimivat useissa ratkaisuissa auringonsuojausominaisuuksien osalta suuntaselektiivisesti, suojaten sisätiloja lämpökuormalta ja häikäisyltä auringon sijainnista riippuen. ■

Lue lisää osoitteesta: www.vitrea.fi

SageGlass.

Okaluxin KAPILUX -kapillaarikennolasi.

POISTUMISVALOJEN LANGATON TIEDONSIIRTO PELASTAA IHMISHENKIÄ

Suuren kiinteistön turva- ja opastevalot tarvitsevat tänä päivänä paitsi sähköä, myös tietoa. Poistumisteiden valaisimet muodostavat dataverkon, jossa valvotaan valaisinten ja järjestelmän toimintaa jatkuvasti. Ja esimerkiksi poikkeustilanteessa, kuten sähköverkon toimintahäiriön aikana, valaisimet toimivat oman akkunsa varassa, ja tilanteen palatessa normaaliksi liittyvät taas yhteiseen valvontaan.

NORMAALITILANTEESSA TURVA- ja opastevalot saavat siis virtaa rakennuksen sähköjärjestelmästä. Kaapeloinnin kannalta on yksinkertaisinta, jos molempien valaisinryhmien sähkönjakelu hoidetaan samalla kaapeloinnilla, kuten esimerkiksi Exilightin ESC-200-järjestelmässä. Poikkeustilanteessa valaisimet saavat virtaa valaisinkohtaisista akuista tai keskusakuista, vaikkakin keskusakkujen käyttö vähenee jatkuvasti.

Kun kiinteistöstä on syystä tai toisesta poistuttava nopeasti, turva- ja opastevalot varmistavat poistumisen sujuvuuden ja ääritilanteessa pelastavat ihmishenkiä. Tämän vuoksi valaisinjärjestelmät täytyy testata kerran kuukaudessa. Jos valaisimet eivät ole osa tietojärjestelmää, tarkastus tehdään käsin. Exilightin EXIoT -langaton turvavalojärjestelmä hoitaa testauksen automaattisesti. Jos jokin valaisin ei toimi kunnolla ja vaatii huoltoa, järjestelmä lähettää tiedon vaikkapa suoraan huoltomiehen kännykkään.

EXIoT-järjestelmä muodostaa valaisimien välille nopean ja toimintavarman Wirepas Mesh -verkon, jonka kautta valaisimet välittävät turvavalokeskuksen ja huoltomiehen lisäksi tietoa myös toisilleen. Jos poikkeustilanteessa jokin yksittäinen led-valaisin putoaa verkosta, lähellä olevat muut valaisimet ottavat sen paikan ja reitittävät tiedonkulun uudelleen.

Wirepas Mesh -verkkoon voidaan liittää lähes rajaton määrä valaisimia. Valaisimien kytkeminen verkkoon on erittäin yksinkertaista, mikä osaltaan vähentää EXIoT-järjestelmän asennukseen tarvittavaa työmäärää merkittävästi. ■

Lisätietoja: www.exilight.fi

sähkö & valo
tele av

Jyväskylän Paviljonki 5.–7.2.2020

ALAN MERKITTÄVIN AMMATTILAISTAPAHTUMA

Tapaa asiakkaat ja yhteistyökumppanit,
löydä uusimmat tuotteet ja päivitä osaamisesi.

MESSUT AVOINNA

Ke 5.2. klo 10-17

To 6.2. klo 10-17

Pe 7.2. klo 10-16

Jyväskylän MESSUT

www.sahkomessut.fi

TILAA PROINTERIOR KESTOTILAUKSENA HINTAAN 49 € / VUOSI

Hinta sisältää alv. 10 %. Lehti ilmestyy 4 kertaa vuodessa.
Tarkemmat tilaustiedot: www.prointerior.fi/vuositilaus

prointerior on korkeatasoinen arkkitehtuuriin, tilasuunnitteluun ja rakentamiseen erikoistunut ammattilehti. Neljä kertaa vuodessa ilmestyvä julkaisu koostuu ajankohtaisista projekti- ja tuote-esittelyistä, sekä teema- ja toimialakohtaisista osioista.

Lehden lukijakohderyhmä työskentelee arkkitehtuurin, tilasuunnittelun ja rakentamisprojektien parissa. Julkaisu tavoittaa arkkitehtien ja sisustusarkkitehtien lisäksi suunnittelijat, rakennuttajat, rakennusprojektien hankintavastaavat, insinöörit ja kiinteistöomistajat.

Tilaajapalvelu
Arkisin klo 8–16 puh. 03 4246 5309 tai
sähköpostilla tilaajapalvelu@jaicom.com

www.prointerior.fi

prointerior

FORM FOLLOWS VISION

PURSO greenline

Design Sangberg.com

Napsu-järjestelmän avulla voit suunnitella ainutlaatuisia seinäpintoja sisä- ja ulkotiloihin. Voit valita Napsu-alumiinisäleet laajasta valikoimasta tai valmistamme ne arkkitehdin suunnitelmien mukaisesti. Maalatut Napsu-säleet voimme valmistaa 100% kierrätetystä alumiinista.
Ota yhteyttä - toteutetaan yhdessä visiosi.

www.purso.fi

PURSO®

Juhlistamme tänä vuonna komeaa historiaamme.

60 1959–2019

Nordic Copper

Ajatonta arkkitehtuuria suomalaisella kuparilla

Nordic Brass – ainutlaatuista estetiikkaa ja kestävyyttä

Miedosti kurvailevat, rei'itetyt messinkiset aurinkosuojat antavat ilmeen yhteisörakennukselle Australian Melbournessa. Samalla arkkitehtitoimisto GroupGSA on huomioinut kestävän kehityksen periaatteet, josta kertoo rakennuksen kuuden tähden eli korkein mahdollinen "Greenstar"-arviointi.

NordicCopper.com

Aurubis